

ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

«ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ»

**«Η συμμετοχή παιδιών με κινητική αναπηρία με τη χρήση του
μουσικού λογισμικού EyeHarp σε ένα συμπεριληπτικό
μουσικό σύνολο: μία μελέτη περίπτωσης»**

Αριστομένης Χρυσοσπάθης
(M2019066)

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Μίτση Ακογιούνου

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου, ως μέρος
των απαιτήσεων για την ολοκλήρωση του προπτυχιακού κύκλου σπουδών με κατεύθυνση
Μουσικής Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας της Μουσικής.

Κέρκυρα, Ιούνιος 2023

ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

«ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ»

**«Η συμμετοχή παιδιών με κινητική αναπηρία με τη χρήση του
μουσικού λογισμικού EyeHarp σε ένα συμπεριληπτικό
μουσικό σύνολο: μία μελέτη περίπτωσης»**

Αριστομένης Χρυσοσπάθης

(M2019066)

Επιτροπή αξιολόγησης:

- 1. Δήμητρα (Μίτση) Ακογιούνογλου**
- 2. Μηνάς Εμμανουήλ**
- 3. Ιωάννα Ετμεκτσόγλου**

Κέρκυρα, Ιούνιος 2023

Τίτλος: «Η συμμετοχή παιδιών με κινητική αναπηρία με τη χρήση του μουσικού λογισμικού EyeHarp σε ένα συμπεριληπτικό μουσικό σύνολο: μία μελέτη περίπτωσης»

© 2023 Αριστομένης Χρυσοσπάθης
ALL RIGHTS RESERVED

Απαγορεύεται η δημοσίευση και η ολική ή μερική ή περιληπτική αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση κατά παράφραση ή διασκευή του υλικού αυτής της έκδοσης και η με οποιοδήποτε τρόπο αναπαραγωγή (φωτοτυπία, ηλεκτρονική ή μηχανική αναπαραγωγή, καταγραφή σε ηλεκτρονικό σύστημα ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο), σύμφωνα με το νόμο 2121/93 και τους λοιπούς κανόνες Δικαίου περί Πνευματικής ιδιοκτησίας, χωρίς την έγγραφη άδεια του/της συγγραφέα.

Η έγκριση της διπλωματικής εργασίας από το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος (Ν.5343/32 αρ.202 παρ.2).

ΑΦΙΕΡΩΣΗ

Αφιερωμένη στην Ελένη μου και τα παιδιά μου Κρεσφόντη και Βιβή.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ – ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία είναι το αποτέλεσμα της συστηματικής ενασχόλησής μου αλλά και αγάπης, τόσο με την έννοια του όρου Συμπερίληψη όσο και με την μουσική εφαρμογή του Eyeharp που από την πρώτη στιγμή που την ανακάλυψα, μου κέντρισε το ενδιαφέρον για ν' ασχοληθώ και να ερευνήσω σε βάθος τη σχέση της τεχνολογίας με τη συμπερίληψη αλλά και γενικότερα με τη μουσική. Είναι ένας τομέας ο οποίος διαρκώς εξελίσσεται και αναπτύσσεται και ίσως γι' αυτό τον λόγο τα στοιχεία που θα παρουσιάσω στη διπλωματική μου εργασία, μετά από λίγο καιρό να θεωρούνται ανεπαρκή ή ελλιπή. Οι γνώσεις που απέκτησα από την ενασχόληση με τη συγκεκριμένη μουσική εφαρμογή και τη συνεργασία με τους μαθητές τόσο από το Σύλλογο Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων Α.με.Α η «Ανοιχτή Αγκαλιά» όσο και από τους μαθητές του Δημοτικού Ωδείου Αγίων Αναργύρων – Καματερού, στάθηκαν η αφετηρία για την έρευνά μου αυτή. Ένα ταξίδι με πολλά ερεθίσματα, νέες εμπειρίες και γνώσεις, δίνοντάς μου την ευκαιρία να δω και να αντιληφθώ τη χρησιμότητα της μουσικής και σε άλλους τομείς πέρα από τον ψυχαγωγικό και εκπαιδευτικό.

Με την ολοκλήρωση της διπλωματικής μου εργασίας, θα ήθελα να εκφράσω τις θερμότερες ευχαριστίες μου στα άτομα που στάθηκαν δίπλα μου και με βοήθησαν για την εκπόνηση της εργασίας αυτής. Πρώτα απ' όλα, την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου και εμπνεύστρια κ. Μίτσυ Ακογιούνογλου, που με τις συμβουλές της, την υπομονή της, την εμπιστοσύνη της και την καθοδήγησή της στην προσπάθειά μου αυτή, κατάφερα να ολοκληρώσω την εργασία μου. Τον κ. Ζαχαρία Βαμβακούση, εφευρέτη της μουσικής εφαρμογής «Eyeharp», για τις πολύ χρήσιμες συμβουλές του σχετικά με το συγκεκριμένο λογισμικό και την τεχνική του υποστήριξη. Ευχαριστώ, όλους τους μαθητές και μαθήτριες τόσο από το Σύλλογο Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων Α.με.Α η «Ανοιχτή Αγκαλιά» όσο και από το Δημοτικό Ωδείο Αγίων Αναργύρων - Καματερού για τη συμμετοχή τους και την πολύτιμη βοήθειά τους στην εκπόνηση αυτής της εργασίας.

Τέλος, θέλω να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου στην οικογένειά μου, τη σύζυγό μου Ελένη και τα παιδιά μου Κρεσφόντη και Βιβή για την υπομονή τους, τη συμπαράστασή τους και την ηθική υποστήριξη που μου προσέφεραν καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών μου.

Η συμμετοχή παιδιών με κινητική αναπηρία με τη χρήση του μουσικού λογισμικού EyeHarp σε ένα συμπεριληπτικό μουσικό σύνολο: μια μελέτη περίπτωσης

Περίληψη

Η παρούσα εργασία εκπονήθηκε με σκοπό να διερευνήσει τη συμμετοχή παιδιών με κινητική αναπηρία, με τη χρήση του λογισμικού EyeHarp σε ένα συμπεριληπτικό μουσικό σύνολο μαζί με σπουδαστές ενός Δημοτικού Ωδείου της Αττικής. Στην αρχή γίνεται σύντομη αναφορά στα μοντέλα αναπηρίας και στις προκλήσεις συμμετοχής των παιδιών με κινητικά προβλήματα με διάφορες δραστηριότητες όπως η χρήση και εκμάθηση υπολογιστών, η εφαρμογή της υποστηρικτικής τεχνολογίας και τα διάφορα εκπαιδευτικά λογισμικά με τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε αυτά. Στη συνέχεια, αναπτύσσεται το πεδίο της τεχνολογίας και της χρήσης της για τη μουσική διδασκαλία σε ΑμεΑ. Στο ευρύτερο πλαίσιο της συμπερίληψης και της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης, παρατίθενται παραδείγματα υποστηρικτικής τεχνολογίας και της χρήσης της, οι Τ.Π.Ε (Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών), καθώς επίσης και μουσικά λογισμικά και εφαρμογές με παιδαγωγικούς στόχους. Ιδιαίτερη αναφορά και παρουσίαση γίνεται στο EyeHarp, ένα μουσικό λογισμικό που απευθύνεται σε παιδιά με κινητική αναπηρία και στη χρήση του οποίου στηρίζεται η εφαρμογή της παρούσας εργασίας. Αποτέλεσμα της εφαρμογής ήταν μία συμπεριληπτική μουσική συναυλία με σύμπραξη παιδιών με κινητικές αναπηρίες και σπουδαστών ενός Ωδείου.

Λέξεις κλειδιά: κινητική αναπηρία, συμπερίληψη, υποστηρικτική τεχνολογία, EyeHarp

The participation of children with motor disabilities using the Eyeharp music software in an inclusive music ensemble: a case study

Abstract

The purpose of the present study was to research the participation of children with motor disabilities, using the Eyeharp music software, in an inclusive music ensemble with students from the Municipal Conservatory of Attica. In the beginning, a brief reference is made to the models of disability and the challenges of participation of children with mobility difficulties in various activities with the use of computers, the application of assistive technology and various educational softwares with the participation of teachers. Then, the field of technology and its use for music teaching to PWDs is developed. In the broader context of inclusion and inclusive education, examples of supportive technology and its use are listed, ICT (Information and Communication Technologies), as well as musical software and applications with pedagogical goals. Particular reference and presentation is made to Eyeharp, a music software aimed at children with motor disabilities, which was used for the present educational implementation. The end-result of the implementation was an inclusive music concert with the cooperation of children with motor disabilities and students of a conservatory.

Keywords: motor disability, inclusion, assistive technology, Eyeharp

Πίνακας Περιεχομένων

<i>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</i>	1
Σημασία της Έρευνας	1
Σκοπός της Έρευνας	1
<i>ΜΕΡΟΣ Α: ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ</i>	2
Μοντέλα Αναπηρίας (Models of disability)	2
Αναπηρία – Είδη αναπηρίας	3
<i>Η τεχνολογία και η χρήση της στη μουσική διδασκαλία στα ΑμεΑ</i>	4
Ορισμός Τ.Π.Ε (Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών)	4
Υποστηρικτική Τεχνολογία	4
Εκπαιδευτικό Λογισμικό	5
Παιδαγωγικοί Στόχοι	5
<i>Συμπερίληψη</i>	6
Διδακτική συμπερίληψη	7
Μουσική και Συμπερίληψη	7
Χρήσιμες στρατηγικές για την ένταξη των παιδιών	7
Η συμπερίληψη στο μάθημα της μουσικής στο σχολείο	8
<i>Μουσικά λογισμικά στη διδασκαλία μουσικής για ΑμεΑ</i>	9
Μουσικές εφαρμογές	9
Sound Beam.....	10
Motion Composer (MC)	10
Care Here	11
Audiovisual Drum.....	11
<i>Το εκπαιδευτικό λογισμικό Eyeharp</i>	11
<i>ΜΕΡΟΣ Β: ΕΦΑΡΜΟΓΗ</i>	13
Σκοπός της μελέτης	13
Περιορισμοί	13
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ	15
Συναντήσεις με τη Μ.	15
Συναντήσεις με τη Χ.....	25
Συναντήσεις με όλη την ομάδα	36
Αποτελέσματα	42
Συζήτηση – Συμπεράσματα	42
Προτάσεις	43
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	47
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1	47
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2	49
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3	51
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4	83
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5	85
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6	86
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7	116
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8	117

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κάθε συζήτηση η οποία αναφέρεται στην αναπηρία, στην πραγματικότητα βασίζεται και εξαρτάται σ' ένα ή και περισσότερα μοντέλα της αναπηρίας. Με τον τρόπο αυτό μπορεί να γίνει καλύτερα αντιληπτή η έννοια της «αναπηρίας», περιγράφοντας και αποκωδικοποιώντας ένα σύνθετο φαινόμενο (Mitra, 2018). Στην προσπάθεια κατανόησης του όρου ΑμεΑ, η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία αναφέρει ότι είναι: «τα άτομα με μακροχρόνιες σωματικές, νοητικές, πνευματικές ή αισθητηριακές βλάβες, οι οποίες σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια δύνανται να παρεμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους» (Optional Protocol to the Convention on the Rights of Persons with Disabilities, 2006). Ο τρόπος που γίνεται αντιληπτή η αναπηρία από κάθε άνθρωπο ποικίλει.

Η εργασία αποτελείται από δύο μέρη. Το Α' μέρος αφορά στο θεωρητικό πλαίσιο και αναφέρεται στα μοντέλα αναπηρίας και τα είδη της, δίνοντας έμφαση στην κινητική αναπηρία. Γίνεται επίσης αναφορά στην τεχνολογία και την εφαρμογή της στη μουσική διδασκαλία στα ΑμεΑ, στην έννοια της συμπερίληψης, τα μουσικά λογισμικά και την εκπαιδευτική εφαρμογή του Eyeharp.

Το Β' μέρος αναφέρεται στο σκοπό της μελέτης, τους περιορισμούς και τις δυσκολίες που προέκυψαν κατά τη διαδικασία της διδασκαλίας. Επίσης, αναλύεται η περιγραφή της κάθε συνάντησης με τα παιδιά, τόσο σε ατομικό όσο και σε ομαδικό επίπεδο, η κατάκτηση των μουσικών και κοινωνικοσυναισθηματικών στόχων τους, τα συναισθήματα και οι διάφοροι αναστοχασμοί που προέκυψαν. Τέλος, γίνεται αναφορά στα αποτελέσματα, τα συμπεράσματα και τις προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

Σημασία της Έρευνας

Η παρούσα μελέτη επιδιώκει την συνειδητή εμπλοκή ατόμων με και χωρίς αναπηρία σε ένα μουσικό σύνολο, με την πεποίθηση ότι στη μουσική χωράνε ισότιμα όλοι οι άνθρωποι, αλλά και μέσα σε κάθε γεγονός της καθημερινότητάς μας.

Σκοπός της Έρευνας

Αυτή η εκπαιδευτική εφαρμογή εστιάζει στη συμπερίληψη, δηλαδή στην προαγωγή μίας ισότιμης συνεργασίας και ένταξης όλων των ατόμων σε ένα κοινό μουσικό πλαίσιο για ένα κοινό αποτέλεσμα.

ΜΕΡΟΣ Α: ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Μοντέλα Αναπηρίας (Models of disability)

Πιθανόν από ανάγκη κατανόησης και νοηματοδότησης της αναπηρίας, έχουν προκύψει πολλά μοντέλα σύμφωνα με τον τρόπο θέασης και προσέγγισής της. Από την αρχαία Ελλάδα μέχρι και τα χρόνια της Αναγέννησης, η αναπηρία φαίνεται ότι αντιμετωπιζόταν ως κατάρρα. «Κάθε παιδί που γεννιόταν παραμορφωμένο, το εγκατέλειπαν και το άφηναν να πεθάνει» (Stiker, 2019, σ. 8). Κατά την περίοδο Εβραϊσμού και μέσα από το πρίσμα των θρησκευτικών συστημάτων που υπήρχε, επικράτησε το *Ηθικό και Θρησκευτικό Μοντέλο* (The Moral and/or Religious Model). Θεωρούσαν την αναπηρία ότι ήταν ένα είδος τιμωρίας από τον ίδιο τον Θεό για τα αμαρτήματα που έχει διαπράξει είτε το ίδιο το άτομο, είτε κάποιο μέλος της οικογένειάς του, είτε ακόμη και κάποιος πρόγονός του. Το φαινόμενο το αντιμετώπιζαν με την ελεημοσύνη αλλά και με την αποπομπή. Θεωρούσαν ότι ήταν μια θεόσταλη τιμωρία για το συγκεκριμένο άτομο και θα έπρεπε να ξεπληρώσει κάποιες παρελθοντικές αμαρτίες (Wilson & Martin 2017). Φτάνοντας στην περίοδο του Μεσαίωνα, στο *Φιλανθρωπικό Μοντέλο* (Charity Model), με τον όρο «σακάτες» αποκαλούσαν τα άτομα με αναπηρία της εποχής που ζούσαν από ελεημοσύνες, αλλά τα αντιμετώπιζαν με μεγάλη σκληρότητα. Προχωρώντας στην περίοδο του 17^{ου} αιώνα, η εποχή αυτή χαρακτηρίστηκε ως περίοδος απομόνωσης και εγκλεισμού για τα άτομα τα οποία είχαν διαγνωστεί ως «τρελοί» (Stiker, 2019, σ. 65).

Πλησιάζοντας στον 19^ο αιώνα, τα άτομα που είχαν κάποια αναπηρία, τα αντιμετώπιζαν υπό το πρίσμα της σωματικής ή γνωστικής δυσκολίας. Αυτή η θεώρηση του *Ιατρικού Μοντέλου* (Medical Model) επικρίθηκε αρκετά, διότι την αναπηρία την παρουσίαζε ως σωματικό πρόβλημα και πολλές φορές ως «μοντέλο προσωπικής τραγωδίας» (Retief & Letsosa, 2018). Στη συνέχεια διατυπώθηκε το *Κοινωνικό Μοντέλο* (Social Model) το οποίο ήταν σε αντίθεση με το Ιατρικό. Το μοντέλο αυτό θεωρούσε την αναπηρία ότι προέρχεται από την αλληλεπίδραση μεταξύ άλλων ανθρώπων που είχαν αναπηρίες (Retief & Letsosa, 2018). Όπως αναφέρουν οι Θεοδωρακοπούλου κ.ά. (2021) το *Βιοψυχοκοινωνικό Μοντέλο* που προωθείται στο χώρο της ιατρικής, η ασθένεια όπως και η αναπηρία αντιμετωπίζονται «με κριτική διάθεση στην πρότερη δυϊστική αντίληψη

του βιοϊατρικού μοντέλου που διαχωρίζει τον νου από το σώμα» (σ. 142). Στόχος είναι μία ανθρωπιστική και ολιστική προσέγγιση των ατόμων με αναπηρία λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο εντός του οποίου ζουν. Οι βιοψυχολογικές δυνάμεις έχουν τη δυνατότητα να επιδράσουν επάνω στον άνθρωπο ως μια συνισταμένη δυνάμεων επηρεάζοντας θετικά την υγεία του (Lehman et al., 2017). Περνώντας στο *Καταφατικό Μοντέλο* (The Affirmative/Identity Model of Disability), δίνεται έμφαση στην αισιόδοξη φύση του ανθρώπου και την αντιμετώπιση των πραγμάτων βλέποντας την θετική πλευρά της ζωής, δημιουργώντας μια πιο θετική εικόνα (Retief & Letsosa, 2018). Στο μοντέλο της *Ουδέτερης Αξίας* (Value Neutral Model), που προτάθηκε από την Barnes (2016) η αναπηρία αποτελεί ένα ουδέτερο χαρακτηριστικό, μιας και η ύπαρξή της δεν μπορεί να ειπωθεί ούτε ως κάτι θετικό, ούτε ως κάτι αρνητικό. Όπως αναφέρει, για το ίδιο το άτομο με αναπηρία, η ύπαρξη της αναπηρίας μπορεί να είναι κάτι θετικό, κάτι αρνητικό ή κάτι εντελώς αδιάφορο, σύμφωνα με την εκάστοτε κατάσταση με την οποία συνδυάζεται (Barnes, 2016).

Αναπηρία – Είδη αναπηρίας

Παρόλο που η παρούσα εργασία χρησιμοποιεί την οπτική του κοινωνικού μοντέλου αναπηρίας, η ίδια η λέξη αναπηρία περιγράφει έναν περιορισμό ή μία έλλειψη δυνατότητας που μπορεί να προέρχεται από κάποια βλάβη είτε σωματική, είτε γνωστική ή και ψυχική, ενισχύοντας την οπτική του ιατρικού μοντέλου. Συγκεκριμένα, οι αναπηρίες ανάλογα με το είδος της βλάβης χωρίζονται σε διάφορες κατηγορίες όπως οι κινητικές, οι νοητικές, οι ψυχικές, οι χρόνιες παθήσεις και οι πολυαναπηρίες. Για τις ανάγκες της παρούσας μελέτης γίνεται αναφορά μόνο στην κινητική αναπηρία, καθώς αυτή αποτέλεσε το επίκεντρο της έρευνας. Οι κινητικές αναπηρίες χαρακτηρίζονται συνήθως από μακροχρόνιες βλάβες ή παροδικού, ή και μόνιμου χαρακτήρα, προκαλώντας κάποια δυσκολία ή ανικανότητα στην κίνηση του ατόμου (Χαρίσης, 2020). Οι κινητικές αναπηρίες μπορεί να κατηγοριοποιηθούν σύμφωνα με δύο άξονες:

- α) Ανάλογα το σημείο ή την περιοχή του σώματος υφίσταται το πρόβλημα, και
- β) Ανάλογα τα αίτια που προκάλεσαν τα κινητικά προβλήματα.

Πιο συγκεκριμένα, και σύμφωνα με την Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (2015), ως σωματική αναπηρία ορίζεται η δυσμορφία ή κάθε βαθμός αναπηρίας που δημιουργείται είτε από ασθένεια, είτε από ελάττωμα εκ γενετής, δημιουργώντας σωματική βλάβη.

Επιπλέον, όπως αναφέρει η Χριστοφή (2013), είναι σημαντικό να κατανοηθεί η σχέση της αναπηρίας με το περιβάλλον, έτσι ώστε ένα άτομο που έχει κάποια κινητική αναπηρία, όπως για παράδειγμα ένα άτομο με παραπληγία, να λειτουργεί εντός ενός περιβάλλοντος προσβάσιμου που να περιλαμβάνει ράμπες, μεγάλου πλάτους πόρτες, ευρύχωρους ανελκυστήρες και άλλα. Με άλλα λόγια, «η διασφάλιση [...] προσβάσιμων περιβαλλόντων, στα οποία καθένας ανεξάρτητα από τις όποιες κινητικές, αισθητηριακές, ηλικιακές κλπ ιδιαιτερότητές του μπορεί να κινηθεί, να ζήσει και να αναπτυχθεί επί ίσοις όροις με κάθε άλλο άτομο» (Χριστοφή, 2013, σ. 31).

Η τεχνολογία και η χρήση της στη μουσική διδασκαλία στα ΑμεΑ

Ορισμός Τ.Π.Ε (Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών)

Όπως αναφέρουν οι (Βαθρακογιάννη κ.α., 2020), με τον όρο Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) «χαρακτηρίζουμε τις τεχνολογίες που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή. Πιο πρακτικά θα μπορούσε να ειπωθεί ότι οι ΤΠΕ είναι η χρήση της τεχνολογίας (με την ευρύτερη έννοια) για σκοπούς επικοινωνίας και πληροφόρησης».

Κατά τη διάρκεια της εξέλιξής τους πολλές μαθησιακές θεωρίες συνδέθηκαν και αναπτύχθηκαν παράλληλα μαζί τους. Στο άρθρο της η Νικολοπούλου (2018), αναφέρει πως με τη χρήση των εργαλείων Τ.Π.Ε. στις σχολικές τάξεις εφόσον χρησιμοποιούνται με τον σωστό τρόπο και μία ικανή συχνότητα, έχουν τη δυνατότητα να κεντρίσουν τους μαθητές με αποτέλεσμα η εκπαίδευση να αποκτά μεγαλύτερο ενδιαφέρον, να γίνεται πιο εποικοδομητική και πιο ευχάριστη. Πιο συγκεκριμένα, η μάθηση μέσω της τεχνολογίας κεντρίζει το ενδιαφέρον των παιδιών, γίνονται πιο υπεύθυνα, ευαισθητοποιούνται, τα μαθήματα αποκτούν άλλη αξία ενώ συγχρόνως ενισχύεται η αυτοεκτίμηση και σιγουριά τους» (Βαθρακογιάννη κ.α., 2020).

Υποστηρικτική Τεχνολογία

Η τεχνολογία πλέον παρέχει τα μέσα, τα εφόδια αλλά και την υποστήριξη της γνώσης σε άτομα ΑμεΑ που έχουν κάποια σωματική αναπηρία. Πιο συγκεκριμένα, παρέχει τρεις τύπους πρόσβασης που αφορά τη μάθηση μέσω της τεχνολογίας: Την *υποστηρικτική βοήθεια*, τη *γνωστική* και τη *φυσική*.

Η *υποστηρικτική* βοήθεια αναφέρεται σ' έναν μεγάλο αριθμό μαθητών που έχει προβλήματα με τη μάθηση. Με τη βοήθεια της τεχνολογίας ο μαθητής μπορεί και δέχεται

ένα είδος ανατροφοδότησης. Με την *γνωστική* πρόσβαση, οι μαθητές που έχουν μαθησιακές δυσκολίες εισπράττουν βοήθεια μέσα από τα γραπτά τους κείμενα και υποστηρίζονται στο θέμα της ανάγνωσης, ενώ με τη *φυσική* πρόσβαση, οι υπολογιστές δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές με τη χρήση διαφόρων διακοπών ή με την κίνηση του κεφαλιού ή ακόμη και με την κόρη του ματιού να μπορούν να δακτυλογραφούν μηνύματα αντικαθιστώντας με αυτό τον τρόπο την ομιλία τους (Τσικολάτας, 2011).

Εκπαιδευτικό Λογισμικό

Κάθε εκπαιδευτικό λογισμικό έχει σχεδιαστεί κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να συμβάλλει στην εκπαιδευτική διαδικασία και να μπορεί να υποστηρίξει τον τρόπο λειτουργίας της μάθησης (Βαθρακογιάννη κ.ά., 2020). Στην εποχή μας, με την ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας το εκπαιδευτικό τοπίο έχει γίνει πιο εποικοδομητικό, ενώ έχει αλλάξει πλέον ο τρόπος διδασκαλίας, μάθησης, αξιολόγησης και συμμετοχής. Η χρήση των Τ.Π.Ε. επηρεάζει θετικά το σχολείο δημιουργώντας ένα πλουραλιστικό και πολυαισθητηριακό περιβάλλον για όλους και ιδιαίτερα στους μαθητές. Έτσι λοιπόν, κρίθηκε αναγκαία η καθιέρωση και η χρήση των υπολογιστών στα σχολεία ως εργαλεία εκμάθησης, και το συγκεκριμένο μάθημα θεσμοθετήθηκε επισήμως στο αναλυτικό πρόγραμμα των γενικών και ειδικών σχολείων (Μακρής & Μάρκου, 2015).

Η χρήση της τεχνολογίας στην ειδική εκπαίδευση δεν συνέβαλλε μόνο στο να επιτευχθούν εκπαιδευτικοί και παιδαγωγικοί στόχοι και στο να βελτιωθεί η καθημερινότητα των ατόμων αυτών, αλλά και να υποστηριχθεί η επαγγελματική τους εξέλιξη (Reed, 2007). Οι Hasselbring και Glaser (2000) υποστήριζαν τη χρήση των Η/Υ στα σύγχρονα εκπαιδευτικά συστήματα. Αναφέρθηκαν στην οργάνωση της διδασκαλίας της διδακτέας ύλης με τη χρήση πολυμέσων, επιτρέποντας την αντικατάσταση σε ένα μεγάλο βαθμό της παρουσίας του εκπαιδευτικού. Με αυτό τον τρόπο, επιχειρούν να επιτρέψουν στους μαθητές να εργάζονται με τους δικούς τους ρυθμούς αβίαστα, το ενδιαφέρον τους να παραμένει ζωνρό για εκμάθηση και να εμπεδώνουν καλύτερα τις γνώσεις που παίρνουν. Επίσης, υποστήριζαν ότι δεν θα πρέπει να μένουν ανεκμετάλλευτες οι δυνατότητες των Η/Υ και ότι η συμβολή τους στην εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία είναι σημαντική.

Παιδαγωγικοί Στόχοι

Όπως αναφέρει ο Κόμης (2004), τα ευεργετήματα από τη χρήση των υπολογιστών και όλων των σύγχρονων μέσων όπως τα ψηφιακά βιβλία, τα tablets, οι διαδικτυακοί ιστότοποι και άλλα, είναι πολλά, μιας και έχουν αλλάξει άρδην την ποιότητα, αλλά και τον

τρόπο της μάθησης. Η μάθηση με αυτό τον τρόπο έχει τη δυνατότητα να γίνει πιο εποικοδομητική και ενδιαφέρουσα για τα παιδιά διότι η τεχνολογία τους κεντρίζει το ενδιαφέρον για μάθηση. Τα μαθήματα αποκτούν άλλη αξία και μέσω των εργαλείων φαίνεται ότι ενισχύεται η αυτοεκτίμηση και η σιγουριά για τον εαυτό τους.

Μέσω των διαδραστικών λογισμικών, δίνεται στους μαθητές η ευκαιρία για άμεση ανατροφοδότηση, ενώ συγχρόνως έχει εξαλειφθεί η περίπτωση της λανθασμένης ενέργειας, αφού ο υπολογιστής δίνει την ευκαιρία στον κάθε χρήστη να κάνει λάθος, δίχως τη συνέπεια πιθανής τιμωρίας (Elliot et al., 2008). Ο ρόλος του δασκάλου αλλάζει. Γίνεται πιο υποστηρικτικός και οργανωτικός διευκολύνοντας την μάθηση. Η σχέση με τους μαθητές του γίνεται περισσότερο ποιοτική και καθοδηγητική εμπνέοντας τις ομάδες του για συνεργασία, πειραματισμούς και επίτευξη των στόχων τους (Βαθρακογιάννη κ.ά., 2020).

Με τη χρήση των νέων τεχνολογιών, οι άνθρωποι έχουν τη δυνατότητα να εμπεδώσουν τη μάθηση σε ό,τι αφορά την τεχνολογία, μέσα από την εύκολη πλέον πρόσβαση που υπάρχει στο διαδίκτυο. Ως αποτέλεσμα, έχουν μειωθεί μέχρι ένα βαθμό οι κοινωνικές ανισότητες, έχει εξισωθεί η γλωσσική επικοινωνία με κοινούς όρους, και φαίνεται ότι έχει αναβαθμιστεί το εκπαιδευτικό σύστημα (Δασκαλάκης, 2014).

Συμπερίληψη

Στο χώρο της ειδικής παιδαγωγικής χρησιμοποιούνται αρκετοί όροι για να εκφράσουν τον τρόπο ή τους τρόπους συμμετοχής παιδιών με αναπηρία στην εκπαιδευτική διαδικασία και στα εκπαιδευτικά πλαίσια. Κάποιοι από αυτούς είναι η *ενσωμάτωση*, η *ισότιμη συνεκπαίδευση*, η *ενιαία εκπαίδευση*, και η *συμπεριληπτική εκπαίδευση* (Σαββάκης & Μοσχίδου, 2018).

Η έννοια της συμπερίληψης στην εκπαίδευση (inclusive education) δεν εστιάζει μόνο σε ένα διαφορετικό τρόπο θέασης των πραγμάτων, αλλά στοχεύει σε μια γενικότερη αλλαγή του κοινωνικο-πολιτισμικού γίνεσθαι. Τάσσεται υπέρ ενός συμπεριληπτικού μοντέλου προσέγγισης όλων των ανθρώπων. Μέσα από αυτή την οπτική δεν υπάρχουν οι άλλοι και εμείς, αλλά μόνο εμείς. Δεν υπάρχει το τυπικό παιδί, το ανάπηρο παιδί, το παιδί-μετανάστης, αλλά υπάρχει μόνο το παιδί. Το παιδί με τις όποιες ιδιαιτερότητές του, στις οποίες οφείλει να ενσκήψει το εκπαιδευτικό σύστημα, όχι περιθωριοποιώντας το, αλλά αντιμετωπίζοντάς το στο πλαίσιο ενός «Σχολείου για όλους» (Κασίδης κ.ά., 2016).

Σε πρόσφατη μελέτη, η συμπερίληψη αναφέρεται ως μια διαδικασία μέσα από την οποία το άτομο διατηρεί τις διαπροσωπικές σχέσεις του με τους συνομήλικούς του, ενώ η αμοιβαιότητα, η κατανόηση και η αγάπη κατέχουν σημαντικό ρόλο. Η μη τήρηση όλων των παραπάνω, πολύ πιθανό να οδηγήσουν το άτομο αυτό σε απομάκρυνση και διακοπή των σχέσεών του (Wong et al., 2011).

Διδακτική συμπερίληψη

Τα τελευταία είκοσι χρόνια, ο όρος *συμπερίληψη* ήταν ένα ζητούμενο το οποίο είχε αρχίσει να προβληματίζει πολλά κράτη για μια κοινή εκπαίδευση (Education for All). Ο συγκεκριμένος όρος πολύ σύντομα ταυτίστηκε με την κοινωνική δικαιοσύνη, τις ίσες ευκαιρίες, αλλά και με τη διαφύλαξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η ανάγκη έγινε τόσο επιτακτική, που σύμφωνα με τον Nilholm (2006), ο όρος της συμπερίληψης δεν σήμαινε μόνο την κοινή παρακολούθηση των μαθημάτων, αλλά αφορούσε και τις διαφορές που είχαν οι μαθητές μεταξύ τους, οι οποίες θα έπρεπε να αναγνωρίζονται, να γίνονται αποδεκτές και να συν-εκτιμούνται (Καρατζάς & Βάμβουκα, 2022).

Μουσική και Συμπερίληψη

Ενώ η συμπερίληψη πιθανόν να αποτελεί το ιδανικό περιβάλλον για μία τάξη, παρ' όλα αυτά στην εφαρμογή της είναι αρκετά δύσκολη. Είναι ουσιώδες ο εκπαιδευτικός να είναι αρκετά έμπειρος ώστε να καταφέρει να καλύψει τις ανάγκες της τάξης εφαρμόζοντας έξυπνες τακτικές και δοκιμασμένες μεθόδους ώστε να κρατήσει σε ισορροπία το μαθησιακό περιβάλλον (Darrow & Adamek, 2018).

Όπως αναφέρει η Darrow (2017), έχει παρατηρηθεί ότι οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί έχουν αποκτήσει εμπειρία από τη διδασκαλία τους με μαθητές οι οποίοι έχουν σοβαρές διανοητικές αναπηρίες. Γι' αυτόν τον λόγο είναι καλό να υπάρχουν συνεργασίες μουσικοπαιδαγωγών με ειδικούς παιδαγωγούς, οι οποίοι με τις ειδικές δεξιότητες που διαθέτουν θα μπορούν να κατευθύνουν σωστά τους μουσικούς και να δίνουν τη δυνατότητα της καθολικής συμμετοχής των παιδιών στο μάθημα της μουσικής. Επιπλέον, η βοήθεια των υπολοίπων μαθητών μπορεί να αποδειχτεί ιδιαίτερα χρήσιμη, καθώς η συνεργατική μάθηση είναι μια πετυχημένη στρατηγική στα θέματα διδασκαλίας.

Χρήσιμες στρατηγικές για την ένταξη των παιδιών

Όπως αναφέρει η Παπαγεωργίου (2016) υπάρχουν κάποιες στρατηγικές οι οποίες εάν εφαρμοστούν, μπορεί να διευκολύνουν τη συμπερίληψη μέσα στην τάξη ώστε να πραγματοποιηθεί χωρίς προβλήματα το μάθημα της μουσικής και να γίνεται κατανοητό. Παρατίθενται στη συνέχεια κάποιες στρατηγικές που κρίνεται ωφέλιμο να έχει υπόψη του κάθε εκπαιδευτικός που επιθυμεί να προάγει ένα συμπεριληπτικό εκπαιδευτικό περιβάλλον:

- Να δημιουργεί αυτόνομες και ανεξάρτητες ομάδες, ώστε να μπορεί η τάξη να λειτουργήσει καλύτερα.
- Να θέτει στόχους στις μικρές αυτές ομάδες ώστε να υπάρχει αλληλοβοήθεια μεταξύ των μελών.
- Η κάθε ομάδα θα πρέπει να δουλέψει «σκληρά» εάν θέλει να επιτύχει κάποιο στόχο.
- Να ανακαλύπτει και να διδάσκει τρόπους για την επίλυση των προβλημάτων που θα προκύπτουν.
- Να έχει τη δυνατότητα να ενσωματώσει τη συμπερίληψη στη μάθηση χρησιμοποιώντας τις διάφορες μορφές διδασκαλίας, καθώς και την τεχνολογία.
- Να μπορεί να δημιουργεί την κατάλληλη ατμόσφαιρα ώστε να ευνοούνται οι διαπροσωπικές σχέσεις ανάμεσα στους μαθητές και τον ίδιο. Με τον τρόπο αυτό, τα διάφορα προβλήματα (μουσικά, ακαδημαϊκά και κοινωνικά), θα βρίσκουν ευκολότερα λύσεις.

Η συμπερίληψη στο μάθημα της μουσικής στο σχολείο

Έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Τουρκία από τους Altun & Eyüroğlu (2018), σε δείγμα 5 καθηγητών (4 Μέσης εκπαίδευσης και 1 Γυμνασίου) μελέτησε τις απόψεις των καθηγητών για τις συμπεριληπτικές μουσικές πρακτικές. Αν και αφορά ένα πολύ μικρό δείγμα εκπαιδευτικών μουσικής, από τα αποτελέσματά τους, διαπιστώθηκαν τα εξής:

- Το εκπαιδευτικό προσωπικό φάνηκε να έχει ελλείψεις σε ό,τι αφορούσε την εκπαίδευση μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες. Οι καθηγητές, ίσως επειδή δεν γνώριζαν, δεν οργάνωσαν ούτε σχεδίασαν εκπαιδευτικά ατομικά προγράμματα. Αντίθετα, χρησιμοποίησαν το ήδη υπάρχον πρόγραμμα γενικής παιδείας, το οποίο θεωρήθηκε και αυτό ελλιπές, από τη στιγμή που δεν είχε γίνει κάποια πρόβλεψη για τάξεις που συμπεριλαμβάνουν παιδιά με αναπηρίες.

- Οι καθηγητές μουσικής δεν ενημερώνονταν και δεν λάμβαναν επιμόρφωση μέσω σεμιναρίων σχετικά με την ειδική αγωγή.
- Οι τάξεις δεν διέθεταν τους ανάλογους χώρους και υλικοτεχνικές υποδομές για την πραγματοποίηση του μαθήματος.
- Υπήρχε ανάγκη για μεγαλύτερη διάρκεια του μαθήματος μουσικής για να έχουν και οι καθηγητές τη δυνατότητα να διδάσκουν πιο αποδοτικά.
- Τέλος, για τον εντοπισμό και την επιμόρφωση των καθηγητών, θα έπρεπε να γίνονταν συχνά έρευνες ποσοτικές παίρνοντας μεγαλύτερα δείγματα, για πιο ακριβή αποτελέσματα.

Η Merkt (2012) πραγματοποίησε πιλοτική εφαρμογή συμπεριληπτικής χορωδίας στο Πανεπιστήμιο TU Dortmund στη Γερμανία. Τα άτομα της ομάδας που συμμετείχαν ήταν ενήλικες από 22 έως 60 ετών. Το μάθημα απευθυνόταν σε όλους τους μαθητές ακόμη και σε εκείνους με σοβαρές διανοητικές αναπηρίες. Ειδικοί παιδαγωγοί σχεδίαζαν και παρέδιδαν οδηγίες σε μαθητές με σοβαρές διανοητικές αναπηρίες ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν όλοι μαζί. Το μάθημα γινόταν μια φορά την εβδομάδα και ήταν διάρκειας 90' λεπτών, σ' ένα χώρο 180m² περίπου. Υπήρχε μια εξειδικευμένη ομάδα 12 περίπου ατόμων (μουσικοπαιδαγωγοί, επαγγελματίες μουσικοί, μεταπτυχιακοί βοηθοί, ερευνητές) που ήταν υπεύθυνοι για την οργάνωση και τη σωστή λειτουργία της χορωδίας που την ονόμασαν "Voices".

Στο project αυτό δημιουργήθηκαν ομάδες σε τρία διαφορετικά πλαίσια: Α) η ομάδα γενικής μουσικής που συμμετείχαν όλοι, Β) η ομάδα ανάπτυξης του ταλέντου, στην οποία συμμετείχαν όσοι είχαν κάποια ιδιαίτερη κλίση σε μουσικό όργανο και Γ) η ομάδα των ημι-επαγγελματιών μουσικών. Σκοπός των μουσικών ήταν να έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε μικρά μουσικά σχήματα και αργότερα να μπορούν να αυτονομηθούν, με απώτερο στόχο να δραστηριοποιηθούν επαγγελματικά. Αυτό που κατάφεραν οι χορωδοί υπό την ευθύνη της μαέστρου τους, ήταν να αποκτήσουν το δικό τους «χορωδιακό ήχο», να χρησιμοποιούν τα σωματικά κρουστά (body percussion), να χρησιμοποιούν την κίνηση γυμνάζοντας τα διάφορα μέλη του σώματός τους, να οργανώσουν το ατομικό τους ντοσιέ με τους στίχους των κομματιών και τις παρτιτούρες και τέλος να δημιουργήσουν ένα ρεπερτόριο που τους ταίριαζε.

Μουσικά λογισμικά στη διδασκαλία μουσικής για ΑμεΑ

Μουσικές εφαρμογές

Διανύοντας την εποχή της 4^{ης} κατά σειρά βιομηχανικής επανάστασης, η τεχνολογία μεταλλάσσεται και η ζωή εξελίσσεται. Η εξέλιξη αυτή όμως συμπαρασύρει και την εκπαίδευση, στην οποία είναι σημαντικό η χρήση των νέων τεχνολογιών να παρέχει στήριξη και διαδραστικότητα στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο η υποστηρικτική τεχνολογία.

Ως πρόεδρος του Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του ΕΚΠΑ ο Γ. Κουρουπέτρογλου, από δεκαετίας γνωρίζει την τηλε-διδασκαλία και τον ανάλογο εξοπλισμό που χρειάζεται ένα τέτοιο τμήμα. Έτσι λοιπόν με τις γνώσεις αυτές και με μια ομάδα επιστημόνων ίδρυσαν το «Εργαστήρι Φωνής και Προσβασιμότητας», το οποίο ενημερώνει και παρέχει δωρεάν λύσεις σε θέματα Υποστηρικτικών Τεχνολογιών για ΑμεΑ. Διαθέτει ιστοσελίδα *Συλλογής Δωρεάν Λογισμικού ΑΘΗΝΑ* (<http://athena.uoa.gr/>), η οποία περιέχει κατηγοριοποιημένες εφαρμογές σχετικά με την αναπηρία λόγου, την απώλεια ακοής και αυτισμού, τη δυσλεξία, την κινητική αναπηρία, τις μαθησιακές δυσκολίες, την τύφλωση και την χαμηλή όραση (ΕΚΠΑ, 2009).

Στο βιβλίο τους οι Partesotti et al. (2018) αναφέρουν ότι η χρήση της τεχνολογίας στη διδασκαλία της μουσικής, παρακινεί και ενθαρρύνει τα παιδιά να συνεργάζονται μεταξύ τους ενώ ταυτοχρόνως τους προσφέρει επαγγελματικές ευκαιρίες. Παραθέτουν αρκετά τεχνολογικά εργαλεία και λογισμικά μουσικής εκμάθησης και εκτέλεσης για άτομα με κινητικές αναπηρίες, όπως ενδεικτικά είναι τα παρακάτω:

Sound Beam

Είναι μια βραβευμένη μουσική συσκευή χωρίς αφή, που χρησιμοποιεί τεχνολογία με αισθητήρες για να μεταφράσει την κίνηση σε μουσική και ήχο με δυνατότητα οπτικοποίησης και παρουσίαση τρισδιάστατης εικόνας. Η χρήση του Sound Beam γίνεται τόσο από άτομα με κινητικά προβλήματα όσο και από ηλικιωμένους ανθρώπους. (Παρουσίαση του Sound Beam εδώ: https://www.youtube.com/watch?v=ptkluj_1EIQ)

Motion Composer (MC)

Το Motion Composer του Robert Wechsler είναι ένα διαδραστικό σύστημα που παρακολουθεί την κίνηση, όσο μικρή ή μεγάλη, και την μετατρέπει σε ήχο. Αποτελείται από 6 διαφορετικά ηχητικά θεματικά περιβάλλοντα. Η συσκευή μπορεί να χρησιμοποιηθεί από άτομα με διαφορετικές ικανότητες ώστε κάθε άτομο να έχει την ευκαιρία να εκφραστεί μέσω της μουσικής και της κίνησης. Ενδείκνυται για άτομα με μικρές ή μεγάλες κινητικές δυσκολίες ή και χωρίς.

(Παρουσίαση του Motion Composer εδώ: https://youtu.be/4aDj7Ma_HkE)

Care Here

Βασίζεται σε έναν διαδραστικό εικονικό χώρο ενώ συγχρόνως παρέχεται η δυνατότητα καταγραφής της κίνησης και χειρονομιών του σώματος ώστε να επιτρέψουν, στην περίπτωση των ατόμων με αναπηρία, να δημιουργήσουν ήχους και εικόνες. Έχει χρησιμοποιηθεί σε άτομα με αναπηρίες, ηλικιωμένους, αλλά και για αποκατάσταση (Hasselblad et al., 2007).

Audiovisual Drum

Βασίζεται σε οπτικοακουστική διεπαφή. Το παιχνίδι των τυμπάνων χρησιμοποιείται για τη δημιουργία μιας οπτικοακουστικής διαδραστικής διεπαφής για την εκπαίδευση και θεραπεία, ειδικά για παιδιά με ειδικές ανάγκες. Ο ήχος προέρχεται από το τύμπανο, γίνεται εικόνα σε πραγματικό χρόνο ενώ παράλληλα γίνεται οπτικοποίηση της κίνησης του εκτελεστή (Partesotti et al., 2018). (Παρουσίαση του Audiovisual Drum εδώ: <https://www.youtube.com/watch?v=9bYm0G0LjTQ>)

Το εκπαιδευτικό λογισμικό Eyeharp

Στην παρούσα μελέτη, το λογισμικό που χρησιμοποιείται με άτομα με αναπηρίες είναι το Eyeharp. Δημιουργός είναι ο Βαμβακούσης (Vamvakousis & Ramirez, 2016), ο οποίος θέλησε να σχεδιάσει ένα διαδραστικό μουσικό λογισμικό για χρήση από άτομα με περιορισμένη δυνατότητα κίνησης. Η συγκεκριμένη εφαρμογή βασίζεται στην ψηφιακή τεχνολογία και ειδικότερα σε μία συσκευή ιχνηλάτησης του βλέμματος (eye tracker) που παρακολουθεί την κίνηση των ματιών, κάτι που ήδη χρησιμοποιείται σε παιχνίδια και στην ιατρική.

Η διεπαφή επιτρέπει τη χρήση και κατασκευή τόσο των μελωδικών γραμμών, όσο και αρμονικών συνηχήσεων, είτε ανεξάρτητα είτε σε συνδυασμό μεταξύ τους. Οι βαθμοί δυσκολίας προσαρμόζονται ανάλογα με το επίπεδο του καθενός. Με τη βοήθεια της συσκευής eye tracker, η οποία συνδέεται με τον υπολογιστή και τοποθετείται κάτω από την οθόνη κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να παρακολουθεί την κίνηση του βλέμματος κάθε παιδιού ή ενήλικα, με αποτέλεσμα να παράγεται ήχος και μελωδικές γραμμές καθώς το βλέμμα κάθε φορά εστιάζεται στον κύκλο με τα χρώματα. Κάθε χρώμα αντιπροσωπεύει και μια νότα. Υπάρχουν πολλές δυνατότητες ώστε να χωριστεί ο κύκλος σε όσες νότες θέλει ο χρήστης, υπάρχει ποικιλία στις τονικότητες καθώς επίσης και στα ηχοχρώματα που επιλέγει ο χρήστης. Το ίδιο το πρόγραμμα διαθέτει μια ηχητική βάση δεδομένων με 25

διαφορετικά όργανα. Για την εκμάθηση του προγράμματος από τους μαθητές, απαιτείται συνέπεια και συγκέντρωση καθώς ο ενθουσιασμός έρχεται από τη στιγμή που θα παίξουν μια μελωδία στο Eyeharp (Morales, 2021).

Το συγκεκριμένο λογισμικό έχει χρησιμοποιηθεί σε ειδικά σχολεία της Βαρκελώνης και αποτελεί μουσικό όργανο το οποίο διδάσκονται παιδιά με εγκεφαλική παράλυση. Έχει σχεδιαστεί επίσης στο να μπορούν να ανταποκριθούν και παιδιά με μυϊκή δυστροφία, κάκωση του νωτιαίου μυελού, τετραπληγία ή ακρωτηριασμό των άκρων (Kynrikosaios, 2021).

Από το σχολικό έτος 2022-23, η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Κεντρικής Μακεδονίας, υιοθέτησε το συγκεκριμένο πρόγραμμα ώστε να το αξιοποιήσει πιλοτικά στην συμπεριληπτική εκπαίδευση και ιδιαίτερα σε μαθητές της ειδικής αγωγής με σπαστική τετραπληγία και εγκεφαλική παράλυση. (Παρουσίαση του λογισμικού Eyeharp εδώ: <https://youtu.be/VDVxsdG7x9g>)

ΜΕΡΟΣ Β: ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Σκοπός της μελέτης

Με εργαλείο το Eyeharp, επιδίωξη της έρευνας ήταν η κατάκτηση μουσικών και κοινωνικοσυναισθηματικών στόχων μέσω μίας εκπαιδευτικής εφαρμογής και παρέμβασης, όχι μόνο σε επίπεδο συμπερίληψης σε μία μουσική ομάδα, αλλά και σε ατομικό επίπεδο μαθημάτων μουσικής. Στην μελέτη συμμετείχαν αρχικά στις συναντήσεις για την εκμάθηση του Eyeharp τέσσερις νέοι του Συλλόγου Γονέων Κηδεμόνων και Φίλων Α.με.Α «Η Ανοιχτή Αγκαλιά», αλλά τελικά συνέχισαν μόνο δύο, η Μ. και η Χ. Οι άλλοι δύο μαθητές αναγκάστηκαν να διακόψουν λόγω δυσκολιών που αντιμετώπισαν κατά τη χρήση του Eyeharp (δυσκολία σταθερής βλεμματικής επαφής για την λειτουργία του Eyeharp).

Οι συναντήσεις ήταν ατομικές καθώς κάθε παιδί είχε τις δικές του δυνατότητες και προκλήσεις. Με δεδομένο ότι το Eyeharp βασίζεται στον κύκλο των 7 χρωμάτων, έγιναν πολλές δραστηριότητες βασισμένες στα χρώματα, αλλά και συνδυασμού τους με τα συναισθήματα. Επιπλέον πειραματισμοί έγιναν με τα ηχοχρώματα, τις διάρκειες, τις μετρημένες σιωπές, αλλά και τη συνεργασία με το υπόλοιπο μουσικό σχήμα.

Στην εκπαιδευτική εφαρμογή συμμετείχαν συνολικά έξι άτομα, 2 νέες με αναπηρίες και 4 σπουδαστές ωδείου. Υλοποιήθηκε μία εκπαιδευτική εφαρμογή με στόχο την ενίσχυση της συμπερίληψης σε ένα μουσικό σύνολο με την χρήση του Eyeharp. Για την αξιολόγηση της τελικής συναυλίας, κρατήθηκε λεπτομερές ημερολόγιο από τον εκπαιδευτικό μουσικής από όλες τις ατομικές και ομαδικές συναντήσεις. Μετά το πέρας της συναυλίας, ακολούθησε ομαδική συζήτηση με όλα τα παιδιά που συμμετείχαν στην εκδήλωση, στην οποία τους δόθηκε η δυνατότητα να διατυπώσουν τις απόψεις τους, τις εντυπώσεις τους, αλλά και τις μελλοντικές σκέψεις τους.

Περιορισμοί

Η εφαρμογή βασίστηκε στη χρήση του Eyeharp και στον τρόπο διδασκαλίας του. Η επιλογή των παιδιών που θα συμμετείχαν στη συναυλία Κηδεμόνων και Φίλων Α.με.Α η «Ανοιχτή Αγκαλιά», πραγματοποιήθηκε έχοντας ως βασική προϋπόθεση, την δυνατότητα διατήρησης σταθερής βλεμματικής επαφής στο eye tracker και κατ' επέκταση στον χειρισμό του Eyeharp. Είναι απαραίτητο να υπάρχει μια σταθερή βλεμματική επαφή τουλάχιστον διάρκειας 2 δευτερολέπτων πάνω σε κάθε χρώμα και συγκέντρωση σε κάθε

νότα, ώστε να μπορεί να ενεργοποιηθεί η εφαρμογή. Λόγω του περιορισμένου χρόνου πραγματοποιήθηκαν μόνο 7 ατομικές συναντήσεις, γεγονός που δυσκόλεψε την επιλογή ρεπερτορίου, καθώς κριτήριο βασικό ήταν το αργό tempo των έργων, για να μπορούν τα παιδιά να ανταποκριθούν με μεγαλύτερη επιτυχία στη χρήση του Eyeharp. Μία επιπλέον δυσκολία που υπήρξε, ήταν η αγορά του εξοπλισμού μαζί με την αγορά του προγράμματος που θα έπρεπε κάθε ενδιαφερόμενος από τους συμμετέχοντες να είχε κάνει. Δυστυχώς οι γονείς των παιδιών δεν μπόρεσαν να ανταποκριθούν σε αυτή την επένδυση, ούτε και ο Σύλλογος, με αποτέλεσμα τα μαθήματα να πραγματοποιηθούν χρησιμοποιώντας τον προσωπικό εξοπλισμό του εκπαιδευτικού μουσικής.

Τέλος, την ημέρα που έγινε η συναυλία, έγιναν κάποια λάθη τα οποία θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί. Η αιτία ήταν κυρίως η έλλειψη βοήθειας, το άγχος και η υπερβολική συναισθηματική φόρτιση που υπήρχε, με αποτέλεσμα, κάποια πράγματα να μην εξελιχθούν όπως θα ήταν επιθυμητό. Κατ' αρχήν υπήρξε μεγάλη χρονοκαθυστέρηση πριν την έναρξη της συναυλίας τόσο με τους χαιρετισμούς που έγιναν όσο και την εισαγωγή που ακολούθησε, με αποτέλεσμα η Μ. (η πρώτη μουσικός του Eyeharp) που βρισκόταν ήδη επί σκηνής μπροστά στον υπολογιστή, να έχει κουραστεί και να ανυπομονεί για την έναρξη της συναυλίας. Επίσης, κατά την εναλλαγή των δύο κοριτσιών στο Eyeharp, λόγω κεκτημένης ταχύτητας και άγχους δεν έγινε η σωστή ρύθμιση για τα μάτια της επόμενης κοπέλας (calibration), με αποτέλεσμα η εκτέλεση των κομματιών να μην συμπεριλαμβάνει την απόλυτη μελωδική ακρίβεια που απαιτούσε η προαπαιτούμενη ρυθμική αγωγή. Σε ό,τι αφορά την επιλογή των μαθητών που συμμετείχαν στο Eyeharp, οι ενδιαφερόμενοι από το σύλλογο της «Ανοιχτής Αγκαλιάς» αρχικά ήταν τέσσερα, αλλά λόγω του ότι δυσκολευόντουσαν στη σταθερή βλεμματική επαφή, δύο εκ των τεσσάρων επέλεξαν να μην συνεχίσουν.

Η επιλογή των μαθητών του ωδείου, έγινε κυρίως με την προθυμία τους να συμμετέχουν, αλλά και σύμφωνα με το επίπεδο σπουδών τους, ώστε να μπορούν ανά πάσα στιγμή να ανταποκριθούν άμεσα σε πιθανό λάθος αρρυθμίας το οποίο ήταν και το πιο συνηθισμένο λάθος. Ένας ακόμη περιορισμός που υπάρχει, είναι ότι ο χρήστης-δάσκαλος του Eyeharp θα πρέπει να έχει αρκετά καλές θεωρητικές μουσικές και τεχνολογικές γνώσεις διότι κάθε φορά που καλείται να προσαρμόσει κάποιο τραγούδι στο Eyeharp θα πρέπει πέρα από την ηλεκτρονική αντιγραφή της παρτιτούρας και ενορχήστρωσης που θα πρέπει να κάνει, να γνωρίζει και ένα σχετικό είδος προγραμματισμού με συγκεκριμένες παραμέτρους του κάθε κομματιού όπως είναι η τονικότητα, η ταχύτητα και το μέτρο του κομματιού ώστε να μπορεί να ακουστεί σωστά από την εφαρμογή.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Τα δύο κορίτσια, η Μ. και η Χ. έκαναν από επτά ατομικά μαθήματα μουσικής η κάθε μία, με στόχο να μάθουν να χειρίζονται και να παίζουν με άνεση το Eyeharp και κάποια συγκεκριμένα κομμάτια που είχα συνθέσει και προσαρμόσει γι' αυτό. Η Μ. είναι μία νέα ηλικίας 24 ετών με έντονα κινητικά προβλήματα και νοητική υστέρηση, ενώ η Χ. είναι 43 ετών με κινητικό πρόβλημα και μικρή νοητική υστέρηση.

Παρακάτω ακολουθούν αναλυτικές περιγραφές των μαθημάτων μουσικής διδασκαλίας με τις δύο νέες που συμμετείχαν στη συνανλία παίζοντας το Eyeharp, με σχόλια και παρατηρήσεις, που αφορούν την κάθε συνάντηση.

Συναντήσεις με τη Μ.

1 ^η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Πέμπτη 19 Ιανουαρίου 2023
Ωρα:	18:30
Διάρκεια:	30'
Τόπος διεξαγωγής:	Αίθουσα Συλλόγου

Α. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Ήταν η πρώτη επίσημη επαφή της Μ. με το Eyeharp. Η πρώτη μου δουλειά ήταν να προσαρμόσω το βλέμμα της (calibration) και να σταθμίσω την περιφερειακή συσκευή στην οποία θα εστιάζει τα μάτια της, το Tobii 5 eyetracker, ώστε να υπάρχει καλή ανταπόκριση σε κάθε κοίταγμα της στην οθόνη του υπολογιστή. Μόλις τελείωσα με τη συγκεκριμένη διαδικασία, άνοιξα την εφαρμογή του Eyeharp και η οθόνη γέμισε κύκλους και χρώματα. Η Μ. έδειξε να ενθουσιάζεται καθώς ξεκίνησε να προσπαθεί να ανακαλύψει το κάθε τι που τις τραβούσε την περιέργεια. Πριν ξεκινήσει το μάθημα, συζητήσαμε για διάφορα πράγματα όπως για το είδος της μουσικής που προτιμάει, τις μουσικές της γνώσεις, τις φίλες της και τις προτιμήσεις της στο φαγητό. Η πρώτη μας συνάντηση ήταν κάπως διερευνητική καθώς προσπαθούσα κι εγώ να καταλάβω τις δυνατότητές της και τη σταθερότητα του βλέμματός της κατά τη βλεμματική της επαφή. Η συνεδρία διήρκεσε 30' λεπτά παίζοντας δύο συγκεκριμένες νότες στην αρχή ελεύθερα από ρυθμική δέσμευση και στη συνέχεια ρυθμικά. Μέσα σ' αυτό το χρονικό διάστημα δεν φάνηκε να δυσανασχετεί. Τουναντίον, εξέφρασε την επιθυμία να το επαναλάβουμε την επρχόμενη εβδομάδα. Περιοριστήκαμε ανάμεσα σε δύο φθόγγους επιδιώκοντας την εναλλαγή τους με τα μάτια

πάντα και για να υπάρχει ενδιαφέρον μουσικό, οι φθόγγοι εναλλάσσονταν. Κάθε φορά που πατούσε ένα φθόγγο, της τον τραγουδούσα κι έλεγα το όνομα της νότας αυτής. Φτάσαμε να παίζουμε στη σειρά σε ζεύγη μέχρι και τέσσερεις φθόγγους από την πεντατονική κλίμακα Ντο, Ρε, Μι και Σολ (C, D, E, G).

Β. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Ως μουσικός στόχος της πρώτης μας συνάντησης, ήταν να καταφέρω να κρατήσω σταθερό το βλέμμα της δίχως να τρεμοπαίζει σε κάθε νότα που της έδειχνα. Δυστυχώς όμως δεν μπόρεσε αυτό να γίνει από την αρχή. Το σημαντικό όμως ήταν ότι κατάφερε να περιορίσει το βλέμμα της και τη συγκέντρωσή της σ' ένα πολύ συγκεκριμένο πλαίσιο, σε βαθμό που το eyetracker να ανταποκρίνεται πάντα στη ματιά της και να παράγει τον αντίστοιχο ήχο/φθόγγο.

Ήταν η πρώτη της επαφή και ίσως την δυσκόλεψε αυτή η προσπάθεια για σταθεροποίηση από την πρώτη κιόλας συνάντηση.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Η Μ. το προσπάθησε, γιατί απ' ό,τι μου είπε η μητέρα της, της άρεσε και την ενδιέφερε να μάθει νέα πράγματα και να πειραματιστεί. Στο χαμόγελό της αποτυπωνόταν η μία έκφραση χαράς για το αποτέλεσμα και την προσπάθειά της, όπως και της μητέρας της, η οποία πάντα με ευγένεια και τρυφερότητα την παρότρυνε να συνεχίζει.

Δ. Συναισθήματα

Αυτή η συνάντηση συνοδεύτηκε για μένα από ανάμεικτα συναισθήματα. Ενώ πριν την Μ. είχαν προηγηθεί άλλοι δύο μαθητές οι οποίοι είχαν μεγάλη δυσκολία για σταθερή βλεμματική επαφή και είχα αρχίσει να απογοητεύομαι, με την Μ. αναπτέρωθηκε το ηθικό μου, και συνέχισα τις προσπάθειες αναπροσαρμόζοντας την προσέγγισή μου. Επίσης οι γονείς των συγκεκριμένων νέων είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένοι και επιθυμούν πάντα το καλύτερο για τα παιδιά τους, επιμένοντας στις προσπάθειες ανταπόκρισής τους και σε μαθησιακές διαδικασίες.

Ε. Αναστοχασμοί

Η αναστοχαστική διαδικασία ξεκίνησε μόλις ολοκληρώθηκε η πρώτη συνάντηση με την Μ. Είναι σημαντικό να προστεθούν κάποιες εύκολες ασκήσεις για να εστιαστεί καλύτερα και με μεγαλύτερη ακρίβεια η βλεμματική επαφή της και η διάδρασή της με το Eyeharp, ώστε να κρατηθεί όσο γίνεται αμείωτο το ενδιαφέρον της συγκεκριμένης μαθήτριας.

2 ^η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Πέμπτη 2 Φεβρουαρίου 2023
Ωρα:	18:30
Διάρκεια:	30΄
Τόπος διεξαγωγής:	Αίθουσα Συλλόγου

Α. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Η Μ. ήρθε σήμερα με όρεξη να συνεχίσει το μάθημα, κάτι που φάνηκε από την άμεση εμπλοκή της με το Eyeharp. Αμέσως μόλις κάθισε στην καρέκλα της ξεκίνησε να κοιτάει την ανοιχτή οθόνη του laptop όπου φαινόταν ο κύκλος με τα χρώματα και τις νότες. Παρόλο που είχαμε δουλέψει τις τρεις νότες Ντο, Ρε, Μι, επέλεξα να ξεκινήσουμε με τα τρία πρώτα χρώματα της κλίμακας από το Ντο – Μι, για να αποκτήσει ευχέρεια στις τρεις πρώτες νότες της κλίμακας. Τα χρώματα αυτών των φθόγγων ήταν το κόκκινο, το πορτοκαλί, και το κίτρινο. Αυτή τη φορά είχα τυπώσει και πλαστικοποιήσει τα 7 χρώματα τα οποία αντιπροσωπεύουν τις 7 νότες. Η Μ. ήδη γνώριζε αυτά τα τρία χρώματα κι έτσι δεν βρήκα δυσκολία να τα εντάξω μέσα στο μάθημά μας και να αποτελέσουν μία διαφορετική γραφική παρτιτούρα. Στην αρχή της έδειχνα την καρτέλα με το ανάλογο χρώμα και η Μ. ανταποκρινόταν στο να παίζει με το Eyeharp το αντίστοιχο. Ξεκινήσαμε αυτό το παιχνίδι αλλά σιγά σιγά περάσαμε στο να της λέω το χρώμα και να το παίζει. Γενικά, το μάθημα στο Eyeharp κύλησε πολύ ομαλά δίχως να υπάρξει δυσανασχέτηση, παρ' όλη την κούραση που φάνηκε να έχει προς το τέλος του μισάωρου.

Β. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Η κατάκτηση του σημερινού μας στόχου ήταν ότι στον κύκλο με τις νότες, προστέθηκε μία ακόμη, ώστε η Μ. να έχει τη δυνατότητα να παίζει τέσσερις συνεχόμενες νότες και να αναγκάζεται να μετακινεί το βλέμμα της σε μεγαλύτερη επιφάνεια. Δοκιμαστικά εισήγαγα και το μέτρημα, ώστε κάθε νότα να έχει μια συγκεκριμένη διάρκεια. Κρατώντας ένα μικρό τύμπανο χτυπούσα ρυθμικά για 2 χρόνους (δύο χτυπήματα) τη διάρκεια της κάθε νότας.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Η Μ. αντέδρασε θετικά στις μουσικές προσθήκες που μπήκαν (νότες και ρυθμός). Στο μέτρημα όμως υπήρχε κάποια δυσκολία και έλλειψη συντονισμού. Ήταν ένα πολύ βασικό στοιχείο το θέμα του ρυθμού που βάλαμε, διότι μέσα από αυτό επιδιώκεται να ενισχυθεί ο βαθμός «πειθαρχίας», συγκέντρωσης, αλλά και υπομονής που διαθέτει η Μ.

Το λογισμικό EyeHarp διαθέτει σύστημα αξιολόγησης το οποίο επιτρέπει να ελέγχουμε τα αποτελέσματα του μαθητή και την πρόοδό του γενικότερα. Στην οθόνη εμφανίζεται ένας αναλυτικός πίνακας με τη βαθμολογία στις παρακάτω παραμέτρους:

Ακρίβεια (Accuracy) Πόσες νότες πατήθηκαν σωστά. Επιθυμητό score >30%

Νότες πριν τον χρόνο τους (Early notes) Νότες που πατήθηκαν νωρίτερα

Νότες μετά τον χρόνο τους (Late notes) Νότες που παίζτηκαν αργότερα

Χρονική ακρίβεια (Temporal Accuracy) Ακρίβεια στον ρυθμό

Λάθος νότες (Wrong notes) Νότες που παίζτηκαν ενώ δεν υπήρχαν

Συνολική βαθμολογία (Total Score) Συνολικό σκορ σε συνδυασμό με όλα τα υπόλοιπα.

Βλέποντας τη βαθμολογία κάθε φορά, η Μ. είχε το κίνητρο, το πείσμα αλλά και την παρότρυνση ώστε να πετυχαίνει υψηλότερο σκορ κάθε φορά. Το αποτέλεσμα κάθε φορά ήταν ορατό στην αντίστοιχη οθόνη του EyeHarp. Ο υψηλότερος στόχος που επιτεύχθηκε στη σημερινή συνάντηση ήταν περίπου το 10%.

Δ. Συναισθήματα

Ένιωσα πολύ όμορφα όταν κατάλαβα ότι η Μ. ήθελε να ξαναέρθει στο μάθημά μας. Η μητέρα της μου είχε δηλώσει εξ' αρχής, πως εάν δεν της αρέσει κάτι, παύει να το αναζητάει και έτσι στρέφει αλλού το ενδιαφέρον της. Παρά την κούρασή της, ήθελε να συνεχίσει να επιμένει... Την ρώτησα δύο φορές εάν ήθελε να σταματήσουμε το μάθημα και μου είπε «Όχι». Αυτό πιθανόν να αποτελεί μια θετική ένδειξη για τη σύνδεσή μας στο μάθημα και τη μελλοντική μας πορεία.

Ε. Αναστοχασμοί

Στο επόμενο πλάνο μαθήματος θα γίνει με περισσότερους φθόγγους σχηματίζοντας έτσι τη φυσική κλίμακα της Ντο. Σκοπός θα είναι η εκμάθηση της κλίμακας κρατώντας συγχρόνως κι ένα σταθερό ρυθμό. Τέλος, από το ερχόμενο μάθημα θα ξεκινήσω να βίντεοσκοπώ τα 2-3 τελευταία λεπτά του μαθήματος, ώστε να υπάρξει μια καταγραφή που θα δείχνουν την εξελικτική πορεία της μαθήτριας.

3^η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Πέμπτη 16 Φεβρουαρίου 2023
Ωρα:	18:30
Διάρκεια:	30΄
Τόπος διεξαγωγής:	Αίθουσα Συλλόγου

A. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Αφού μεσολάβησε μια εβδομάδα δίχως να κάνουμε μάθημα λόγω ασθένειάς μου, η Μ. μπήκε στην τάξη δείχνοντας χαρούμενη. Έδειχνε ευδιάθετη και ομιλητική με το δικό της τρόπο, ενώ μου έκανε κάποιες ερωτήσεις στις οποίες κατέβαλα προσπάθεια για να τις κατανοήσω. Στη συνάντηση ήταν παρούσα και η μητέρα της, η οποία δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το συγκεκριμένο μάθημα. Σήμερα, είχα φέρει και το αρμόνιο μαζί, ώστε να συνοδεύω τα παιδιά σε αυτά που παίζουν εμπλουτισμένα με διάφορες αρμονίες και το αποτέλεσμα να είναι περισσότερο μελωδικό και αρμονικό και όχι απλά μονοφωνικό. Περιοριστήκαμε πάλι μόνο στις 5 πρώτες νότες της κλίμακας Ντο για περισσότερη εξάσκηση του χειρισμού του Eyeharp. Η επικοινωνία μας ήταν δύσκολη. Ενώ δείχνει να καταλαβαίνει αυτό που της ζητάω, δυσκολεύεται να το πραγματοποιήσει. Αναγκάστηκα να την ρωτήσω αρκετές φορές εάν κουράστηκε από το μάθημα και εάν θέλει να διακόψουμε, διότι την έβλεπα ότι δεν μπορούσε να συγκεντρωθεί σε αυτό που της ζητούσα. Αυτό το παρατήρησε και η μητέρα της με αποτέλεσμα να την παροτρύνει κατά τη διάρκεια της συνάντησης ώστε να συμμετέχει πιο ενεργά.

B. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Ξεκινήσαμε με τις 4 νότες της κλίμακας και στη συνέχεια προστέθηκε και η 5^η. Παρ' όλα αυτά υπάρχει δυσκολία στο να ακολουθήσει μια διαδοχή στις νότες. Σ' αυτό το μάθημα, ξεκίνησα και τη συνοδεία με το αρμόνιο ώστε το αποτέλεσμα να εμπλουτιστεί μουσικά και να αποκτήσει ενδιαφέρον για τη Μ.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Από την πρώτη κιόλας στιγμή που ξεκινήσαμε το μάθημα, η Μ. έδειχνε να νιώθει κουρασμένη και να μην μπορεί να συγκεντρωθεί. Ακόμη δεν έχει καταφέρει να μπορεί να ελέγχει και να σταθεροποιεί το βλέμμα της, καθώς με τον παραμικρό θόρυβο που ακούγεται στην αίθουσα, αποσπάται η προσοχή της. Δείχνει όμως να της αρέσει αυτή η διαδικασία που γίνεται.

Δ. Συναισθήματα

Ένιωσα μια μικρή απογοήτευση καθώς παρατήρησα ότι δεν υπήρξε με το σημερινό μάθημα κάποια πρόοδος. Φοβήθηκα μην επαληθευτούν τα λόγια της μητέρας της: «...εάν δεν της αρέσει κάτι, παύει να το αναζητάει και έτσι στρέφει αλλού το ενδιαφέρον της».

Στις κατά περιόδους ερωτήσεις μου εάν ήθελε να σταματήσουμε το μάθημα και μου απαντούσε αρνητικά. Η μητέρα της που την γνωρίζει καλύτερα μου είπε ότι σήμερα έδειχνε κάπως αφηρημένη με αποτέλεσμα να μην μπορεί να συγκεντρωθεί σε αυτά που της ζητούσα.

Ε. Αναστοχασμοί

Στο επόμενο μάθημα θα επιχειρήσω να εντάξω όλες τις νότες της κλίμακας. Σκοπός είναι πριν ξεκινήσει να παίζει κάποιο κομμάτι, να έχει τη δυνατότητα ώστε να μπορεί να παίζει τη φυσική κλίμακα της Ντο και να αποκτήσει άνεση στη χρήση του Eyeharp. Αυτή η πρακτική προτείνεται από τον δημιουργό του Eyeharp, ώστε ο χρήστης να αποκτήσει ευχέρεια στην διαδοχική εναλλαγή των φθόγγων και να εξασκήσει τον βηματικό βλεμματικό χειρισμό.

4 ^η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Πέμπτη 23 Φεβρουαρίου 2023
Ώρα:	18:30
Διάρκεια:	30΄
Τόπος διεξαγωγής:	Αίθουσα Συλλόγου

Α. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Το 4^ο μάθημα της Μ. ξεκίνησε, αλλά η ίδια ήταν κουρασμένη, όπως ανέφερε. Ενώ χαιρόταν από τη μία που έπαιζε με το Eyeharp και παρήγαγε διάφορους ήχους, όταν έφτασε η στιγμή να παίζει διαδοχικά τις νότες, εκεί φάνηκε ότι δυσκολευόταν. Η μητέρα της που βρίσκεται πάντα μέσα στην αίθουσα και κάθεται δίπλα της, φρόντιζε να την ενθαρρύνει και να τη βοηθάει στη συγκέντρωσή της. Μάλιστα, τη ρώτησα κάποιες στιγμές εάν ήθελε να σταματήσουμε, αλλά όλες τις φορές αρνήθηκε. Η συνεδρία μας διάρκειας 30 λεπτών εξελίχθηκε κάνοντας πειράματα αφαιρώντας ή προσθέτοντας νότες στον κύκλο, παίζοντας με τα χρώματα και τις κάρτες, χωρίς όμως να υπάρξει κάποια εμφανής βελτίωση.

Β. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Αυτή τη φορά δεν υπήρξε κάποια ιδιαίτερη εξέλιξη. Επαναλάβαμε πράγματα που κατακτήθηκαν σε προηγούμενα μαθήματα όπως το να προσπαθεί να επικεντρωθεί σωστά στα χρώματα του κύκλου ώστε να ακουστεί η νότα. Έγινε και η πρώτη απόπειρα να

εισάγουμε και ρυθμική συνοδεία, αλλά δυστυχώς αυτό το εγχείρημα εγκαταλείφθηκε γρήγορα μιας και δεν μπορούσε να ακολουθήσει καθόλου το ρυθμό.

Έτσι περιοριστήκαμε πάλι στις 5 πρώτες νότες της κλίμακας Ντο, ώστε να μπορεί να τις παίζει με ανιούσα και κατιούσα φορά και με αρκετά καλό έλεγχο της διάρκειας.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Η ίδια πολλές φορές έδειξε να δυσανασχετεί ή να θυμώνει επειδή δεν τα κατάφερνε. Προσπαθούσε ξανά και ξανά με παρότρυνση δική μου και της μητέρας της η οποία στεκόταν δίπλα της και την παρακολουθούσε. Φάνηκε να μην ανταποκρινόταν στις οδηγίες που της έδινα και αυτό μάλλον συνέβαινε λόγω της κούρασης που είχε, μία εξήγηση που έδωσε και η μητέρα της.

Δ. Συναισθήματα

Το συγκεκριμένο τριαντάλεπτο μου φάνηκε αιώνας. Ένιωθα ότι είχαμε κολλήσει και κάθε προσπάθεια δική μου ήταν άκαρπη. Έπιασα τον εαυτό μου να απογοητεύεται και να χάνει το κουράγιο του. Σκεπτόμουν πώς θα βρω τρόπους να εμπλουτίσω το μάθημα και να βοηθήσω την συμμετοχή της. Είχα, λανθασμένα, την πεποίθηση ότι με το Eyeharp θα υπήρχαν πιο γρήγορα και εύκολα αποτελέσματα, αλλά όλα αυτά εξαρτώνται τελικά από το ίδιο το παιδί, την ευχέρεια που έχει και το ενδιαφέρον που παρουσιάζει. Ενώ με τη Μ. ξεκίνησα πολύ αισιόδοξα, άρχισα να απογοητεύομαι, αλλά οι συναντήσεις μας συνεχίστηκαν.

Ε. Αναστοχασμοί

Σκεπτόμενος και προγραμματίζοντας το επόμενο μάθημα, επέλεξα να επιμείνω στη σωστή εκτέλεση των φθόγγων και στη διαδικασία της διαδοχικής εκτέλεσής τους, ώστε να καταφέρει να παίξει μόνη της τουλάχιστον σε πρώτο στάδιο, την ανιούσα κλίμακα της Ντο μείζονας.

5η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Πέμπτη 2 Μαρτίου 2023
Ωρα:	18:30
Διάρκεια:	30΄
Τόπος διεξαγωγής:	Αίθουσα Συλλόγου

A. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Το 5^ο μάθημα της Μ. ξεκίνησε σχετικά ευχάριστα. Ήρθε αρκετά ευδιάθετη, κάθισε στην καρέκλα της και ξεκίνησε να παίζει με το Eyeharp. Το σημερινό μας μάθημα περιελάμβανε πάλι τις πέντε πρώτες νότες της κλίμακας Ντο να τις παίζει ρυθμικά με τη βοήθεια του μετρονόμου. Προσπαθήσαμε πάρα πολλές φορές να συντονιστεί με τον μετρονόμο, αλλά αυτό δεν κατέστη δυνατό ακόμα. Ήταν ελάχιστες οι φορές που έπιασε ένα σκορ της τάξης του 17% στη ρυθμική της ακρίβεια. Αυτή η ανάγκη συντονισμού στο ρυθμικό χτύπημα του μετρονόμου ίσως την κούρασε, και ήταν και ο λόγος να δηλώσει κούραση για το συγκεκριμένο μάθημα.

B. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Σκοπός μου είναι να μπορέσει να παίζει όλη την κλίμακα (ανιούσα και κατιούσα) με μετρονόμο, ώστε στη συνέχεια να προχωρήσουμε σε τραγουδάκια εύκολα, αλλά πάντα με τη χρήση του μετρονόμου. Όταν εξοικειωθεί με το μέτρημα, τότε ίσως να της είναι πιο εύκολο να παίζει και για μένα να ξεκινήσω να τη συνοδεύω με το αρμόνιο ή το πιάνο καθώς παίζει.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Η Μ. δείχνει να νιώθει κουρασμένη και να μην μπορεί να συγκεντρωθεί. Ακόμη δεν έχει καταφέρει να μπορεί να ελέγχει και να σταθεροποιεί το βλέμμα της. Παρ' όλα αυτά φαίνεται να την ενδιαφέρει το μάθημα και δείχνει ιδιαίτερη προθυμία απ' ότι μου αναφέρει και η μητέρα της.

Δ. Συναισθήματα

Νιώθω μία απογοήτευση ως προς όσα έχουμε καταφέρει με την Μ. Ενώ στην αρχή από την επιθυμία που έδειξε, θεώρησα ότι θα τα κατάφερνε, παρ' όλα αυτά εξακολουθεί να αντιμετωπίζει δυσκολίες όχι μόνο στο θέμα του ρυθμού αλλά και στο να παίζει και να κρατήσει σε διάρκεια σταθερά μια νότα.

Ε. Αναστοχασμοί

Στο επόμενο μάθημα, θα απλοποιήσω τη διαδικασία του Eyeharp βάζοντας να παίζει μόνο 2 νότες αρχικά χωρίς ρυθμό και στη συνέχεια θα εισάγω και το ρυθμικό στοιχείο από την

στιγμή που θα αρχίσει να ανταποκρίνεται. Το θετικό στοιχείο είναι ότι της αρέσει και δεν έχει βαρεθεί.

6η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Τετάρτη 19 Απριλίου 2023
Ωρα:	18:00
Διάρκεια:	60΄
Τόπος διεξαγωγής:	Ωδείο
Videos	M1

A. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Αυτή η συνάντηση με τη Μ. ήταν λίγο επίφοβη καθώς μεσολάβησε το Πάσχα. Μετά από περίπου ένα μήνα, δεν ήμουν σίγουρος πώς θα ανταποκρινόταν η Μ. στο Eyeharp. Παρ'όλα αυτά, με εξέπληξε ευχάριστα! Ήταν απόλυτα συγκεντρωμένη σε αυτό που έκανε (τουλάχιστον έτσι έδειχνε) και ακολουθούσε τις οδηγίες μου. Η συνάντησή μας διήρκεσε μια ώρα χωρίς να έχει κουραστεί ή βαρεθεί. Ανανεώσαμε το επόμενο ραντεβού μας για την Παρασκευή 21/4/23, όπου θα είναι και τα υπόλοιπα παιδιά του σχήματος για την πρόβα.

B. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Στο κομμάτι που παίζει η Μ., προσπάθησα να το απλοποιήσω όσο γινόταν περισσότερο. Είναι δύο συγχορδίες, η Μι και η Σι, όπου παίζει ρυθμικά με αυτές τις δύο νότες, ενώ τα υπόλοιπα παιδιά την ακολουθούν. Την κύρια μελωδία ως σολιστικό όργανο, την έχω δώσει στο φλάουτο, το οποίο παίζει δύο τετράμετρες φράσεις (ερώτηση – απάντηση) δίνοντας την αίσθηση της ολοκλήρωσης του κομματιού. Βέβαια, η Μ. δεν έχει παίζει ακόμη μαζί τους. Στην επόμενη συνάντηση θα είναι η πρώτη φορά που θα κάνει πρόβα με όλα τα παιδιά.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Επειδή η Μ. δυσκολευόταν και δυσκολεύεται ακόμη στην σταθερότητα του ρυθμού, παρατήρησα ότι κατά τη διάρκεια του μαθήματος, υπήρχε κάθε φορά και μια μικρή βελτίωση στο παίξιμό της. Δηλαδή υπήρχε κάποια ανταπόκριση και ταύτιση με τη νότα που άκουγε στο Eyeharp. Βέβαια, για να υπάρξει η απόλυτη ταύτιση, θεωρώ ότι θα χρειαστούν πολλές πρόβες τόσο μαζί όσο και από μόνη της, κάτι το οποίο δεν είναι δυνατό

να γίνει, μιας και δεν έχει τον αντίστοιχο εξοπλισμό στο σπίτι της για να μπορεί να εξασκηθεί.

Δ. Συναισθήματα

Η Μ. φαινόταν να είναι ευδιάθετη και χαρούμενη. Μου ανέφερε ότι είχε επιθυμήσει να παίξει πάλι με το Eyeharp. Βέβαια, η ανυπομονησία της έχει αρχίσει και κορυφώνεται με την ημερομηνία της συναυλίας στις 6/5/23, γιατί ρωτούσε τη μητέρα της τι ρούχα να φοράει εκείνη την ημέρα. Η μητέρα της, καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος βρίσκεται δίπλα της για να την ενισχύει ψυχολογικά κάθε φορά και να την βοηθάει στη συγκέντρωση. Μαζί με την Μ., χαίρεται και η μητέρα της που η κόρη της θα συμμετάσχει σε μια τέτοια εκδήλωση. Είναι η πρώτη της φορά που θα παρουσιάσει, θα παίζει και θα «εκτεθεί» μουσικά μπροστά σε τόσο κόσμο.

Ε. Αναστοχασμοί

Πέρα από την γενική πρόβα η οποία θα πραγματοποιηθεί σε δύο ημέρες, με τη Μ. θα έχουμε τη δυνατότητα να ξανακάνουμε άλλο ένα ατομικό μάθημα, στο οποίο θα επιμείνω στη διατήρηση του ρυθμού. Θεωρώ ότι θα είναι επιτυχία για την Μ. να το καταφέρουμε αυτό. Είναι ένα από τα βασικότερα στοιχεία για την επιτυχή συμμετοχή της στο μουσικό σύνολο.

7η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Πέμπτη 27 Απριλίου 2023
Ωρα:	18:30-19:10
Διάρκεια:	40'
Τόπος διεξαγωγής:	Αίθουσα Συλλόγου

Α. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Μετά από αρκετές ημέρες διακοπών, η Μ. επέστρεψε δυναμικά και με κέφι για να κάνουμε το μάθημά μας. Το κομμάτι δημιουργήθηκε πάνω στις δυνατότητες που έχει ως τώρα κατακτήσει στο παίξιμο του Eyeharp. Το επαναλάβαμε μέσα στα 40' αρκετές φορές με μικρά διαλείμματα ώσπου κάποια στιγμή κουράστηκε και ζήτησε να σταματήσουμε όπως κι έγινε. Η Μ. θα συμμετέχει με την ορχήστρα με ένα μόνο κομμάτι χτισμένο επάνω σε δύο συγχορδίες που παίζονται ρυθμικά και εναλλάξ.

Β. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Η κατάκτηση του αρχικού στόχου μπορεί να μην επιτεύχθηκε, αλλά η Μ. μπορεί και εναλλάσσει τις δύο συγχορδίες συντονισμένα με την υπόλοιπη ομάδα και με αρκετά καλή χρονική ακρίβεια. Δεν είχα συνειδητοποιήσει, όταν ξεκινήσαμε, ότι θα ήταν μία τόσο απαιτητική διαδικασία. Παρ' όλα αυτά, σε ένα ικανοποιητικό βαθμό δυσκολίας σε ότι αφορούσε το ρυθμό, καταφέραμε να φτάσουμε χωρίς περαιτέρω απαιτήσεις.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Επειδή η Μ. είναι ιδιαίτερα κοινωνική και της αρέσει να βρίσκεται με κόσμο, η χαρά της αισθάνομαι ότι θα κορυφωθεί την ημέρα της συναυλίας. Η μητέρα της η οποία βρίσκεται πάντα δίπλα της σαν άγγελος οδηγός της, μου ανέφερε ότι ήδη από τώρα σκέφτεται τι ρούχα θα φορέσει στη συναυλία. Η προσδοκία της ημέρας εκείνης την γεμίζει ήδη από χαρά διότι θα βρεθεί στη σκηνή μαζί με τους υπόλοιπους σπουδαστές.

Δ. Συναισθήματα

Αυτό που μου έκανε εντύπωση στο σημερινό μας μάθημα, είναι όταν ρώτησε τη μητέρα της εάν θα ξανακάνουμε άλλα μαθήματα με το EyeHarp. Ήταν μια ερώτηση που δεν φανταζόμουν ότι θα την έκανε η Μ. Της ανακοίνωσα ότι το σημερινό μας μάθημα ήταν το τελευταίο ατομικό που θα γινόταν πριν από τη συναυλία μας. Της εξήγησα ότι θα προσπαθήσω από τη νέα σχολική χρονιά (Σεπτέμβριος) να βρίσκομαι πάλι εκεί, δίχως όμως να είναι κάτι σίγουρο ακόμη.

Ε. Αναστοχασμοί

Η Μ. έχει αρκετές δυσκολίες όχι μόνο στην κίνησή της αλλά και στην βλεμματική επαφή της με αποτέλεσμα τα μαθήματα με το EyeHarp να τη δυσκολεύουν και να χρειάζεται αρκετή υπομονή για να πετύχουμε κάποιο στόχο. Γι' αυτό το λόγο αλλά και λόγω έλλειψης χρόνου, περιοριστήκαμε σε μια απλή ρυθμική διαδοχή δύο συγχορδιών, όπου σχετικά έχει σημειώσει κάποια πρόοδο.

Συναντήσεις με τη Χ.

1^η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Πέμπτη 16 Φεβρουαρίου 2023
Ωρα:	17:30
Διάρκεια:	30'
Τόπος διεξαγωγής:	Αίθουσα Συλλόγου

Video:	X1
--------	----

A. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Με τη Χ. σήμερα ήταν η πρώτη μας συνάντηση. Η διάγνωσή της είναι εγκεφαλική παράλυση με σπαστική ημιπληγία, που προήλθε από τραυματισμό κατά τη γέννησή της σε πρόωρο τοκετό που είχε η μητέρα της. Σήμερα είναι 44 ετών. Δείχνει να καταλαβαίνει και να αντιλαμβάνεται πολλά πράγματα ενώ διαθέτει καλή μουσική αντίληψη. Το δεξί της χέρι λόγω της σπαστικής ημιπληγίας δεν μπορεί να το χρησιμοποιήσει. Βρίσκεται σε μόνιμη θέση διπλωμένο δεξιόστροφα με κλειστά δάχτυλα, με αποτέλεσμα να μοιάζει ατροφικό. Δεν είχε δυσκολία να οδηγήσει με τα μάτια της σωστά και να διαβάσει τα χρώματα μέσα στον κύκλο παράγοντας ήχους και μικρές μελωδίες. Ανταποκρίθηκε άμεσα και ικανοποιητικά.

B. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Από το πρώτο κίολας μάθημα ξεκινήσαμε να παίζουμε στο Eyeharp και τα κατάφερε αρκετά καλά. Ξεκίνησε να παίζει από την κλίμακα Ντο χρησιμοποιώντας τις 7 νότες σε ανιούσα και κατιούσα φορά. Ξεκινήσαμε με αυτοσχεδιασμούς επάνω στις νότες της κλίμακας αλλά στη συνέχεια εντάξαμε μία απλή ρυθμική αγωγή μετρώντας για κάθε νότα δύο χρόνους (χτυπήματα). Φάνηκε να δυσκολεύεται στο να κρατήσει σταθερά έναν ρυθμό αλλά και να συγχρονιστεί με τον ρυθμό που της υπαγόρευα. Δίπλα μου είχα ένα αρμόνιο που καθώς έπαιζε, προσπαθούσα να τη συνοδεύσω αρμονικά παίζοντας τις ανάλογες συγχορδίες. Πειραματιστήκαμε με διάφορα ηχοχρώματα μιας και το Eyeharp μας έδινε αυτή τη δυνατότητα να επιλέξουμε και άλλα μουσικά όργανα.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Αυτό που δουλέψαμε και επιμείναμε ως στόχο στην πρώτη μας συνάντηση, ήταν η σταθερή εστίαση του βλέμματός της σε κάθε χρώμα και η διαδοχική εναλλαγή των 7 φθόγγων της κλίμακας. Αρχικά δυσκολεύτηκε στην σταθερή βλεμματική επαφή αλλά στη συνέχεια φάνηκε να την κατακτάει. Παίξαμε τη μείζονα κλίμακα περίπου 10 φορές ώστε να μπορέσει να αποκτήσει μια ρυθμική ροή το παίξιμό της.

Δ. Συναισθήματα

Η επιμονή μου στο να παίζουμε τόσες φορές τη σκάλα του Ντο, μάλλον την κούρασε με αποτέλεσμα κάθε φορά που δεν το κατάφερνε να δείχνει μια μικρή απογοήτευση. Πιθανόν να ήταν καλό να είχα μία εναλλακτική μελωδική δραστηριότητα ανάμεσα, βασισμένη στον αυτοσχεδιασμό για να κρατάει το ενδιαφέρον της. Όταν τελείωσε η πρώτη μας συνάντηση η οποία διήρκεσε 45 λεπτά περίπου, την ρώτησα εάν θα ξαναερχόταν και την επόμενη Πέμπτη. Μου έγνεψε θετικά και έτσι προγραμματίσαμε το επόμενο μάθημά μας για την επόμενη εβδομάδα. Αισθάνθηκα ανακούφιση καθώς φάνηκε ότι η συμμετοχή της στα μαθήματα του Eyeharp της κέντρισαν το ενδιαφέρον.

Ε. Αναστοχασμοί

Θεωρώ ότι με λίγη εξάσκηση παραπάνω, η Χ. θα μπορέσει να εξελιχθεί σύντομα και να αρχίσει να παίζει κομμάτια. Βέβαια, η επιλογή των τραγουδιών θα γίνει προσεκτικά ανάλογα με τις δυνατότητές της και με την εξέλιξη που θα παρουσιάσει.

2^η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Πέμπτη 23 Φεβρουαρίου 2023
Ωρα:	17:30
Διάρκεια:	30΄
Τόπος διεξαγωγής:	Αίθουσα Συλλόγου
Video:	X 2

Α. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Η Χ. ξεκίνησε δυναμικά στη 2^η συνάντησή μας. Δεν πρόλαβε να καθίσει καλά καλά στην καρέκλα της και άρχισε να παίζει τις πέντε νότες που υπήρχαν στον χρωματιστό κύκλο του Eyeharp. Ενώ την πρώτη φορά ήταν λίγο διστακτική, σήμερα ξεκίνησε άμεσα και με μια άνεση που έδειχνε σαν να γνωριζόμασταν από καιρό. Το μάθημα έδειξε να μην την κουράζει γιατί πειραματιστήκαμε με διάφορα πράγματα που διαθέτει η εφαρμογή του Eyeharp όπως με τον κέρσορα, που στην αρχή της υποδείκνυε τις νότες και μετά από κάποιες φορές τον αφαιρέσαμε. Η διάρκεια του μαθήματος δεν ξεπέρασε τα 30 λεπτά ενώ στο τέλος με ρώτησε εάν θα ξανακάνουμε και την επόμενη φορά.

Β. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Αρχικά ξεκίνησε να παίζει ως επαναληπτικό μάθημα τις 5 πρώτες νότες της Ντο μείζονας χωρίς ρυθμό αρχικά και στη συνέχεια με ρυθμική υπαγόρευση. Δείχνει πολύ προσηλωμένη όταν παίζει και αυτό πιστεύω θα την βοηθήσει να εξελιχτεί γρήγορα. Στη συνέχεια πρόσθεσα κι άλλες νότες στον μουσικό μας κύκλο δημιουργώντας έτσι ολόκληρη την

κλίμακα. Έδειξε να χαίρεται που δυσκόλεψα λίγο περισσότερο τα μουσικά μας παιχνίδια. Γι' αυτήν έδειχνε ότι ήταν ένα είδος πρόκλησης που αισθανόταν σίγουρη ότι θα τα καταφέρει. Συνεχίσαμε να παίζουμε την κλίμακα βάζοντας αυτή τη φορά και ρυθμό ενώ εγώ από τη διπλανή θέση την συνόδευα με το αρμόνιο δημιουργώντας το ανάλογο αρμονικό υπόβαθρο με τις συγχορδίες. Τέλος, μεταπηδήσαμε στα πρώτα εύκολα κομμάτια που έχει το Eyeharp όπως είναι το «Τι χαρά, τι χαρά...». Παρόλο που θα χαρακτήριζα το κομμάτι παιδικό, επειδή της ήταν γνωστό και η μελωδική του γραμμή εύκολη, φάνηκε να έχει διάθεση να το μάθει. Το συγκεκριμένο κομμάτι το άκουσε πρώτα μια φορά από το playback της εφαρμογής και τη δεύτερη φορά της το έπαιξα στο αρμόνιο. Στη συνέχεια ξεκίνησε να το παίζει και η ίδια ακολουθώντας τον κέρσορα που της έδειχνε τις νότες.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Η χαρά ήταν ζωγραφισμένη στο πρόσωπό της, ενώ συγχρόνως το βλέμμα της έδειχνε να είναι επίμονο επάνω σε κάθε λευκή κουκίδα κάθε νότας. Το αποτέλεσμα μας αποζημίωσε και τους δυο και αυτό διότι σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα άρχισε να παίζει κάποια παιδικά κομμάτια. Θεωρώ, ότι είναι και ένας τρόπος τόνωσης της αυτοπεποίθησής της πέρα από τους μουσικούς στόχους όταν επιτυγχάνεται το ποθητό αποτέλεσμα. Και η ίδια χαιρόταν γι' αυτό, αφού κάθε φορά γελούσε δυνατά και τρανταζόταν επάνω στην καρέκλα της.

Δ. Συναισθήματα

Οι συναντήσεις με την Χ. με έχουν κάνει πιο αισιόδοξο ως προς την δυνατότητα εκμάθησης του Eyeharp. Φάνηκε από τη δεύτερη κιόλας συνάντηση να αποκτάει ευχέρεια στο χειρισμό του λογισμικού και στο παίξιμο εύκολων, προς το παρόν, μελωδιών.

Ε. Αναστοχασμοί

Έχοντας ως οδηγό το σημερινό μάθημα της ημέρας και τη σχετική άνεση που δείχνει, για την επόμενη φορά πέρα από τη σύντομη επανάληψη που θα κάνουμε, θα ετοιμάσουμε ένα εύκολο και σύντομο βαλς δικής μου σύνθεσης, προσαρμοσμένο στις δυνατότητές της το οποίο θα της το ετοιμάσω και θα το προσθέσω στο αρχείο του Eyeharp ως ρεπερτόριο.

3η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Πέμπτη 2 Μαρτίου 2023
Ωρα:	17:30

Διάρκεια:	30΄
Τόπος διεξαγωγής:	Αίθουσα Συλλόγου
Video	X3

A. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Η Χ. περίμενε έξω από την πόρτα αυτή τη φορά μέχρι τη στιγμή που ξεκινήσαμε το μάθημα. Φαίνεται να της αρέσει ιδιαιτέρως το μάθημα. Μάλιστα, επειδή η μητέρα της πρόκειται να υποβληθεί σε μια επέμβαση την ερχόμενη εβδομάδα, με ενημέρωσε ότι δεν θα καταφέρει να είναι στο επόμενο μάθημα λόγω αυτού του γεγονότος. Στο σημερινό μας μάθημα ξεκινήσαμε με μια σύνθεση δική μου την οποία είχα προσαρμόσει στις ως τώρα γνώσεις χειρισμού του Eyeharp και τις δυνατότητες της Χ. Είναι ένα βάλς γραμμένο σε ελάσσονα τονικότητα. Το έπαιξε αρκετές φορές με τον μετρονόμο στην ένδειξη 40bpm.

B. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Θεωρώ ότι ένας από τους στόχους που αρχίζει να κατακτά η Χ. είναι ο ρυθμός. Αρχίζει κάθε φορά και προσαρμόζεται όλο και περισσότερο με τον μετρονόμο με μικρές αποκλίσεις και χρονοκαθυστερήσεις. Θεωρώ ότι είναι και θέμα εξάσκησης. Δυστυχώς, δεν διαθέτει το ανάλογο περιφερειακό υλικό και το λογισμικό του Eyeharp ώστε να εξασκείται στο σπίτι. Η επαφή της είναι μόνο μια φορά την εβδομάδα για 30,΄ όσο διαρκεί η κάθε μας συνάντηση.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Όταν της ανακοίνωσα ότι το συγκεκριμένο κομμάτι θα είναι αυτό που θα ετοιμάσουμε για τη συναυλία μας, φάνηκε να χαίρεται. Της εξήγησα ότι θα πρέπει να μάθει να το παίζει σωστά και με σταθερή ταχύτητα, διότι θα παίζει μαζί με άλλα όργανα από μαθητές του ωδείου.

Δ. Συναισθήματα

Μπορώ να πω ότι η Χ. με κάνει και νιώθω αισιόδοξος γιατί πιστεύω ότι θα καταφέρει να ολοκληρώσει αυτό που επιχειρούμε να κάνουμε. Ομολογώ ότι είναι ένα αρκετά δύσκολο και απαιτητικό εγχείρημα, αν και το είχα φανταστεί αρκετά πιο εύκολο.

Ε. Αναστοχασμοί

Για το επόμενο μάθημα, θα επιμείνουμε στο κομμάτι που ξεκινήσαμε για την τελική μας συναυλία μέχρι να το τελειοποιήσουμε. Συγχρόνως θα επιχειρήσω σιγά σιγά να σταματήσω τον μετρονόμο και στη θέση του θα την συνοδεύω εγώ με το αρμόνιο. Θα είναι ένας τρόπος για να κάνω ένα είδος προσομοίωσης της συναυλίας μας.

4η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Κυριακή 2 Απριλίου 2023
Ώρα:	11:00-13:00
Διάρκεια:	120'
Τόπος διεξαγωγής:	Δημοτικό Ωδείο
Video	X4

A. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Τη σημερινή μας συνάντηση την πραγματοποιήσαμε στο Πολιτιστικό Κέντρο «Σπ. Αποστόλου». Αφού πήγα και πήρα την X. από το σπίτι της για να την διευκολύνω, την έφερα στο γραφείο του Πολιτιστικού Κέντρου και κατά τις 11:00 ξεκινήσαμε το μάθημα. Η αλήθεια είναι ότι είχαν μεσολαβήσει δύο εβδομάδες περίπου που δεν είχαμε κάνει μάθημα λόγω κάποιου προβλήματος υγείας που αντιμετώπιζε η μητέρα της κι έτσι, ύστερα από δική μου παρότρυνση αποφασίσαμε να κάνουμε τις συναντήσεις μας τα πρωινά της Κυριακής από τις 11:00-13:00, ώστε να προλάβει να μάθει τα κομμάτια. Ήταν λίγο κουραστικό για την ίδια, αλλά κάναμε αρκετά διαλείμματα με χαλαρή συζήτηση και επεξηγώντας της τον τρόπο σκέψης για το project αυτό. Στο τέλος είπε ότι πέρασε πολύ ωραία. Ίσως να οφείλεται στην αλλαγή του χώρου που κάναμε το μάθημα, αλλά και την ησυχία που επικρατούσε. Τις προηγούμενες φορές τα μαθήματα γινόντουσαν στον χώρο της «Ανοιχτής Αγκαλιάς», αλλά οι χώροι εκεί πιθανόν να μην είναι ιδανικοί λόγω της φασαρίας που υπάρχει από τα υπόλοιπα παιδιά. Της έδειξα τον χώρο που θα πραγματοποιηθεί η εκδήλωση ώστε να νιώσει και η ίδια οικεία. Έτσι λοιπόν, τις επιπλέον συναντήσεις μας μέχρι την ημερομηνία της παρουσίασης (6/5/23), τις προγραμματίσαμε για τις υπόλοιπες Κυριακές.

B. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Μέσα στο δίωρο που μεσολάβησε είχαμε το χρόνο να δούμε και τα 5 κομμάτια που πρόκειται να παίξει. Ορίσαμε και τη σειρά εμφάνισης των κομματιών, ενώ ανάμεσα στα κομμάτια θα μεσολαβούν σύντομα κειμενάκια που θα αναφέρονται στον τίτλο του τραγουδιού και θα δίνουν κάποια επιπλέον στοιχεία. Προς το παρόν, είναι καλό η X. να μάθει πολύ καλά τα δικά της κομμάτια πριν ξεκινήσει να παίζει με τα υπόλοιπα παιδιά. Η

ιδέα της άρεσε πάρα πολύ και μάλιστα ανυπομονεί που θα βρεθούμε όλα τα παιδιά μαζί στην πρώτη συνολική πρόβα που θα κάνουμε.

Κοιτάξαμε πρώτα τα δύο κομμάτια: «My Dream» και το «Lullaby». Είναι δικές μου συνθέσεις οι οποίες είναι αρκετά εύκολες σε αργή ρυθμική αγωγή. Τα κατάφερε αρκετά καλά να ακολουθήσει και την μελωδική γραμμή και τη ρυθμική αγωγή. Στη συνέχεια, προχωρήσαμε και στα υπόλοιπα τρία, ένα του Σταύρου Κουγιουμτζή και δύο του Μάνου Χατζιδάκι. Αυτά της ήταν κάπως γνώριμα και ενώ ήταν λίγο πιο δύσκολα και πιο γρήγορα σε tempo, ανταποκρίθηκε καλύτερα.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Παίξαμε αρκετές φορές κάθε κομμάτι προσπαθώντας να ταυτιστούμε με τη μελωδία και την ταχύτητα. Κάθε φορά που τελείωνε το κομμάτι, είχαμε τη δυνατότητα να βλέπουμε το γενικό σκορ, το οποίο εμφανιζόταν στην οθόνη μας. Το συνολικό της σκορ, ήταν γύρω στο 65-70%. Θεωρείται ένα αρκετά καλό σκορ το οποίο το κατέκτησε από την πρώτη κιόλας φορά.

Δ. Συναισθήματα

Η Χ. έδειχνε χαρούμενη τόσο για τα κομμάτια όσο και για την όλη διαδικασία, την προετοιμασία, τις πρόβες με τα υπόλοιπα παιδιά και γενικότερα το project. Θεωρώ ότι όλη αυτή η διαδικασία είναι πρωτόγνωρη και μοναδική εμπειρία για τη Χ. και πιθανόν αυτόν να είναι ένας λόγος που δείχνει ενθουσιασμό.

Της έδειξα την πρόσκληση και της εξήγησα τον όρο «συμπερίληψη» ώστε να γνωρίζει για τη συμμετοχή της. Ένωσε πολύ όμορφα! Μάλιστα, για τη συναυλία, με ρώτησε εάν θα μπορούσε να φέρει τη μητέρα της και την αδελφή της για να τη δουν να παίζει επάνω σε μια μουσική σκηνή μαζί με άλλους μουσικούς και παίζοντας η ίδια το Eye harp.

Ε. Αναστοχασμοί

Σκοπός του επόμενου μαθήματος θα είναι η επανάληψη των κομματιών που παίξαμε σήμερα, ώστε η Χριστίνα να μπορέσει να τα εμπεδώσει και να τα θυμάται. Επίσης την επόμενη Δευτέρα (Μ. Δευτέρα) θα είναι η πρώτη κοινή συνάντηση όλων των μουσικών μαζί, ώστε να δούμε και να ακούσουμε το μουσικό αποτέλεσμα της ομάδας.

5η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Πέμπτη 6 Απριλίου 2023
Ώρα:	17:00-18:00

Διάρκεια:	60΄
Τόπος διεξαγωγής:	Αίθουσα Συλλόγου
Video	X5

Α. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Η σημερινή συνάντηση από την πλευρά της Χ. ξεκίνησε με πολύ χαρά. Έδειχνε να έχει έναν αέρα ικανοποίησης και αυτοπεποίθησης. Πριν ξεκινήσουμε να παίζουμε, μου ζήτησε μόνη της ένα συγκεκριμένο κομμάτι από αυτά που έχουμε, το οποίο όμως την δυσκόλευε λίγο. Αφού το παίζαμε, γύρισε και μου είπε: «Τελικά δεν ήταν τόσο δύσκολο όσο νόμιζα...». Το μάθημα κύλησε πολύ ομαλά. Παίξαμε τα 5 κομμάτια περίπου από 2-3 φορές το καθένα. Πλέον και η ίδια νιώθει σιγουριά. Η συζήτησή μας ήταν κυρίως για την εκδήλωση που πρόκειται να γίνει καθώς επίσης και για τα υπόλοιπα παιδιά που θα συμμετέχουν. Ακόμη δεν τα έχει γνωρίσει.

Β. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Ο μοναδικός στόχος που έχουμε βάλει με την Χ. είναι να παίζει άνετα τα κομμάτια που της έχει δίχως να αισθάνεται άγχος. Το ιδανικό θα ήταν να υπήρχε και η δυνατότητα εξοπλισμού, ώστε τη μελέτη αυτή να την έκανε στο σπίτι της, αλλά δυστυχώς δεν υπάρχει. Οι προσπάθειές της εστιάζονται στο να έχει κάθε φορά σταθερό το βλέμμα της επάνω στον κέρσορα του Eyeharp τον οποίο και ακολουθεί πιστά.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Παρατηρώντας τη Χ. μετά από κάθε συνάντηση, ανακαλύπτω ότι νιώθει πιο σίγουρη για τον εαυτό της. Έχει αφήσει πίσω τις αναστολές της και πλέον έχοντας ξεθαρρέψει, ζητάει μόνη της πράγματα σχετικά με τη συναυλία, όπως σε ποιο κομμάτι θα πρέπει να επιμείνουμε, ή το πότε θα είναι η επόμενη πρόβα μας. Έχει εκφράσει επίσης την επιθυμία να γνωρίσει και τα υπόλοιπα μέλη της ορχήστρας, τα οποία είναι μαθητές του Ωδείου. Την διαβεβαίωσα, ότι αυτό θα γίνει πολύ σύντομα και μάλιστα την επόμενη εβδομάδα, πριν μεσολαβήσουν οι διακοπές του Πάσχα. Γενικά, υπάρχει μια καλή διάθεση παίζοντας με το Eyeharp. Της δίνεται η ευκαιρία να παίζει και μάλιστα όποιο τραγούδι επιθυμεί.

Δ. Συναισθήματα

Όλη αυτή η διαδικασία την κάνει να αισθάνεται όμορφα και είναι μια ωραία διέξοδος για την ίδια. Κάποια στιγμή με ρώτησε...«κύριε Άρη..., του χρόνου θα σας έχουμε εδώ πάλι ή θα τελειώσει η διπλωματική σας και θα σταματήσουμε;» Πραγματικά με συγκίνησε η ερώτησή της. Η επιθυμία της, ήδη με έχει βάλει σε σκέψεις για τη νέα χρονιά. Θα προσπαθήσω να την λάβω υπόψη μου στον προγραμματισμό της νέας χρονιά και με δεδομένο ότι υπάρχουν και άλλα παιδιά του Συλλόγου που θα ήθελαν να δοκιμάσουν να παίξουν μουσική με το EyeHarp.

Ε. Αναστοχασμοί

Στην επόμενη συνάντηση θα βρεθούμε όλοι μαζί για να αρχίσουμε τις κοινές πρόβες. Η αλήθεια είναι ότι έχω αρκετή αγωνία για να δω όχι μόνο πώς θα τα καταφέρει να παίξει με τα υπόλοιπα παιδιά, αλλά και το πώς θα είναι η αντίδρασή της με τη συναναστροφή των άλλων παιδιών. Κάτι ανάλογο ισχύει και από την πλευρά των παιδιών προς τη Χ. Όπως ανέφεραν οι σπουδαστές του Ωδείου, ανυπομονούν να τη γνωρίσουν... Τους έχω εξηγήσει ότι απώτερος σκοπός της συναυλίας αυτής δεν είναι η άρτια εκτέλεση των κομματιών αλλά η καθολική συμμετοχή τους, ο σεβασμός και η αποδοχή ώστε να αισθανθούν όλοι ισότιμα μέλη αυτής της μουσικής ομάδας.

6η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Κυριακή 9 Απριλίου 2023
Ωρα:	11:00-13:00
Διάρκεια:	120΄
Τόπος διεξαγωγής:	Δημοτικό Ωδείο
Videos	X6, X7

Α. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Η σημερινή μας συνάντηση ξεκίνησε πολύ δυναμικά. Η Χ. θυμόταν σχεδόν όλα τα κομμάτια και άρχισε να παίζει αμέσως. Κάθε κομμάτι το παίζαμε από δύο φορές και το σκορ κυμαινόταν από 70-80%. Βέβαια, εάν υπήρχε η δυνατότητα τα κομμάτια αυτά να τα μελετούσε και στο σπίτι της, τότε σίγουρα το σκορ θα άγγιζε το 95% συν. Αφού την ξενάγησα στο χώρο του θεάτρου όπου θα πραγματοποιηθεί η συναυλία μας, της εξήγησα, πώς ακριβώς θα είμαστε τοποθετημένοι επάνω στη σκηνή και πού ακριβώς θα βρίσκομαι εγώ, ώστε επειδή θα είναι η πρώτη της φορά που έρχεται σε επαφή με τόσο κόσμο, να νιώσει ασφάλεια και σιγουριά.

Β. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Μιας που πλησιάζουμε στην τελική ευθεία της συναυλίας μας (6/5/23) για την παρουσίαση του μουσικού συνόλου, η Χ. δείχνει να είναι έτοιμη, παρά το λίγο άγχος που φαίνεται να έχει. Βέβαια, ακόμη δεν έχουμε συμπράξει με τα υπόλοιπα παιδιά, αλλά αυτό αναμένεται να γίνει σύντομα.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Προετοιμαζόμενοι για την συναυλία, η Χ. δείχνει ένα άγχος. Επίσης, υπάρχει μία προσμονή γενικότερη μιας και από το Σύλλογο της «Ανοιχτής Αγκαλιάς» έχουν εκφράσει την περιέργειά τους και άλλοι μουσικοί που εργάζονται εκεί για να δουν πώς λειτουργεί το EyeHarp και τι εφαρμογές μπορεί να έχει.

Δ. Συναισθήματα

Όλα αυτά, τη Χ. την έχουν ενθουσιάσει και την έχουν χαροποιήσει, περιμένοντας με ανυπομονησία την ημέρα της συναυλίας. Κάθε φορά επαινώ τις προσπάθειές της και την ευχαριστώ ιδιαίτερος για τον πολύτιμο χρόνο που αφιερώνει στις πρόβες, με δεδομένο ότι είναι ένα κορίτσι με κινητικά προβλήματα και με μεγάλες οικονομικές δυσκολίες. Το EyeHarp θεωρώ ότι για τη Χ., αποτελεί μια ωραία διέξοδο από την καθημερινή της ρουτίνα. Η προσπάθειά της φαίνεται στο αποτέλεσμα, όπου μέσα από τις λίγες συνεδρίες που έχουμε κάνει, έχει σημειώσει αλματώδη πρόοδο.

Ε. Αναστοχασμοί

Τη Μεγάλη Τρίτη, θα είναι η πρώτη μας ομαδική συνάντηση με τα παιδιά. Εκεί θα προσπαθήσουμε να εναρμονιστούμε όλοι μεταξύ μας τόσο στον ρυθμό όσο και στις μελωδικές γραμμές που έχει να παίξει το κάθε όργανο. Το εγχείρημα αυτό απαιτεί πλήρη συγκέντρωση, σεβασμό, αλληλοστήριξη και ισότιμη συμμετοχή όλων.

7η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Πέμπτη 27 Απριλίου 2023
Ωρα:	17:00-18:00
Διάρκεια:	60΄
Τόπος διεξαγωγής:	Αίθουσα Συλλόγου
Videos	X8, X9, X10, X11

A. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Ύστερα από αρκετές ημέρες διακοπών ξαναβρεθήκαμε με τη Χ. στον ίδιο χώρο για να πραγματοποιήσουμε το μάθημά μας. Η ίδια ένοιωθε πιο χαλαρή και περισσότερο εξοικειωμένη με τη διαδικασία του μαθήματος παρά το μεγάλο χρονικό διάστημα που είχε μεσολαβήσει. Μόλις κάθισε στην καρέκλα και κάναμε το ανάλογο «καλιμπράρισμα» των ματιών για το Eyeharp, ξεκίνησε να παίζει τα κομμάτια. Το κάθε κομμάτι το έπαιξε από 2 φορές με το σκορ να αγγίζει σχεδόν το 80-82%. Έδειχνε σαν να είχε μελετήσει όλα τα κομμάτια την περίοδο των διακοπών, κάτι που δεν ίσχυε. Είχε αποκτήσει πλέον μια άνεση...

B. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Η μάθημά μας περιέχει δύο δυσκολίες. Η πρώτη, να μπορέσει να παίζει σωστά και ρυθμικά το κάθε κομμάτι, ενώ η δεύτερη, να μπορεί να συμμετέχει με το υπόλοιπο μουσικό σύνολο. Και οι δύο στόχοι επιτεύχθηκαν σε τέτοιο βαθμό που ούτε κι εγώ το περίμενα.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Η ίδια έλαβε μεγάλη ικανοποίηση από το επίτευγμα αυτό. Θεωρώ ότι συγχρόνως τονώθηκε και η αυτοπεποίθησή της. Μάλιστα, μου ζήτησε να της φέρω να δούμε και άλλα γνωστά κομμάτια.

Δ. Συναισθήματα

Τα συναισθήματά μας είναι ανάμεικτα από χαρά και συγκίνηση, διότι πλησιάζει η ημέρα της εκδήλωσης που αυτό συγχρόνως σημαίνει και το τέλος της συνεργασίας μας για φέτος. Αρκετές φορές με έχει ρωτήσει, εάν του χρόνου θα συνεχίσουμε τα μαθήματα. Της απάντησα με ειλικρίνεια λέγοντας ότι θα προσπαθήσω να βρίσκομαι στην «Ανοιχτή Αγκαλιά», χωρίς όμως να είναι σίγουρο ακόμη.

Ε. Αναστοχασμοί

Η επόμενη πρόβα μας πιθανότατα να είναι και η τελευταία «πρόβα Generale» που θα γίνει το πρωί της ίδιας ημέρας με την εκδήλωση. Όλα θα είναι στημένα μέσα στο θέατρο έχοντας τον κατάλληλο φωτισμό και ήχο, ώστε να προβάρουμε τα κομμάτια και με τα

υπόλοιπα παιδιά του μουσικού σχήματος. Με ενδιαφέρει να τοποθετηθούν στο χώρο που θα παίζουν ώστε να νιώσουν πιο άνετα εκείνη την ημέρα.

Συναντήσεις με όλη την ομάδα

1^η ΟΜΑΔΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Δευτέρα 27 Μαρτίου 2023
Ώρα:	21:00
Διάρκεια:	60'
Τόπος διεξαγωγής:	Δημοτικό Ωδείο
Video:	ΟΜΑΔΙΚΟ 1

A. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Σήμερα ξεκινήσαμε να κάνουμε την πρώτη μας ομαδική πρόβα μόνο με τους μαθητές του ωδείου. Τα όργανα της ομάδας ήταν 2 κιθάρες, 1 ηλεκτρικό πιάνο, 1 φλάουτο και το Eyeharp. Πριν ξεκινήσουμε να παίζουμε, εξήγησα στα παιδιά το σκοπό αυτής της συναυλίας. Σε αυτή την πρώτη συνάντηση το Eyeharp το έπαιζα εγώ, καθώς ήθελα να εξοικειωθούν με τις ιδιαιτερότητες του λογισμικού και των ήχων του. Επιπλέον, ήθελα να «δέσω» πρώτα την ορχήστρα μεταξύ τους, ώστε να λειτουργήσει σαν μια σταθερή βάση επάνω στην οποία το Eyeharp θα μπορεί να ακουμπήσει «άφοβα». Τους εξήγησα επίσης να παίζουν διακριτικά έχοντας συγχρόνως την προσοχή τους τεταμένη για να μπορούν να παρακολουθούν το παιδί που θα παίζει το Eyeharp. Όλοι οι μαθητές φάνηκαν να είναι πολύ συνεργάσιμοι και ευαισθητοποιημένοι. Εγώ, πήρα τη θέση μου μπροστά στο Eyeharp παίζοντας τον ρόλο της X. Ήθελα να συνηθίσουν τόσο τον ήχο του όσο και τις αρρυθμίες που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των κομματιών.

B. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Ο στόχος είναι να μπορέσουμε να μάθουμε να παίζουμε όλοι μαζί τα 5 κομμάτια τα οποία ενορχήστρωσα για κιθάρα, πιάνο, φλάουτο και Eyeharp. Τα 60' πρόβας μου φάνηκαν πάρα πολύ σύντομος χρόνος για να μάθουμε τα 5 κομμάτια. Γι' αυτό το λόγο καθιερώσαμε να βρισκόμαστε για πρόβες προς το παρόν μια φορά την εβδομάδα. Θεωρώ ότι τα συγκεκριμένα κομμάτια δεν είναι δύσκολα από τεχνικής απόψεως. Η δυσκολία όμως έγκειται στον συγχρονισμό των οργάνων τόσο μεταξύ τους όσο και του Eyeharp. Σε όλα τα κομμάτια σχεδόν υπάρχει ανάμεσα στο Eyeharp και το φλάουτο ένα είδος μουσικού διαλόγου. Αναπτύσσονται διάλογοι και ερωταποκρίσεις στις οποίες το φλάουτο,

μιας και είναι από τη φύση του ένα σόλο μελωδικό όργανο, ανταποκρίνεται στα καλέσματα του Eyeharp και επεκτείνει τις διάφορες μελωδικές γραμμές.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Τα παιδιά με μεγάλη χαρά προσφέρθηκαν να συμμετέχουν στην όλη διαδικασία. Μάλιστα, δύο από αυτά το θεώρησαν και τιμή τους να συμμετέχουν σ' αυτό το project το οποίο, θεωρώ ότι είναι κάτι πολύ καινούργιο και πρωτοποριακό για τα ελληνικά δεδομένα. Η πρόβα δεν τους κούρασε καθόλου. Το μόνο πρόβλημα ήταν η ώρα, επειδή η πρόβα μας ξεκίνησε στις 21:00 και την επόμενη ημέρα είχαν σχολείο... Κάποια από αυτά μάλιστα, εξέφρασαν την περιέργεια να μάθουν πώς ακριβώς θα είναι τα κορίτσια που θα παίζουν το Eyeharp.

Δ. Συναισθήματα

Αρχίσαμε να κάνουμε πρώτα ένα εύκολο κομμάτι «χτισμένο» σε δύο συγχορδίες. Η Μ. έχει μάθει να παίζει μόνο δύο συγχορδίες κι έτσι το πρώτο μας κομμάτι ήταν χτισμένο επάνω σε αυτές και ένα ρυθμικό μοτίβο. Ήταν ένα είδος “ostinato”. Αυτή η ευκολία, θεωρώ ότι τους δημιούργησε μια άνεση ώστε να παίζουν, να συμμετέχουν και να το απολαμβάνουν αφού στην ουσία δεν είχαν να σκεφτούν πολλά πράγματα. Ήταν ευκαιρία για να γνωρίσει καλύτερα ο ένας το παίξιμο του άλλου. Τα παιδιά γενικώς ένιωθαν πολύ ωραία μεταξύ τους και έδειχναν να απολαμβάνουν τη συμμετοχή τους σε αυτό το «πείραμα». Προσωπικά, ένιωσα πολύ αγχωμένος αρχικά και ίσως και απογοητευμένος. Σκέφτομαι ότι ίσως μέσα σ' αυτό το σύντομο χρονικό διάστημα (μέχρι και το Σάββατο 6 Μαΐου) να μην προλάβω να τους διδάξω όλα αυτά που φαντάζομαι και κυρίως στα κορίτσια που συμμετέχουν από το Σύλλογο της Ανοιχτής Αγκαλιάς.

Ε. Αναστοχασμοί

Ήδη από τώρα προγραμματίζω και σκέφτομαι πώς θα πρέπει να κινηθώ για την επόμενη συνάντηση. Κατ' αρχήν, η ώρα που θα ξεκινήσουμε την πρόβα δεν θα είναι τόσο αργά ώστε τα παιδιά να μην νιώθουν κουρασμένα. Κατά δεύτερον η διάρκεια της πρόβας θα πρέπει να αυξηθεί κατά μια ώρα, δηλ. δύο ώρες, ώστε να μπορούμε να είμαστε άνετοι με όλα τα κομμάτια και να μπορούμε να ξεπεράσουμε την πίεση του χρόνου. Σίγουρα, η επόμενη συνάντηση με την ομάδα του Eyeharp θα είναι αρκετά πιο εποικοδομητική και δημιουργική για όλους μας.

2^η ΟΜΑΔΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Δευτέρα 3 Απριλίου 2023
Ωρα:	19:00-20:30
Διάρκεια:	90'
Τόπος διεξαγωγής:	Δημοτικό Ωδείο
Video:	ΟΜΑΔΙΚΟ 2

Α. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Σήμερα ξεκινήσαμε την πρόβα μας σχετικά νωρίς, από τις 19:00. Τα παιδιά ήταν πιο ξεκούραστα και είχαμε περισσότερο χρόνο στη διάθεσή μας. Η δεύτερη πρόβα κύλησε πιο άνετα από την πρώτη. Δεν χρειάστηκε να εξηγήσω πολλά πράγματα σε αυτή την πρόβα κι έτσι περάσαμε απ' ευθείας στην εκμάθηση των υπόλοιπων κομματιών. Τα παιδιά είναι πολύ πρόθυμα για τη συνεργασία μας αυτή, με αποτέλεσμα να προλάβουμε να δούμε όλα σχεδόν τα κομμάτια. Νομίζω ότι τους έχει συνεπάρει το συγκεκριμένο project και προσπαθούν και τα ίδια ώστε να έχουμε το καλύτερο αποτέλεσμα.

Β. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Αυτή τη φορά, δώσαμε έμφαση στη δυναμική των κομματιών. Προσπάθησα να τους εξηγήσω ότι πρέπει να παίζουν σιγά ώστε να δώσουν έμφαση στον ήχο του Eyeharp αλλά και συγχρόνως να μπορούν να το ακούνε. Πριν τους το επισημάνω αυτό, το παίξιμό τους ήταν αρκετά δυνατό με αποτέλεσμα χανόταν από το ρυθμό που τους υπαγόρευε το eyeharp με ένα ρυθμικό μπάσσο που διέθετε. Στη συνέχεια, αφού συζητήσαμε ξανά για τη ισότιμη συμμετοχή, συνειδητοποίησαν ότι καλό είναι το παίξιμό τους να γίνει πιο συμπεριληπτικό και χωρίς εξάρσεις και διακρίσεις.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Με τα παιδιά, δεν έχει υπάρξει ακόμη το δέσιμο που θα ήθελα να είχαν μεταξύ τους σαν ορχήστρα. Οι λόγοι αυτοί πιθανόν να οφείλονται στην ανομοιομορφία της ηλικίας τους, στην έλλειψη μουσικής εμπειρίας, στην έλλειψη περισσότερων προβών, αλλά ίσως και στο πολύ σύντομο χρονικό διάστημα της γνωριμίας τους. Παρ' όλα αυτά, θεωρώ ότι προσπαθούν να ταυτιστούν με τις οδηγίες που τους δίνω ώστε να βγάλουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Δ. Συναισθήματα

Το κυρίαρχο συναίσθημα των παιδιών φαίνεται να είναι η χαρά, γιατί μέσα από αυτές τις πρόβες έχει επιτευχτεί μια όμορφη μουσική συνεργασία. Μαζί με τα παιδιά χαίρομαι κι εγώ, διότι βλέπω να παίρνει σάρκα και οστά αυτό το εγχείρημα. Επειδή τη μουσική ομάδα την έχω προϊδεάσει με τα παιδιά που θα συνεργαστούν και θα συμπράξουν, νομίζω ότι έτσι, έχουν αποκτήσει κι έναν ρόλο υπευθυνότητας αλλά και σιγουριάς, διότι επάνω σε αυτούς θα βασιστούν τα παιδιά που θα παίζουν Eyeharp. Άρα θα πρέπει να έχουν σταθερότητα στον ρυθμό, τη μελωδία αλλά και την αρμονία του κάθε κομματιού.

Ε. Αναστοχασμοί

Ήδη, από τώρα κιόλας σκέφτομαι την σύμπραξη των παιδιών για το επόμενο μάθημα. Μέχρι στιγμής, κάθε ομάδα δουλεύεται ξεχωριστά ώστε τα παιδιά να μάθουν σωστά τα μέρη τους και να είναι ανεξάρτητα. Η επόμενη πρόβα, θα περιλαμβάνει την ομαδική σύμπραξη, ώστε να πετύχουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα.

3η ΟΜΑΔΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Μ.Τρίτη 11 Απριλίου 2023
Ωρα:	12:00-13:00
Διάρκεια:	60'
Τόπος διεξαγωγής:	Δημοτικό Ωδείο
Video:	ΟΜΑΔΙΚΟ 3a, 3b, 3c.

Α. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Σήμερα, πραγματοποιήθηκε η πολυαναμενόμενη ομαδική μας συνάντηση. Ήταν η πρώτη φορά που συναντηθήκαμε όλοι μαζί γι' αυτή την κοινή μουσική δημιουργία. Η Χ. ήταν πολύ χαρούμενη και περήφανη διότι είναι ένας από τους πιο βασικούς κρίκους της αλυσίδας αυτής για να πραγματοποιηθεί το εγχείρημα. Για πρώτη φορά, όλα τα παιδιά έπαιξαν εξαιρετικά, προσέχοντας ο ένας τον άλλον και δείχνοντας μεγάλη προσήλωση στον ρυθμό που τους υπαγόρευε το Eyeharp. Κάθε κομμάτι το παίξαμε από 2 φορές και προχωρούσαμε στο επόμενο. Ήταν ένα είδος σχεδόν γενικής πρόβας, αφού μεταξύ των κομματιών μεσολαβούσαν μικρά κειμενάκια που έχω γράψει σαν προπομπό του κομματιού που θα ακολουθεί.

Β. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Σε γενικές γραμμές δεν υπήρξε κανένα πρόβλημα, διότι όλα τα παιδιά είχαν τις παρτιτούρες τους και ήταν διαβασμένα. Έχουν εξοικειωθεί τόσο πολύ με τα κομμάτια,

ώστε μπορούν να επέμβουν εάν χρειαστεί να διορθώσουν το πιθανό λάθος που ίσως προκύψει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των κομματιών. Θεωρώ ότι όλα τα παιδιά απολαμβάνουν το ρόλο τους κατά τη διάρκεια των προβών με απώτερο σκοπό τη συναυλία.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Πλέον δεν υφίστανται τεχνικές δυσκολίες. Αυτές έχουν ξεπεραστεί. Αυτό που ενδιαφέρει τα παιδιά πλέον, είναι το «ευγενικό παίξιμο» και η συμπερίληψη. Προσπαθούν με τον τρόπο τους να εντάξουν μουσικά και τη Χ., ώστε να νιώθει και η ίδια αδιάσπαστο μέλος της ομάδας. Έχουν μνηθεί στον όρο συμπερίληψη και αυτό το κάνουν πράξη!

Δ. Συναισθήματα

Το συναίσθημα του κοινού μοιράσματος, είναι αυτό που τους ενώνει και τους δυναμώνει σαν ομάδα. Αυτό το είδος της ομοψυχίας φαίνεται και στην εκτέλεση των κομματιών. Πάντα διακριτικό το παίξιμό τους προσέχοντας τις νότες και την ρυθμική αγωγή του Eyeharp.

Ε. Αναστοχασμοί

Η επόμενη συνάντηση, ήδη έχει οριστεί από τώρα, για την Παρασκευή 21 Απριλίου στον ίδιο χώρο. Θα ξαναδουλέψουμε εφ' όλης της ύλης όλα τα κομμάτια ώστε να είναι άνετα για όλους. Θα κάνουμε ένα είδος γενικής πρόβας μιας και ο καιρός πλησιάζει για την ημερομηνία της παρουσίασης.

4η ΟΜΑΔΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	
Ημερομηνία:	Παρασκευή 28 Απριλίου 2023
Ωρα:	19:30-20:30
Διάρκεια:	60'
Τόπος διεξαγωγής:	Δημοτικό Ωδείο
Video:	ΟΜΑΔΙΚΟ 4

Α. Γενική Περιγραφή της Συνάντησης

Η αποψινή μας πρόβα ήταν η 4^η που συμμετέχουν όλα τα παιδιά μαζί και η προτελευταία πριν την γενική. Όλα τα παιδιά ήταν στην ώρα τους. Είχαν πάρει τις θέσεις τους και περίμεναν να κάνω τις τελευταίες ρυθμίσεις στα παιδιά με το Eyeharp ώστε να συντονιστούμε και να ξεκινήσουμε να παίζουμε. Η πρόβα μας διήρκεσε σχεδόν μια ώρα

γεμάτη. Κάθε κομμάτι το παίζαμε από 2 φορές. Κάθε φορά ήταν και καλύτερα. Αυτό το συναίσθημα το ένιωσαν και τα παιδιά. Πλέον, έχουμε αρχίσει και δενόμαστε μουσικά. Υπάρχει καλύτερος συντονισμός, καλύτερη οργάνωση και καλύτερος ήχος. Το ρεπερτόριό μας περιέχει συνολικά 6 τραγούδια προσαρμοσμένα για το Eyeharp και ενορχηστρωμένα για πιάνο, κιθάρα και φλάουτο.

Β. Κατάκτηση Μουσικών Στόχων

Θεωρώ ότι ο στόχος που ήθελα να επιτευχθεί, είναι πλέον γεγονός. Τα παιδιά, έχουν δώσει τον καλύτερό τους εαυτό για ένα άρτιο αποτέλεσμα. Υπάρχει μια ευαισθησία στο παίξιμό τους, προστατεύοντας κατ' αυτό τον τρόπο το Eyeharp. Έχουν δημιουργήσει ένα «μουσικό κουκούλι» μέσα στο οποίο αναπτύσσεται σιγά σιγά και δραστηριοποιείται με αργά αλλά σταθερά βήματα.

Γ. Κοινωνικοσυναισθηματικοί Στόχοι

Μέσα από αυτή τη συνεργασία, μπορεί οποιοσδήποτε να διακρίνει το σεβασμό, την υποστήριξη αλλά και τη χαρά τους, συμπράττοντας (συμπερίληψη), μαζί με τα παιδιά που παίζουν το Eyeharp. Θεωρώ ότι έχουν αρχίσει να κατανοούν στην πράξη την έννοια της συμπερίληψης.

Δ. Συναισθήματα

Τα συναισθήματα για όλους μας είναι ποικίλα...Επικρατεί η χαρά, η αμοιβαιότητα, η αλληλοστήριξη, η επικοινωνία, η εμπιστοσύνη, η ασφάλεια και τέλος η αγωνία για το πώς θα εξελιχθεί το τελικό αποτέλεσμα. Νιώθω πολύ περήφανος για την ομάδα αυτή, διότι σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα (μόλις 4 πρόβες) κατάφεραν τα παιδιά να δεθούν μεταξύ τους, ώστε μέσα από την εκτέλεση των κομματιών αντιλαμβάνεται κάποιος τη σοβαρότητα και τον επαγγελματισμό που τα διακατέχει.

Ε. Αναστοχασμοί

Θα ήθελα πολύ το συγκεκριμένο project εάν μπορούσαμε να το πηγαίναμε και σε άλλους χώρους όπου φιλοξενούνται παιδιά ΑμεΑ ώστε να το γνώριζαν και να αντιλαμβάνονταν τη δύναμη της τεχνολογίας και της μουσικής σε ένα σύνολο συμπερίληψης. Προς το παρόν όμως, προετοιμαζόμαστε για την τελική ημερομηνία της συναυλίας μας (6/5/23) δίνοντας τον καλύτερο εαυτό τους.

Ακολουθεί ο σύνδεσμος με το video όλης της συμπεριληπτικής συναυλίας που παρουσιάστηκε στο Πολιτιστικό Κέντρο «Σπύρος Αποστόλου» του Δήμου Αγίων Αναργύρων-Καματερού, το Σάββατο 6 Μαΐου 2023.

https://drive.google.com/file/d/1ArzpZEPVoFnb6UFZPFR_yuXCSVMYOqvo/view?usp=s_haring

Αποτελέσματα

Και για τα δύο κορίτσια, την Μ. και την Χ., ήταν η πρώτη φορά που συμμετείχαν σε μια συναυλία με συμπεριληπτικό χαρακτήρα. Ήταν μία πρωτόγνωρη εμπειρία για αυτές. Κατάφεραν να παίζουν και να απολαμβάνουν τη μουσική συμμετέχοντας. Προσπάθησαν αρκετά ώστε να μάθουν να ακούνε και να συντονίζονται μεταξύ τους. Παράλληλα, φάνηκε να υπάρχει βελτίωση στην κοινωνικοποίησή τους. Οι συναντήσεις μας απέκτησαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, αφού πλέον, ζητάνε τα μαθήματα να τα συνεχίσουν και την επόμενη σχολική χρονιά. Οι ομαδικές πρόβες τα έφεραν πιο κοντά δημιουργώντας έτσι μεταξύ τους ένα κλίμα συνεργασίας, ισοτιμίας και ευαισθησίας. Η τεχνολογία του EyeHarp κέντρισε όλων το ενδιαφέρον και την περιέργεια, αφού και οι ίδιοι οι γονείς τους το θεώρησαν πολύ πρωτοποριακό μιας και το συναντούσαν για πρώτη φορά. Δεν γνώριζαν καν την ύπαρξή του.

Συζήτηση – Συμπεράσματα

Μέσα από την παρούσα εφαρμογή, προωθήθηκε η έννοια της συμπερίληψης σε ένα μουσικό σύνολο με τη χρήση του λογισμικού EyeHarp. Φάνηκε ότι υπάρχει η δυνατότητα, με κατάλληλη προετοιμασία, κατάλληλη τεχνολογική υποστήριξη και ανάλογο ρεπερτόριο να λειτουργήσουν αποτελεσματικά τα παιδιά με αναπηρίες και να εμπλακούν ισότιμα σε μικρά (ή και μεγαλύτερα πιθανόν) μουσικά σύνολα. Αναμφισβήτητα, η χρήση της τεχνολογίας στην εκπαίδευση κεντρίζει το ενδιαφέρον τόσο των μαθητών όσο και των εκπαιδευτικών δημιουργώντας σύγχρονες δεξιότητες, καινοτόμες ιδέες και γενικότερα μια εξοικείωση με την τεχνολογία και τα σύγχρονα εργαλεία της. Πιο συγκεκριμένα, οι μαθητές που ήρθαν σε επαφή με την τεχνολογία και την συμπερίληψη, έγιναν πιο δεκτικοί, απέκτησαν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για μάθηση, έμαθαν να πειραματίζονται, ενώ παράλληλα έγιναν περισσότερο συνεργατικοί και ενεργητικοί.

Προτάσεις

Ο απώτερος σκοπός της εργασίας αυτής είναι η ανάδειξη της σημασίας της τεχνολογίας ως μέσου προώθησης της ισότιμης συμμετοχής ατόμων με αναπηρία σε ομαδικά μουσικά δρώμενα. Στη συγκεκριμένη εφαρμογή η χρήση του λογισμικού EyeHarp επέτρεψε σε άτομα με κινητικές και γνωστικές αναπηρίες να συμμετέχουν σε ένα συμπεριληπτικό μουσικό σύνολο που συναποτελείτο και από σπουδαστές μουσικής Δημοτικού Ωδείου της Αττικής. Αξίζει να σημειωθεί ότι το EyeHarp είναι ένα νέο ψηφιακό μουσικό όργανο πολλά υποσχόμενο για να συμμετέχουν παίζοντας άτομα με κινητικά ή άλλα προβλήματα. Η τεχνολογία του EyeHarp και η έννοια της συμπερίληψης, άγγιξε όχι μόνο το ενδιαφέρον των παιδιών αλλά και των ενηλίκων καθώς ήταν πρωτόγνωρο το εγχείρημα αυτό για τους περισσότερους που έλαβαν μέρος είτε ως μέλη του μουσικού συνόλου, είτε ως θεατές στη συναυλία. Ο Δήμος όπου εργάζομαι ως καλλιτεχνικός διευθυντής του Δημοτικού Ωδείου, έδειξε άμεσα την ευαισθησία του αλλά και το ενδιαφέρον του για την υιοθέτηση του συγκεκριμένου προγράμματος για παιδιά ΑμεΑ. Ήταν κάτι που ήθελε να πραγματοποιήσει από καιρό, αλλά δυστυχώς δεν είχαν ευνοήσει οι συγκυρίες. Επίσης ο Σύλλογος Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων Α.με.Α η «Ανοιχτή Αγκαλιά» προσδοκώντας τα οφέλη που μπορεί να αποκομίσουν από την χρήση της συγκεκριμένης εφαρμογής, ζήτησε συνεργασία για την νέα σχολική χρονιά προσφέροντας την εμπειρία αυτή στα παιδιά τους.

Γενικότερα, θεωρώ ότι θα ήταν καλό να μπορούσε να γίνει μια ενημέρωση αλλά και εκπαίδευση των καθηγητών μουσικής με τη συγκεκριμένη εφαρμογή, όχι μόνο σε σχολεία ειδικής Αγωγής, αλλά και σε ιδρύματα αποκατάστασης, σε οίκους ευγηρίας, ίσως ακόμη και σε νοσοκομεία. Τα οφέλη της ψηφιακής μουσικής μέσω της άρπας των ματιών (EyeHarp), θα μπορούσαν να ευδοκιμήσουν και να προσφέρουν στους συμμετέχοντες απόλαυση, συνεργασία με άλλες τέχνες, λειτουργικότητα, κοινωνικοποίηση και γενικότερα να συντελέσουν στην καλλιέργεια πολλών πνευματικών αξιών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Altun, Z. D., & Eyüpoğlu, G. (2018). Investigating Views and Practices of Music Teachers' about Inclusive Education. *Journal of Education and Training Studies*, 6(11), 83-94. <http://dx.doi.org/10.11114/jets.v6i11.3466>
- Βαθρακογιάννη, Μ., Πιτσαδιώτη, Π., & Χαλιώτη, Β. (2020). Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση της Ειδικής Αγωγής. *Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης*, 8, 47–57. <https://doi.org/10.12681/edusc.2654>
- Barnes, E. (2016). *The Minority Body: A Theory of Disability*. Oxford University Press.
- Darrow, A.-A. (2017). Meaningful Collaboration in the Inclusive Music Classroom: Students with Severe Intellectual Disabilities. *General Music Today*, 31(1), 40–43. <https://doi.org/10.1177/1048371317716960>
- Darrow, A.-A., & Adamek, M. (2018). Instructional Strategies for the Inclusive Music Classroom. *General Music Today*, 31(3), 61–65. <https://doi.org/10.1177/1048371318756625>
- Δασκαλάκης, Δ. (2014). *Ζητήματα Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης*. Διάδραση.
- Ε.Κ.Π.Α., Πανεπιστήμιο Αθηνών Τμήμα Πληροφορικής Εργαστήριο Φωνής & Προσβασιμότητας (2009). *Λογισμικό υποστηρικτικών τεχνολογιών*. <http://athena.uoa.gr/gre/pages/home>
- Elliot, N. S., Kratochwill, R. T., Littlefield-Cook J., & Travers, F. J. (2008). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αποτελεσματική διδασκαλία, αποτελεσματική μάθηση*. (Ε. Λεονταρή, Επιμ., Ε. Καλύβα & Μ. Σόλμαν, μετ. Gutenberg.
- Ζιάκα, Α. (2021, November 16). 2 Απριλίου, 2020 - *Physio4you*. <https://physio4you.gr/2020/04/02/>
- Hasselblad, S., Petersson, E., & Brooks, T. (2007). Empowered interaction through creativity. *Digital Creativity*, 18(2), 89–98. <https://doi.org/10.1080/14626260701401452>
- Hasselbring, T. S., & Glaser, C. H. W. (2000). Use of computer technology to help students with special needs. *The Future of Children*, 10(2), 102-122. <https://doi.org/10.2307/1602691>
- Θεοδωρακοπούλου, Α., Τόλλος, Ι & Χριστοδούλου, Ν (2021). Θεραπευτικές στρατηγικές στην ψυχοσωματική ιατρική υπό το βιοψυχοκοινωνικό πρίσμα *Ψυχιατρική*, 32, 141-147.
- Καρατζάς, Α., & Βάμβουκα, Ι. (2022). Κεφάλαιο 8. *Οριοθετώντας τη μάθηση, τις δυσκολίες και τις διαταραχές της ανάγνωσης, της ορθογραφίας και της γραφής* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοιχτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://doi.org/http://dx.doi.org/10.57713/kallipos-23>
- Κασίδης, Δ., Αποστολίδου, Ε., & Δουφεξή, Θ. (2016). Λειτουργίες νόησης και λόγου στη συμπεριφορά, στην εκπαίδευση και στην ειδική αγωγή. *5ο πανελλήνιο συνέδριο επιστημών εκπαίδευσης. : Πρακτικά 5ου Συνεδρίου, 2015(1)*.
- Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών*. Εκδόσεις νέων τεχνολογιών.
- Kyvrikosaios, D. (2021, June 17). Technology helps disabled student play the harp with her eyes. *Reuters*. <https://www.reuters.com/technology/technology-helps-disabled-student-play-harp-with-her-eyes-2021-06-17/>

- Lehman, B. J., David, D. M., & Gruber, J. A. (2017). Rethinking the biopsychosocial model of health: Understanding health as a dynamic system. *Social and Personality Psychology Compass*, 11(8), e12328. <https://doi.org/10.1111/spc3.12328>
- Μακρής, Α., & Μάρκου, Π. (2015). *Οι Νέες Τεχνολογίες στην Ειδική Αγωγή*. [www.scientific-journal-articles.org](http://www.scientific-journal-articles.org/greek/free-online-journals/education/education-articles/markou-paraskeui/paraskeui-markou-markos-athanasios.htm). <http://www.scientific-journal-articles.org/greek/free-online-journals/education/education-articles/markou-paraskeui/paraskeui-markou-markos-athanasios.htm>
- “Μουσική χωρίς σύνορα. EyeHarp: Το πρώτο μουσικό όργανο που παίζεται με τα μάτια.” (2022, October 20). Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας. <https://kmaked.pde.sch.gr/site/index.php/anakoinoseis/deltia-typou/3159-eyeharp>
- McCord, A. K. (2002). Children with special needs compose using music technology. *Journal of Technology in Music Learning*, 1(2), 3–14.
- Merkt, I. (2012). Voices: An Inclusive Choir in Dortmund, Germany. *Approaches-an Interdisciplinary Journal of Music Therapy*, 14(1), 93–99. <http://approaches.primarymusic.gr>.
- Mitra, S. (2018). *Disability, Health and Human Development*. Palgrave Macmillan.
- Morales, M. (2021, June 18). *Cerebral Palsy Patient Uses “Eyeharp” to Play Music: Watch How Eye Tracking Technology Made It Possible*. Science Times. <https://www.sciencetimes.com/articles/31778/20210617/cerebral-palsy-patient-uses-eyeharp-play-music-watch-eye-tracking.htm>
- Νικολοπούλου, Κ. (2018). *Λόγοι χρήσης των εργαλείων ΤΠΕ σε δυο πειραματικά γυμνάσια της Αττικής*. Πρακτικά 11^{ου} Πανελλήνιου και Διεθνούς Συνεδρίου «Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση (129-136). Θεσσαλονίκη, 19-21 Οκτωβρίου 2018..
- Nilholm, C. (2006). Special education, inclusion and democracy. *European Journal of Special Needs Education*, 21(4), 431–445. <https://doi.org/10.1080/08856250600957905>
- Optional Protocol to the Convention on the Rights of Persons with Disabilities (2006). *Department of Economic and Social Affairs Disability, United Nations*. Retrieved November 28, 2022, from <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities/optional-protocol-to-the-convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>
- Παπαγεωργίου, Κ. (2016). Η χρήση των Νέων Τεχνολογιών στη γενική και ειδική εκπαίδευση. *6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης*, 2016, 998–1001. doi: 10.12681/educ.994
- Partesotti, E., Peñalba, A., & Manzolli, J. (2018). Digital instruments and their uses in music therapy. *Nordic Journal of Music Therapy*, 27(5), 399-418,. <https://doi.org/10.1080/08098131.2018.1490919>
- Reed, P. (2007). A resource guide for teachers and administrators about assistive technology. In *Wisconsin Assistive Technology Initiative*. <http://www.wati.org/wp-content/uploads/2017/10/ATResourceGuideDec08.pdf>
- Retief, M., & Letsosa, R. (2018). “Models of disability: A brief overview.” *HTS Teologiese Studies/Theological Studies*, 74, 3 <https://doi.org/10.4102/hts.v74i1.4738>

- Σαββάκης, Μ., & Μοσχίδου, Ε. (2018). Ειδική παιδαγωγική: Από την εκπαιδευτική ένταξη στην κοινωνική συνεκπαίδευση. *Παιδαγωγικός Λόγος*, 1, 31-47. <https://www.plogos.gr/TEYXH/2018/2.pdf>
- Slavin, R. (2014). Making Cooperative Learning Powerful. *ASCD*, 72(2), 22–26.
- Stiker, H.-J. (2019). A History of Disability. In *ACLS Humanities EBook*. University of Michigan Press. <https://doi.org/10.3998/mpub.11575987>
- Τηλεκπαίδευση: Συνέντευξη με τον Γιώργο Κουρουπέτρογλου*. (2020, November 27). Citycampus.gr Education Opportunities Life.
- Τσικολάτας, Α. (2011, Απρίλιος 28-30).. *Οι ΤΠΕ ως εκπαιδευτικό εργαλείο στην Ειδική Αγωγή*. [2^ο πανελλήνιο συνέδριο Πάτρας]. Ένταξη και Χρήση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία. <https://www.slideshare.net/AlexandrosTsikolatas/2011-docx>
- Vamvakousis Z., & Ramirez R. (2016). The EyeHarp: A gaze-controlled digital musical instrument. *Frontiers in Psychology*, 7, 906. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2016.00906>
- Wilson, L., & Martin, N. (2017). Models & The Journal of Inclusive Practice in Further and Higher Education. Implications for disability, equality, and inclusivity practice, J.Conway (ed.), Second International NADP Conference, p.p. 7-8. <https://nadp-uk.org/wp-content/uploads/2019/01/JIPFHE.ISSUE-10.1-Winter-2018-1.pdf>
- Wong, Y.-L. I., Matejkowski, J., & Lee, S. (2010). Social Integration of People with Serious Mental Illness: Network Transactions and Satisfaction. *The Journal of Behavioral Health Services & Research*, 38(1), 51–67. <https://doi.org/10.1007/s11414-009-9203-1>
- Χαρίσης, Α. (2020). *Κοινωνικές Αναπηρίες και Κοινωνική Πολιτική στην Ελλάδα: Μια πρώτη προσέγγιση*. Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας & Ανθρώπινου Δυναμικού. <https://www.eiead.gr/wp-content/uploads/2020/12/Σειρά-Κοινωνική-Πολιτική-Κινητικές-Αναπηρίες-1.pdf>
- Χριστοφή, Μ. (2013). *Προσβασιμότητα και αναπηρία*. Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Έντυπο συναίνεσης

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Έντυπο συναίνεσης γονέα για συμμετοχή παιδιού σε ερευνητική εργασία

Τίτλος Ερευνητικής Εργασίας:

«Η συμμετοχή παιδιών με κινητική αναπηρία με τη χρήση του μουσικού λογισμικού EyeHarp σε ένα συμπεριληπτικό μουσικό σύνολο: μία μελέτη περίπτωσης»

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Μίτσου (Δήμητρα) Ακογιούνογλου

Ερευνητής: Αριστομένης Χρυσοσπάθης (email: Arischry@yahoo.gr τηλ. 6938103410)

1. Σκοπός της ερευνητικής εργασίας

Σκοπός της μελέτης είναι η διερεύνηση της δημιουργίας ενός συμπεριληπτικού μουσικού συνόλου στο οποίο θα συμμετέχουν έφηβοι με κινητικές αναπηρίες και έφηβοι χωρίς. Θα μελετηθεί η ισότιμη συνεργασία των εφήβων με ή χωρίς αναπηρίες για το κοινό μουσικό αποτέλεσμα.

2. Διαδικασία

Οι δύο συμμετέχοντες από το Κέντρο Ημέρας για παιδιά του συλλόγου “Ανοιχτή Αγκαλιά” θα λάβουν μέρος σε εβδομαδιαία ατομικά μαθήματα 45 λεπτών περίπου για 2 μήνες για την εκμάθηση του μουσικού προγράμματος EYEHARP με τελικό σκοπό την από κοινού συναυλία με μαθητές από το Δημοτικό Ωδείο Αγ. Αναργύρων - Καματερού. Κατόπιν, θα διεξαχθούν κοινά μαθήματα του μουσικού συνόλου που θα δημιουργηθεί από σπουδαστές του ωδείου και τους δύο έφηβους από το Κέντρο Ημέρας. Θα πραγματοποιηθούν κατ’ εκτίμηση 10 ωριαίες πρόβες, οι οποίες θα καταλήξουν σε μία τελική ανοιχτή πρόβα ή σε μία ανοιχτή συναυλία. Μετά το πέρας της συναυλίας θα ακολουθήσει ομαδική συνέντευξη με όλους τους συμμετέχοντες με στόχο να μελετηθεί η εμπειρία των εφήβων σε αυτή τη δράση. Η ομαδική συνέντευξη θα ηχογραφηθεί και το ψηφιακό αρχείο ήχου θα βρίσκεται στην κατοχή του ερευνητή. Τμήματα των συνομιλιών πιθανόν να χρησιμοποιηθούν στην παρουσίαση της ερευνητικής εργασίας στο πλαίσιο του μαθήματος καθώς και στην διπλωματική εργασία που θα παραδοθεί.

3. Κίνδυνοι και ενοχλήσεις

Δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος που να συνοδεύει τη συμμετοχή των παιδιών σας στην έρευνα καθώς θα παρακολουθήσουν μαθήματα μουσικής.

4. Προσδοκώμενες ωφέλειες

Με την συμμετοχή σας θα βοηθήσετε στην περαιτέρω κατανόηση του φαινομένου υπό μελέτη, και συγκεκριμένα της δημιουργίας μίας συμπεριληπτικής μουσικής ομάδας, ώστε να διερευνηθεί αν και πώς μπορεί να αποτελέσει ένα εκπαιδευτικό όχημα. Απώτερος σκοπός είναι να μελετηθεί η δυνατότητα συμπερίληψης ατόμων με κινητικές δυσκολίες και της χρήσης του λογισμικού EyeHarp εντός μίας εκπαιδευτικής δομής ενός Ωδείου ή μίας μουσικής σχολής.

5. Δημοσίευση δεδομένων – αποτελεσμάτων

Η συμμετοχή του παιδιού σας στην έρευνα συνεπάγεται ότι συμφωνείτε με την μελλοντική δημοσίευση των αποτελεσμάτων της, με την προϋπόθεση ότι οι πληροφορίες θα είναι ανώνυμες και δε θα αποκαλυφθούν τα ονόματα των συμμετεχόντων. Τα δεδομένα που θα συγκεντρωθούν θα κωδικοποιηθούν με ψευδώνυμο, ώστε το όνομα του παιδιού σας ή άλλα προσωπικά δεδομένα να μην αποκαλυφθούν ή χρησιμοποιηθούν πουθενά.

6. Πληροφορίες

Μη διστάσετε να κάνετε ερωτήσεις γύρω από το σκοπό ή την διαδικασία της εργασίας. Αν έχετε οποιαδήποτε αμφιβολία ή ερώτηση ζητήστε διευκρινίσεις.

7. Ελευθερία συναίνεσης

Η συμμετοχή του παιδιού σας στην έρευνα είναι εθελοντική. Είστε ελεύθεροι να μην συναινέσετε ή να διακόψετε τη συμμετοχή του παιδιού σας όποτε το επιθυμείτε.

8. Συναίνεση για ηχογράφηση

Ζητείται η συναίνεσή σας για την ηχογράφηση ή την μαγνητοσκόπηση της τελικής συναυλίας καθώς και της ομαδικής συνέντευξης που θα πραγματοποιηθούν μετά το πέρας των μαθημάτων.

9. Συναίνεση για βιντεοσκόπηση

Ζητείται η συναίνεσή σας για τη βιντεοσκόπηση της μαθήτριας/τη κατά τη διάρκεια των συνεδριών τα τελευταία 5' λεπτά από κάθε συνεδρία.

10. Δήλωση συναίνεσης

Διάβασα το έντυπο αυτό και κατανοώ τις διαδικασίες που θα ακολουθήσω. Με την υπογραφή μου, συναινώ να συμμετάσχει το παιδί μου στην ερευνητική εργασία.

Ημερομηνία: 14 /11/2022

Ονοματεπώνυμο και υπογραφή
συμμετέχοντος/ουσας

Ονοματεπώνυμο και υπογραφή
ερευνητή

Αριστομένης Χρυσοσπάθης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Αλληλογραφία με το σύλλογο «Ανοιχτή Αγκαλιά»

Καζαντζάκη 8 & Ανδρονίκου - Δ' ΚΑΠΗ
Άγιοι Ανάργυροι, 135 61
Α.Φ.Μ: 998395390 - Δ.Ο.Υ: Αγίων Αναργύρων
Τηλ. 210 2691834

- Μέλος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.με.Α).
- Μέλος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Γονέων – Κηδεμόνων Ατόμων με Αναπηρία (Π.Ο.Σ.Γ.Κ.Α.με.Α).

Αγ. Ανάργυροι 29/11/2022
Αρ. Πρωτ:1315

Αξιότιμε Κύριε Χρυσοσπάθη,

Κατόπιν της επιστολής που λάβαμε σχετικά με τη διδασκαλία μουσικής και συνεργασίας στα πλαίσια της Διπλωματικής σας εργασίας για το Ιόνιο Πανεπιστήμιο, δηλώνουμε ότι είμαστε σύμφωνοι με την πρότασή σας, η οποία είναι πρωτοποριακή και αφορά την αφιλοκερδή διδασκαλία μέσω της υποστηρικτικής τεχνολογίας παρέχοντας μουσικό εκπαιδευτικό λογισμικό σε δύο παιδιά ΑΜΕΑ του Συλλόγου μας.

Θεωρούμε ότι η μάθηση με αυτό τον τρόπο γίνεται πιο εποικοδομητική και ενδιαφέρουσα για τα παιδιά. Τα μαθήματα αποκτούν άλλη αξία και μέσω της τεχνολογίας τα παιδιά αποκτούν μεγαλύτερο ενδιαφέρον, αυτοεκτίμηση και σιγουριά για τον εαυτό τους. Με αυτό τον τρόπο γίνονται περισσότερο υπεύθυνα, ευαισθητοποιούνται και λειτουργούν καλύτερα.

Πιστεύουμε ότι η απόφαση αυτή θα βοηθήσει τα παιδιά μας διότι θα τα φέρει σε επαφή με τη μουσική ανοίγοντας νέους ορίζοντες, δίνοντάς τους την ευκαιρία και τη χαρά στο τέλος να συμμετέχουν σε μια συμπεριληπτική συναυλία σε συνεργασία με μαθητές του Δημοτικού Ωδείου Αγ. Αναργύρων – Καματερού.

Θεωρούμε ότι ο κ. Χρυσοσπάθης λόγω της πολυετούς πείρας και των προσόντων που διαθέτει σε εκπαιδευτικά ζητήματα, θα μεταλαμπαδεύσει

• e-mail : info@anixtiagkalia.gr – site : www.anixtiagkalia.gr

- Μέλος του Εθνικού & Νομαρχιακού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής Φροντίδας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα
- Μέλος του Ειδικού Μητρώου Εθελοντικών μη Κυβερνητικών Οργανώσεων

στα παιδιά μας τη χαρά της δημιουργικότητας της συμμετοχικότητας και συνεργασίας, ξεκινώντας κάτι πρωτοποριακό για το Σύλλογό μας.

Με εκτίμηση,
Για το ΔΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΕΜΜ.ΔΙΑΓΟΥΜΑΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ν.ΤΖΙΟΥΒΕΛΗΣ

• e-mail : info@anixtiagkalia.gr – site : www.anixtiagkalia.gr

- Μέλος του Εθνικού & Νομαρχιακού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής Φροντίδας κερδοσκοπικού χαρακτήρα
- Μέλος του Ειδικού Μητρώου Εθελοντικών μη Κυβερνητικών Οργανώσεων

μη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Μετάφραση του εγχειριδίου Eyeharp από Αγγλικά σε Ελληνικά.

Ζαχαρίας Βαμβακούσης

Οδηγίες Χρήσεως Προγράμματος

Version 1.0.66, Ιούνιος 2022

Επιμέλεια – μετάφραση
Άρης Χρυσοσπάθης

Χρησιμοποιώντας το Eyeharp

Για την καλύτερη εμπειρία του Eyeharp, θα χρειαστείτε ένα **eye tracker**. Ο ανιχνευτής ματιών είναι μια ειδική συσκευή, μια κάμερα και ένα ειδικό λογισμικό, που μπορεί να ανιχνεύσει πού κοιτάζετε κάθε στιγμή.

Συνήθως τοποθετείται κάτω από την οθόνη.

Προτείνουμε το *Tobii Eye Tracker 5* ως μια προσιτή συσκευή με εξαιρετική απόδοση. Το Eyeharp είναι συμβατό με οποιαδήποτε συσκευή που επικοινωνεί μέσω του διακομιστή EyeX. Αυτό περιλαμβάνει όλες τις καταναλωτικές συσκευές παρακολούθησης ματιών *Tobii*.

Εναλλακτικά, το **Eyeharp** μπορεί να παίξει με οποιαδήποτε άλλη συσκευή που μπορεί να ελέγξει τον δείκτη του ποντικιού. Για παράδειγμα, ένα ποντίκι, μια συσκευή παρακολούθησης κεφαλιού, ένα trackball ή μια επιφάνεια αφής.

Μπορείτε να κάνετε εναλλαγή μεταξύ της εισαγωγής βλέμματος και της εισαγωγής του ποντικιού πατώντας (alt + m). Εάν δεν είναι συνδεδεμένη καμία ειδική συσκευή στον υπολογιστή, η είσοδος του ποντικιού είναι η προεπιλογή.

Εγγραφή και ενημερώσεις λογισμικού

Για να ενεργοποιήσετε το premium λογισμικό **Eyeharp**, επιλέξτε διαχείριση εγγραφής.

Θα μεταφερθείτε σε μια ηλεκτρονική σελίδα ενεργοποίησης.

Εισαγάγετε το κλειδί ενεργοποίησης και κάντε κλικ στο **Activation Key** (ενεργοποίηση κλειδιού) άδειας χρήσης:

EyeHarp Activation

Activate Online

Enter your Activation Key below and click Activate. The License Wizard will then connect to the License Server to activate your license. If you do not know your Activation Key, enter your email address instead.

Activation Key

AXKDC [] [] [] [] []

Proxy Settings Activate license key

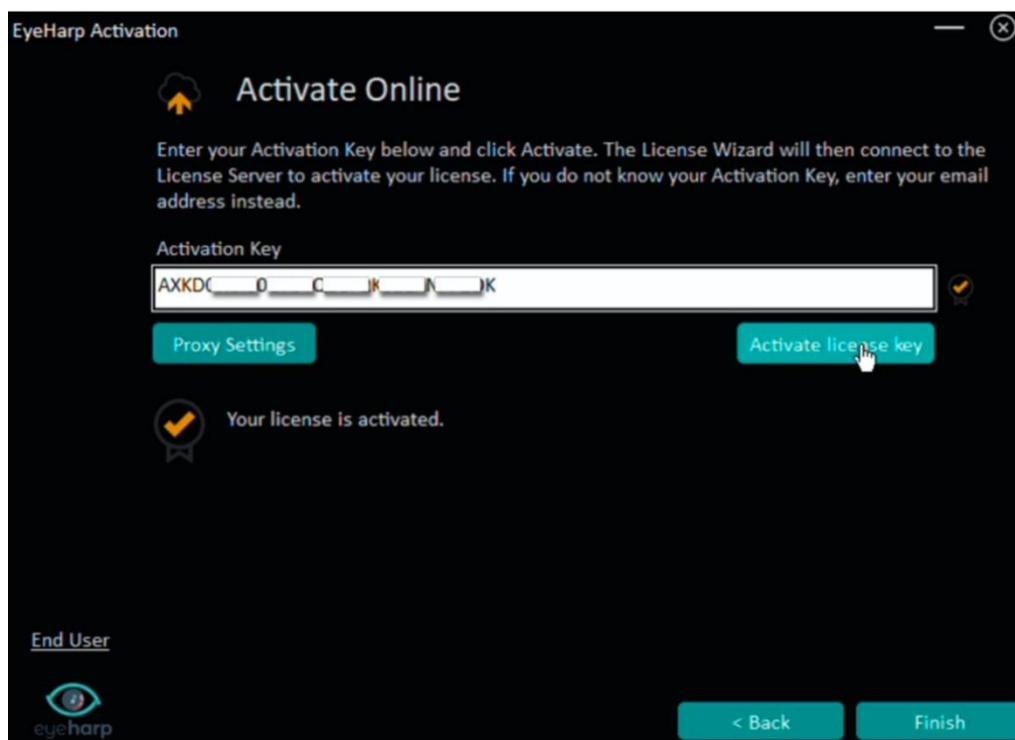
The license key [AXKDC] [] [] [] [] [] needs to be activated.

End User

eyeharp

< Back Cancel

Περιμένετε για το μήνυμα επιβεβαίωσης

Πατήστε **Finish** (Τέλος)

Ενημερώσεις - Αναβαθμίσεις

Όταν είναι διαθέσιμη μια νέα ενημέρωση, θα εμφανιστεί ένα μήνυμα ειδοποίησης κατά την εκκίνηση. Μεταβείτε στη Διαχείριση εγγραφής στο μενού για προχωρημένους για λήψη και εγκατάσταση της ενημέρωσης.

Διεπαφή (Interface)

Η αλληλεπίδραση με το Eyeharp γίνεται κοιτάζοντας τα κουμπιά και επιλέγοντάς τα.

Ένα κουμπί στη διεπαφή Eyeharp είναι ένας κύκλος με ένα μικρό σημείο εστίασης στο κέντρο.

Για να επιλέξετε ένα κουμπί, κοιτάζτε το σημείο εστίασης του κουμπιού για **1 δευτερόλεπτο**. Αυτή η μέθοδος είναι γνωστή ως χρόνος παραμονής.

Εναλλακτικά, το Eyeharp μπορεί να ρυθμιστεί ώστε να εκτελεί επιλογή με το δείκτη του ποντικιού (πατώντας Alt + m) για να επιβάλετε την είσοδο του ποντικιού και (Alt + k) για εναλλαγή μεταξύ επιλογής χρόνου παραμονής και επιλογής κλικ του ποντικιού).

Θυμηθείτε:

Οι νότες που παίζετε δεν είναι κουμπιά. Όταν κοιτάζετε μια νότα, θα ακουστεί ο ήχος της αμέσως χωρίς καθυστέρηση.

Οδηγίες Χρήσης για το EyeHarp

Το **Eyeharp** παρουσιάζει τέσσερις (4) οθόνες ή μενού:

1. Κύρια οθόνη

Η κύρια οθόνη αναπαραγωγής δείχνει την περιοχή επιλογής νότας, ένα πολύχρωμο πληκτρολόγιο σαν πίτα.

2. Κατάλογος

Ο κατάλογος είναι όπου μπορείτε να επιλέξετε τραγούδια από το ρεπερτόριο του **Eyeharp**, να ενεργοποιήσετε ή να απενεργοποιήσετε τους ακουστικούς και οπτικούς οδηγούς και να κλείσετε την εφαρμογή.

3. Μενού επιλογών οργάνων

Το μενού επιλογών οργάνων είναι αυτό όπου μπορείτε να επιλέξετε ήχους και το εύρος τους, να εφαρμόσετε αντήχηση ή συγχορδίες, να ενεργοποιήσετε τη λειτουργία έντασης σε απόσταση και να μεταβείτε σε πλήρη οθόνη.

4. Μενού για προχωρημένους

Στο μενού αυτό μπορείτε να διαμορφώσετε τις ρυθμίσεις των νοτών και συγχορδιών, να ορίσετε έξοδο ήχου και MIDI, να ενεργοποιήσετε και να απενεργοποιήσετε τους ήχους επιλογής και να διαχειριστείτε την άδεια χρήσης του προγράμματος **Eyeharp**.

Παίζοντας το Eyeharp

Οι νότες στο κυκλικό πληκτρολόγιο είναι διατεταγμένες σε κλίμακα και η επιλογή εξαρτάται από την κατεύθυνση. Οι νότες χωρίζουν τον κύκλο σε φέτες, με μια συγκεκριμένη περιοχή επιλογής για κάθε νότα. Αυτός ο σχεδιασμός βελτιώνει τον χρονικό έλεγχο και είναι αποτελεσματικός για την αναπαραγωγή μελωδιών που ρέουν ελεύθερα.

Οι νότες τοποθετούνται στην περίμετρο της πίτας, με μια περιοχή επιλογής νοτών διαφορετικού χρώματος για κάθε μία. Η αρχική νότα τοποθετείται κάτω από το κενό στον κύκλο.

Τα ονόματα των φθόγγων είναι γραμμένα στο εσωτερικό μέρος του κύκλου, δίπλα στην περιοχή επιλογής.

Όταν κοιτάζετε κάθε περιοχή νότας, ενεργοποιείται η αντίστοιχη νότα (ή συγχορδία, εάν είναι ενεργοποιημένη η επιλογή “**chords**”).

Εάν ενεργοποιήσετε την επιλογή απόστασης έως έντασης ήχου, κοιτάζοντας την εξωτερική περιοχή της περιοχής της νότας θα δημιουργηθεί πιο δυνατή δυναμική ενώ κοιτάζοντας την εσωτερική περιοχή θα παραχθεί πιο ήπια δυναμική. Για τη διευκόλυνση του δυναμικού ελέγχου, παρέχονται τέσσερα σημεία εστίασης σε κάθε περιοχή σημειώσεων.

Στο εσωτερικό μέρος του κύκλου υπάρχει μια μαύρη ουδέτερη περιοχή (**neutral area**) όπου ο ερμηνευτής μπορεί να ξεκουράζει το βλέμμα του χωρίς να απενεργοποιήσει τη νότα και επίσης χωρίς να ενεργοποιήσει νέες νότες.

Μπορείτε να αναζητήσετε τις σωστές νότες κοιτάζοντας τα ονόματα των φθόγγων ενώ ο ήχος συνεχίζεται. Για να σταματήσετε να παίζουν οι νότες, απλώς κοιτάζετε οπουδήποτε έξω από τον κύκλο (**release area**).

Ένα κουμπί επανάληψης νότας, ένας γκρι κύκλος (**replay note**) στο κέντρο της πίτας, θα εμφανιστεί όταν παίζετε νότες. Αυτό το κουμπί σας επιτρέπει να παίζετε εύκολα και γρήγορα την ίδια νότα δύο φορές διαδοχικά. Η ίδια νότα μπορεί να παιχτεί ξανά και ξανά απλά κοιτάζοντας την περιοχή επιλογής μιας νότας, μετά πίσω στο κέντρο της πίτας και ούτω καθεξής. Το κουμπί επανάληψης εξαφανίζεται όταν κοιτάτε την περιοχή ανάπαυσης ή την περιοχή απελευθέρωσης έξω (**release area**) από την πίτα.

Μπορείτε να **απενεργοποιήσετε** ή να **ενεργοποιήσετε** το κουμπί της σημείωσης επανάληψης κάτω από το μενού για προχωρημένους.

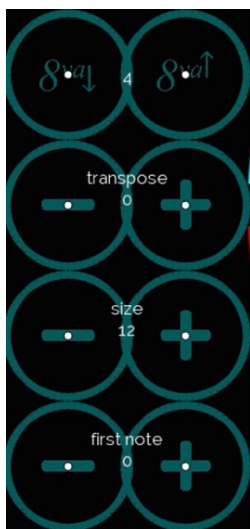

Ελεύθερη λειτουργία

Σε αυτή τη λειτουργία μπορείτε να παίζετε το **Eyeharp** χωρίς βοήθεια από το λογισμικό και να αλλάξετε τις παραμέτρους του οργάνου όπως εσείς θέλετε.

Οι προεπιλεγμένες ρυθμίσεις είναι η μείζονα διατονική κλίμακα (μόνο λευκά πλήκτρα πιάνου), με κύκλο 12 νότες και ήχο πιάνου στη μεσαία οκτάβα (ξεκινώντας από το C4):

Για να σταματήσουν όλοι οι ήχοι πατάτε το κουμπί **mute**.

Τρανσπόρτο με οκτάβα

Τρανσπόρτο με ημιτόνια

Αριθμός φθόγγων

Φθόγγος εκκίνησης

Για να αλλάξετε τις προεπιλεγμένες ρυθμίσεις πατήστε το κουμπί των ρυθμίσεων.

Θα εμφανιστούν δύο μενού:

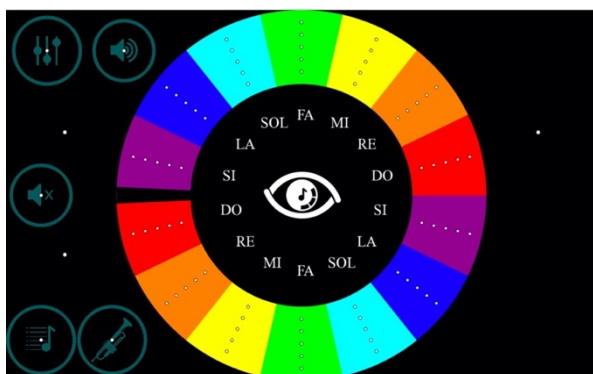
1ο menu

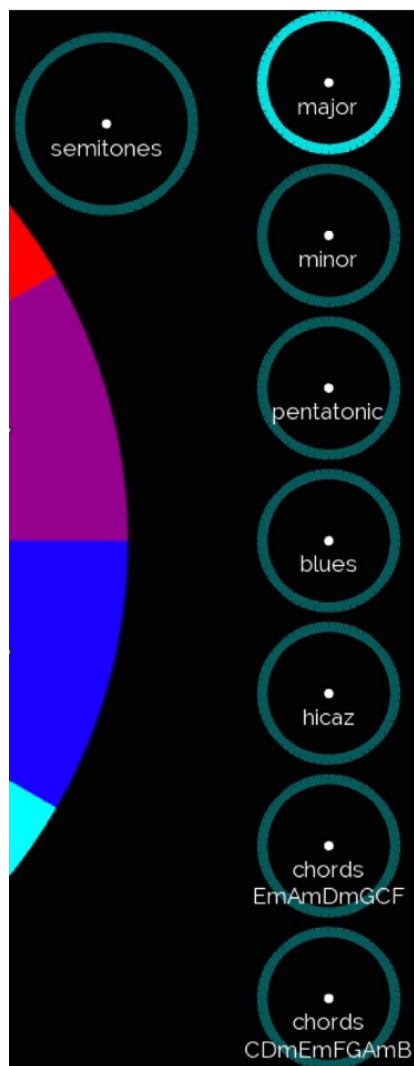

2ο menu

ή εμφάνιση ημιτονίων

Επιλογή κλίμακας

Μείζονα

Αρμονική Ελάσσονα

Πεντατονική

Μπλούζ

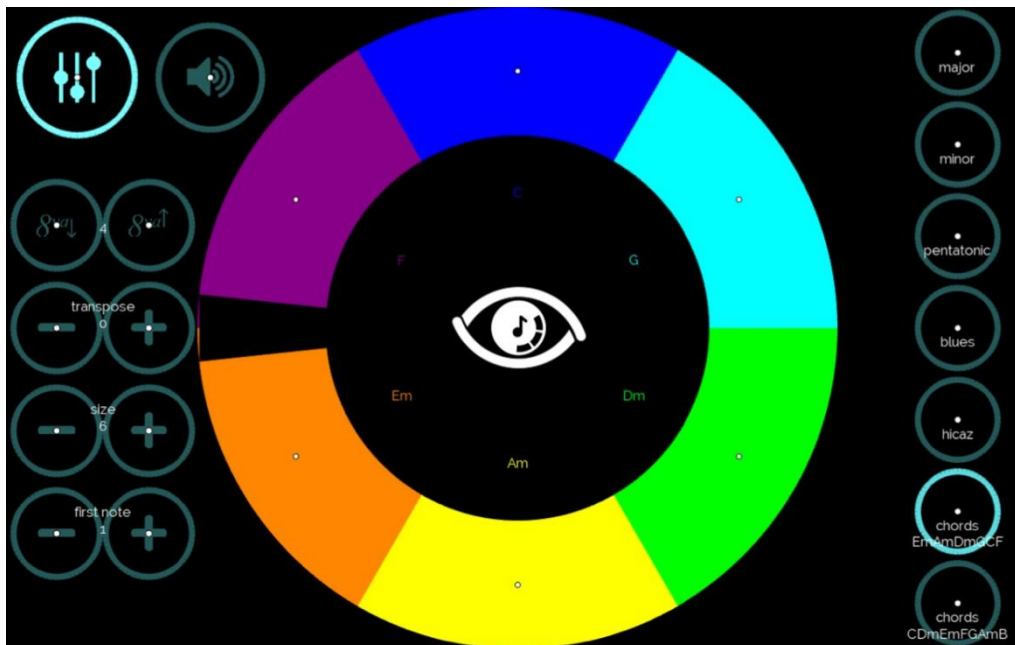
Χιτζάζ

Επιλογή διαδοχής συγχορδιών

Προχωρημένοι χρήστες

Για να τροποποιήσετε τις νότες των κλιμάκων ή για να δημιουργήσετε νέες κλίμακες, μεταβείτε στο αρχείο **scales.txt**, κάτω από το φάκελο **AppData**.

Όταν επιλέγετε συγχορδίες, η διεπαφή θα εμφανίζει ονόματα γραμμάτων συγχορδίας και αντί για μεμονωμένες νότες το **Eyeharp** θα παίζει συγχορδίες.

Οι συγχορδίες, το εμφανιζόμενο όνομά τους και το όνομα του κουμπιού ορίζονται μέσω του αρχείου **chords.txt**, κάτω από το φάκελο **AppData**.

Κάθε γραμμή του αρχείου κειμένου πρέπει να ξεκινά με το όνομα του κουμπιού και στη συνέχεια, κάθε όνομα χορδής με τις νότες του σε τιμές MIDI. Κάθε συγχορδία πρέπει να χωρίζεται με κόμμα, χωρίς κενά. Οι νότες μέσα στις συγχορδίες χωρίζονται από ένα διάστημα. Οι συγχορδίες εμφανίζονται στο κυκλικό πληκτρολόγιο με την ίδια σειρά που είναι γραμμένες στο αρχείο κειμένου, από αριστερά προς τα δεξιά.

Για παράδειγμα:

Οι συγχορδίες: I-IV-V, C 60 64 67, F 60 65 69, G 62 67 71

Σε αυτό το παράδειγμα το όνομα του κουμπιού θα είναι “chords” I-IV-V”.

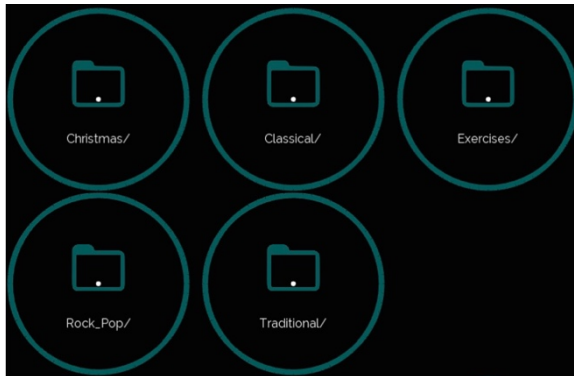
Το κυκλικό πληκτρολόγιο θα εμφανίσει και θα παίζει τα C, G και F με αυτή τη σειρά.

Λειτουργία εκμάθησης

Χρησιμοποιήστε αυτήν τη λειτουργία για να μάθετε πώς να παίζετε μελωδίες από το ρεπερτόριο του **Eyeharp**, με ηχητική και οπτική βοήθεια.

Για αναπαραγωγή σε λειτουργία εκμάθησης, φορτώστε μια μουσική παρτιτούρα **Eyeharp** από τον κατάλογο. Πρώτα, επιλέξτε το κουμπί καταλόγου:

Στη συνέχεια, περιηγηθείτε στους φακέλους για να βρείτε τη μελωδία που θέλετε να παίζετε:

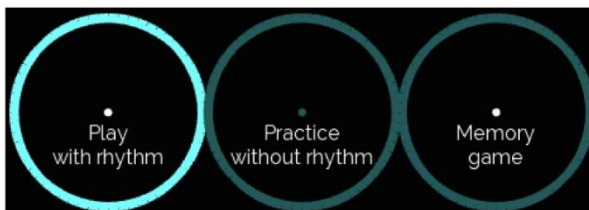

Για να συνεχίσετε με την επιλογή, χρησιμοποιήστε το κουμπί προς τα δεξιά:

Για να γυρίσετε ένα βήμα πίσω, χρησιμοποιήστε το κουμπί προς τα αριστερά:

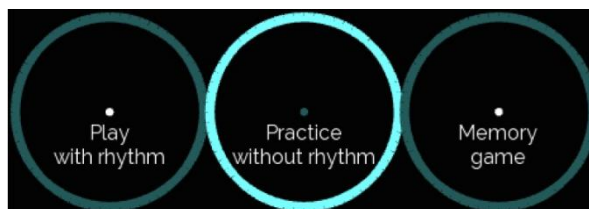

Έχοντας επιλέξει μια παρτιτούρα, διαλέξτε ανάμεσα στις τρεις επιλογές:

Παίζεις ρυθμικά

Παίζετε τη μελωδία στο ρυθμό της ακολουθώντας τους οπτικούς και ακουστικούς οδηγούς.

Πρακτική χωρίς ρυθμό

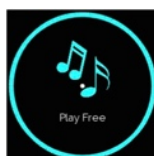
Παίζετε τη μελωδία ελεύθερα χωρίς ρυθμική υπαγόρευση, με τη βοήθεια ενός οπτικού οδηγού (σινιάλου)

Παιχνίδι μνήμης

Ακούτε τα μέρη της μελωδίας και τα επαναλαμβάνετε.

Για εναλλαγή μεταξύ των επιλογών μετά από τη φόρτωση μιας μουσικής παρτιτούρας, επιλέξτε το κουμπί καταλόγου “**catalog**” και στη συνέχεια την επιθυμητή επιλογή.

Για να επιστρέψετε στην ελεύθερη επιλογή “**Play free**” επιλέξτε το αντίστοιχο κουμπί.

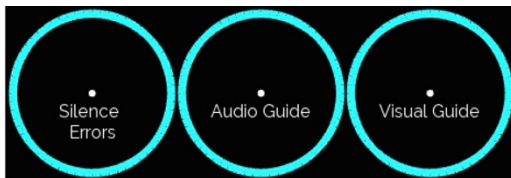
Παίξε με Ρυθμό (Play with rhythm)

Μόλις φορτωθεί μια μελωδία, πατήστε το **“play”** για να ξεκινήσει η αναπαραγωγή. Ακολουθήστε τον οπτικό οδηγό στην οθόνη και τον ηχητικό οδηγό. Μπορείτε επίσης να ενεργοποιήσετε τη σίγαση σφαλμάτων, έτσι ώστε μόνο οι νότες που αποτελούν μέρος των μελωδιών να είναι ενεργές και οι υπόλοιπες νότες να είναι σε σίγαση.

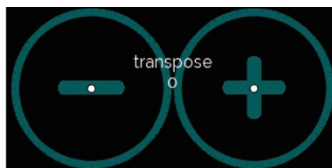
Ο οπτικός οδηγός δείχνει ένα στρογγυλό χρονόμετρο, το οποίο υποδεικνύει τη διάρκεια της νότας, και ένα βέλος που κατευθύνει στην ακόλουθη νότα.

Ο ακουστικός οδηγός περιέχει ένα μετρονόμο και μια επανάληψη (**playback**) της μελωδίας.

Μπορείς να ενεργοποιήσεις ή να απενεργοποιήσεις καθένα από τους τρεις οδηγούς (κουμπιά).

Εάν το κουμπί είναι επιλεγμένο (**highlighted**) η επιλογή είναι ενεργοποιημένη (και αντιστρόφως).

Μεταφέρετε τη μελωδία (**transporto**) ανά ημιτόνιο (+ ανέβασμα ανά ημιτόνιο, - κατέβασμα ανά ημιτόνιο)

Στην οθόνη παραγωγής (**tempo**) (+ αύξηση κατά 5BPM, -

Όταν ολοκληρώσετε το βαθμολογία (στατιστικά) σε κλίμακα επί τοις εκατό %.

(**playing screen**), ρυθμίστε την ταχύτητα ελάττωση κατά 5BPM).

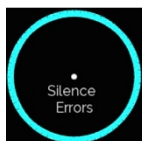
παίξιμο της μελωδίας θα λάβετε τη

Πρακτική χωρίς Ρυθμό (Practice without rhythm)

Χρησιμοποιείτε αυτή την επιλογή όταν θέλετε να εξασκηθείτε σε μια μελωδία ελεύθερα, χωρίς μετρονόμο και χωρίς να λάβετε βαθμολογία από την εκτέλεση. Μόλις «φορτωθεί» η μελωδία, πατήστε το κουμπί **“play”** ώστε ν’ αρχίσετε την εξάσκηση.

Όταν παίζετε, μόνο ο οπτικός οδηγός (σινιάλο) είναι ενεργοποιημένος και ο μετρονόμος είναι κλειστός.

Αυτός ο οπτικός οδηγός σε ακολουθεί. Σου δείχνει την επόμενη νότα, μόλις τελειώσεις αυτή που παίζεις.

Όταν το **“Silence Errors”** είναι ενεργοποιημένο, μόνο οι νότες οι οποίες αποτελούν μέρος της μελωδίας είναι ενεργές ενώ οι υπόλοιπες νότες είναι σιωπηλές.

Για να πάτε στην προηγούμενη νότα χρησιμοποιήστε το κουμπί **“Undo”**

Στην οθόνη παραγωγής (**playing screen**) μπορείτε να επιλέξετε τη θέση έναρξης της μελωδίας (**Start Position**)

Η θέση έναρξης μετακινείται κατά τον αριθμό των νοτών ανά βήμα.

Για να αλλάξετε τον αριθμό των νοτών με τις οποίες μετακινείται η αρχική θέση, προσαρμόστε την επιλογή νοτών ανά βήμα στο μενού του καταλόγου.

Για να σταματήσουν όλοι οι ήχοι μαζί, επιλέξτε το κουμπί **“Mute”**.

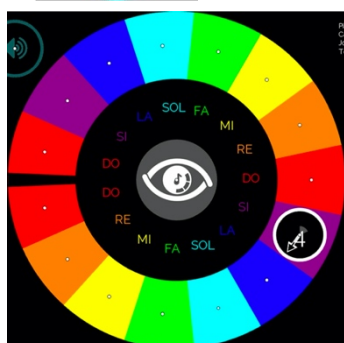
Παιχνίδι Μνήμης (Memory Game)

Στο παιχνίδι της μνήμης, το **“Eyeharp”** θα παίζει τη μελωδία με βηματικά διαστήματα από κάποιες νότες, και ο ακροατής θα πρέπει να επαναλάβει τις νότες ώσπου να ολοκληρωθεί σωστά τη μελωδία.

Κάθε καινούργιο βήμα της μελωδίας προστίθεται στα προηγούμενα.

Εδώ, μόνο ο οπτικός οδηγός **“Visual Guide”** μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

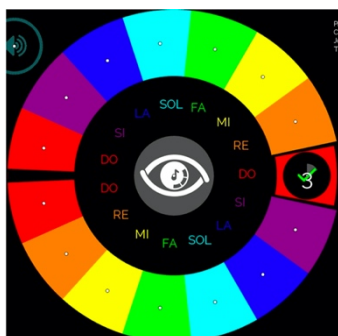

Το βέλος δείχνει την επόμενη νότα που θα παίζουμε.

Επίσης εμφανίζεται και ο τακτικός αριθμός των νοτών.

Οι αριθμοί δείχνουν τη συνολική πρόοδο.

Με κάθε καινούργιο βήμα θα πρέπει να πατήσετε το **“Play”** ώστε να ξεκινήσει και πάλι η μελωδία με νέο βήμα.

Παίζοντας τη σωστή νότα θα σου δείξει ένα πράσινο **“TIK”** (checkmark) με τον αριθμό της νότας.

Και παίζοντας μια λάθος νότα θα εμφανιστεί ένα κόκκινο X στη μέση. Αν κάνετε λάθος, πρέπει να ξεκινήσετε από την αρχή.

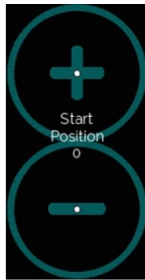
Όταν κάθε βήμα της μελωδίας παίζεται σωστά, θα εμφανίζεται ένα μπλε σημάδι επιλογής στη μέση.

Όταν τελειώσει η μελωδία, θα εμφανιστεί ένα πράσινο διπλό σημάδι επιλογής στη μέση.

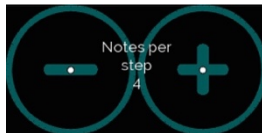

Εάν θέλετε να εξασκηθείτε περισσότερο πριν συνεχίσετε το παιχνίδι, απλώς απενεργοποιήστε το κουμπί σίγασης.

Στο παιχνίδι, μπορείτε επίσης να επιλέξετε την αρχική θέση της μελωδίας.

Η θέση έναρξης πηδά κατά τον αριθμό των νοτών ανά βήμα.

Προσαρμόστε τον αριθμό των νοτών που παίζονται σε κάθε βήμα στο μενού καταλόγου.

Ήχος

Η premium έκδοση του **Eyeharp** έρχεται με μια σειρά ορχηστρικών ήχων. Η προεπιλογή είναι πιάνο.

Για να αλλάξετε τον ήχο, μεταβείτε στο μενού επιλογών οργάνων.

Σημειώστε ότι αυτό το κουμπί αλλάζει ανάλογα με το τρέχον επιλεγμένο όργανο.

Επιλέξτε το όργανο που επιθυμείτε:

Το επιλεγμένο όργανο επισημαίνεται (σε αυτήν την εικόνα, είναι επιλεγμένο το πιάνο).

Ο παχύς κύκλος υποδεικνύει όργανα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ήχος οδηγού ήχου.

Για να αλλάξετε τα όργανα οδηγού ήχου, επιλέξτε το όργανο δύο φορές - μία φορά για να το επισημάνετε και μια δεύτερη φορά για να το ρυθμίσετε ως ήχο οδηγού ήχου.

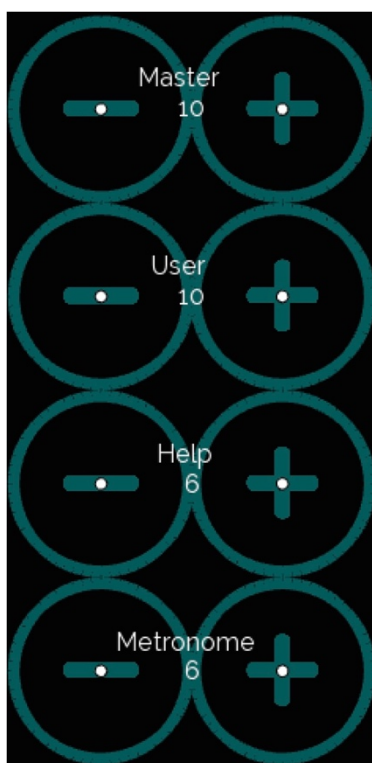
Μετά τη δεύτερη φορά, το φόντο του επιλεγμένου οργάνου θα είναι γκρι (όπως η μαρίμπα στην αριστερή εικόνα).

Ένταση

Για να ρυθμίσετε την ένταση, επιλέξτε το κουμπί έντασης

Μετά την επιλογή, οι ακόλουθες επιλογές θα εμφανιστούν στην οθόνη:

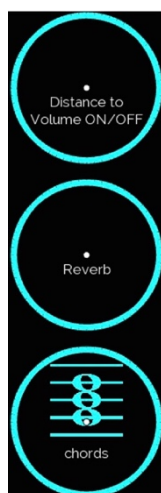
Κύρια ένταση

Ένταση χρήστη

Ένταση ήχου οδηγού

Ένταση μετρονόμου

+ για αύξηση της έντασης και - για μείωση της έντασης. Το εύρος όλων των επιλογών είναι 0-20. Για να αποκρύψετε τις επιλογές έντασης, επιλέξτε ξανά το κουμπί έντασης.

Ενεργοποιήστε ή απενεργοποιήστε την επιλογή απόστασης έως έντασης ήχου. Όταν ενεργοποιηθεί, κοιτάζοντας την εξωτερική περιοχή της περιοχής νότας θα παράγει πιο δυνατή δυναμική και κοιτάζοντας την εσωτερική περιοχή αυτής της περιοχής θα παράγει πιο ήπια δυναμική (βλ. Αναπαραγωγή της ενότητας Eyeharp).

Ενεργοποίηση ή απενεργοποίηση του εφέ αντήχησης (**Reverb**)

Παίξτε κάθε νότα ως συγχορδία. Η προεπιλογή είναι μια τριάδα (βάσει βαθμών κλίμακας). Μπορείτε να αλλάξετε τις νότες των συγχορδιών στις ρυθμίσεις για προχωρημένους. Εάν το κουμπί είναι επισημασμένο, η επιλογή ενεργοποιείται (και αντίστροφα).

Ρυθμίστε το εύρος του οργάνου

Αύξηση κατά μία οκτάβα

Χαμηλώστε κατά μία οκτάβα

Το εύρος των οργάνων Eyeharp αντιστοιχεί στο πραγματικό εύρος τους

MIDI

Το EyeHarp μπορεί επίσης να λειτουργήσει ως ελεγκτής MIDI, με οποιοδήποτε πρόσθετο VST (Virtual Studio Technology).

Μπορείτε να ορίσετε οποιοδήποτε όργανο και ήχο στο πρόσθετο VST, όπως το Kontakt, με έναν ήχο ανά κανάλι MIDI. Θυμηθείτε ότι ένας ελεγκτής MIDI δεν παράγει ήχο.

Στέλνει μόνο μηνύματα ελέγχου σε άλλο εξωτερικό συνθεσάιζερ ή εικονικό όργανο.

Για αποστολή MIDI από το EyeHarp, ενεργοποιήστε το MIDI OUT στις ρυθμίσεις.

Για να αλλάξετε το κανάλι MIDI, επιλέξτε ένα διαφορετικό όργανο από το μενού επιλογών οργάνων.

Τα κανάλια ταξινομούνται από αριστερά προς τα δεξιά, ξεκινώντας από πάνω αριστερά. Άρα το πιάνο είναι το κανάλι 1, το drum kit είναι το κανάλι 2, το φλάουτο είναι το κανάλι 3 και ούτω καθεξής.

Η δωρεάν έκδοση περιορίζεται μόνο στο κανάλι 1.

Επιπλέον, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε κι άλλους ελεγκτές MIDI με το EyeHarp.

Όταν είναι ενεργοποιημένη η έξοδος MIDI, θα εμφανιστεί μια επιλογή ελεγκτών:

Για να αλλάξετε τους προεπιλεγμένους ελεγκτές MIDI, θα χρειαστεί να επεξεργαστείτε το αρχείο setting.txt, που βρίσκεται στο φάκελο AppData. Σε αυτό το αρχείο κειμένου, θα βρείτε μια γραμμή που λέει midicc_distance.

Οι δύο αριθμοί μετά από αυτό, αναφέρονται στους ελεγκτές MIDI. Επεξεργαστείτε αυτούς τους αριθμούς σύμφωνα με το CC που χρειάζεστε. Αυτό λειτουργεί τόσο στη δωρεάν έκδοση όσο και στην έκδοση premium.

Για να αλλάξετε τους προεπιλεγμένους ελεγκτές MIDI, θα χρειαστεί να επεξεργαστείτε το αρχείο setting.txt, που βρίσκεται στο φάκελο AppData.

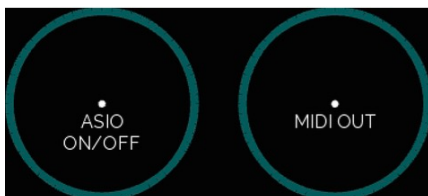
Σε αυτό το αρχείο κειμένου, βρείτε μια γραμμή που λέει midiccdistance.

Προηγμένες ρυθμίσεις

Αποκτήστε πρόσβαση στις προηγμένες ρυθμίσεις μέσω του μενού επιλογών οργάνων, επιλέγοντας το κουμπί «γρανάζι»

Ήχος και ρυθμίσεις ήχου

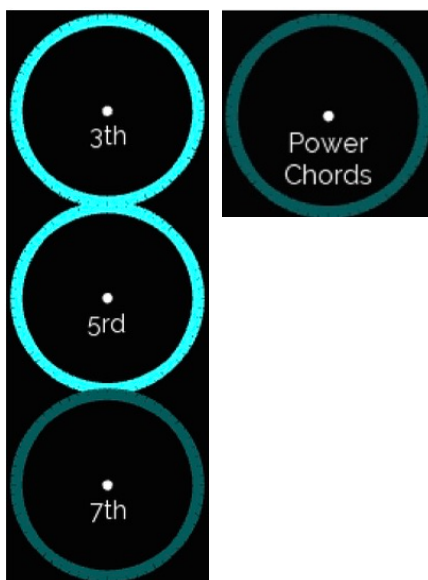

Επιλογή
κάρτας ήχου

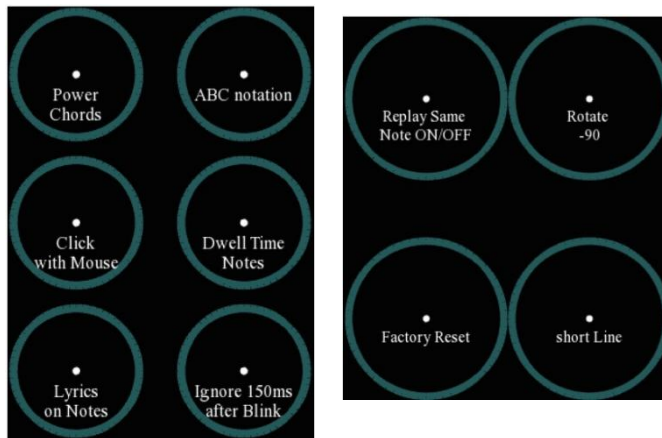
Ενεργοποίηση / Απενεργοποίηση
εξόδου κάρτας MIDI

Επιλέξτε νότες συγχορδίας ή τύπο συγχορδίας (όταν είναι ενεργοποιημένη η αναπαραγωγή συγχορδιών)

Τα επισημασμένα διαστήματα θα περιλαμβάνονται στη συγχορδία (και το αντίστροφο).

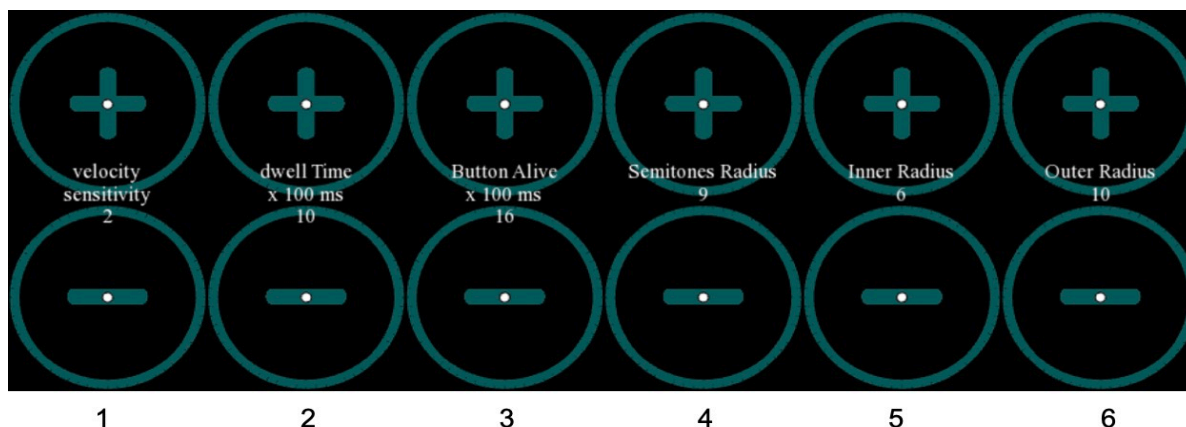

EyeHarp Εμφάνιση και Έλεγχος

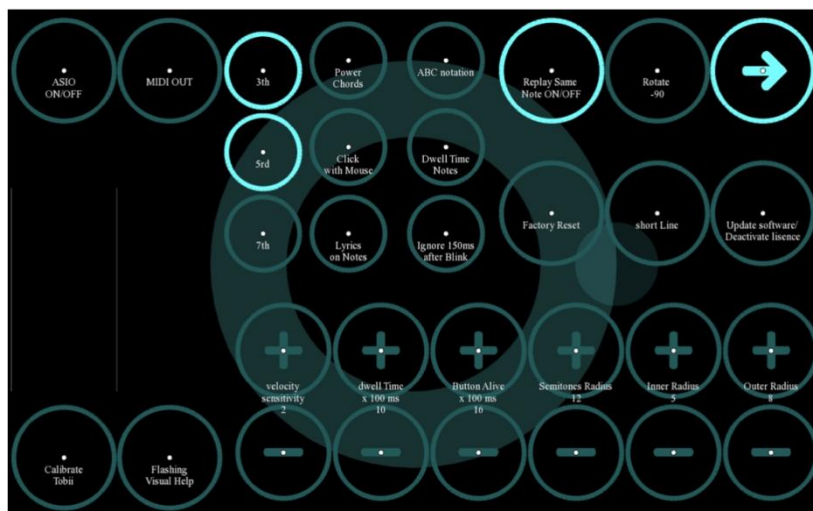
- **Ρολόι με ποντίκι:** Εναλλαγή μεταξύ του χρόνου παραμονής ή του κουμπιού με το αριστερό κλικ του ποντικιού. Όταν επισημανθεί αυτή η επιλογή, η επιλογή κουμπιών στην εφαρμογή γίνεται κάνοντας κλικ με το ποντίκι. Όταν αυτή η επιλογή δεν είναι επισημασμένη, η επιλογή κουμπιών στην εφαρμογή πραγματοποιείται με τον χρόνο παραμονής (την προεπιλεγμένη λειτουργία).
- **Στίχοι στις σημειώσεις:** Εμφανίζει τους στίχους κατά την αναπαραγωγή τραγουδιών. Μόνο για τραγούδια που έχουν στίχους γραμμένους στη παρτιτούρα τους.
- **Σημειογραφία ABC:** Επιλέξτε μεταξύ σημειογραφίας ABC και σημειογραφίας σολφέζ. Όταν είναι επιλεγμένη η σημείωση ABC, οι νότες στον κύκλο θα εμφανίζονται ως C, D, E, κ.λπ. Όταν ο συμβολισμός ABC είναι απενεργοποιημένος, οι νότες στον κύκλο θα εμφανίζονται ως do, re, mi, κ.λπ.
- **Σημειώσεις χρόνου παραμονής:** Ενεργοποίηση ή απενεργοποίηση της επιλογής επιλογής σημειώσεων στο κυκλικό πληκτρολόγιο με χρόνο παραμονής, με τον ίδιο τρόπο όπως τα κουμπιά.
- **Παράβλεψη 150 ms μετά το βλέμμα:** Αγνοεί τα πρώτα 150 χιλιοστά του δευτερολέπτου μετά την απώλεια του βλέμματος (κάτι που συμβαίνει μετά από ένα βλέμμα). Μπορεί να μειώσει την ανταπόκριση.
- **Επανάληψη των ίδιων σημειώσεων ON/OFF:** Ενεργοποιήστε ή απενεργοποιήστε το κουμπί επανάληψης των νοτών στο κέντρο του κύκλου.
- **Περιστροφή -90:** Περιστρέψτε τον κύκλο EyeHarp κατά 90 μοίρες, ώστε η αρχική νότα να βρίσκεται στην κορυφή.
- **Σύντομη γραμμή:** Χρησιμοποιήστε μια σύντομη γραμμή για τον οπτικό οδηγό.

- **Αναβοσβήνει Visual Help:** Κάνει τον οπτικό οδηγό να αναβοσβήνει με κόκκινο χρώμα.

1. Ρυθμίστε την ευαισθησία του δυναμικού ελέγχου (όταν είναι ενεργοποιημένη η απόσταση έως την ένταση). Η υψηλότερη ευαισθησία ταχύτητας (μέγ. 3) θα επεκτείνει το δυναμικό εύρος κάθε κουμπιού νότας. Η χαμηλότερη ευαισθησία ταχύτητας (ελάχ. 1) θα μειώσει το δυναμικό εύρος.
2. Προσαρμόστε την ποσότητα του χρόνου παραμονής σε χιλιοστά του δευτερολέπτου που απαιτείται για την επιλογή κουμπιών.
3. Προσαρμόστε τη διάρκεια που το κουμπί είναι ακόμα ενεργό.
4. Ρυθμίστε την ακτίνα των ημιτονίων.
5. Ρυθμίστε την ακτίνα του εσωτερικού κύκλου EyeHarp.
6. Ρυθμίστε την ακτίνα του εξωτερικού κύκλου EyeHarp.

Κατά την προσαρμογή στην ακτίνα, θα εμφανιστεί ένας κύκλος στην οθόνη για να δείξει το νέο μέγεθος

Άλλες ρυθμίσεις λογισμικού

Βαθμονόμηση του Tobii eye tracker απευθείας από το Eyeharp

Επαναφορά όλων των ρυθμίσεων στις προεπιλογές (απαιτείται η επιλογή δύο φορές)

Ενημερώσεις λογισμικού ή διαχείριση άδειας χρήσης

Συντομεύσεις πληκτρολογίου

Παρακάτω, οι εντολές πλήκτρων Eyeharp παρατίθενται ανάλογα με την κατηγορία. Πατώντας «alt + h» θα εμφανιστούν οι συντομεύσεις πληκτρολογίου στο Eyeharp.

General	
Alt + h	Show or hide shortcuts
Alt + m	Switch between mouse and gaze control
Alt + k	Disable or enable dwell time button selection
Shift + F	Full screen on or off
Alt + n	Show or hide gaze indicator
4	Octave up
r	Octave down
5	Transpose half-step up
t	Transpose half-step down
Alt + l (lowercase L)	Lock and unlock buttons
Esc	Quit EyeHarp
Learning Mode	
,	Play or restart
.	Stop
1	Increase tempo
q	Decrease tempo
Shift + H	Audio guide on or off
j	Visual guide on or off
Alt + Shift + V	Slave ¹ mode on or off
→	Next note (only in slave mode)

¹ Slave mode can be activated in the play free mode. It allows the music teacher to advance the notes of the performance using the arrows of the keyboard.

g	Decrease dispersion factor
a	Increase circle center radius
z	Decrease circle center radius
s	Increase outer circle radius
x	Decrease outer circle radius
7	Increase maximum key velocity (distance to center)
u	Decrease maximum key velocity (distance to center)
6	Increase minimum key velocity (distance to center)
y	Decrease minimum key velocity (distance to center)

←	Previous note (only in slave mode)
Free Mode	
2	Increase number of notes
w	Decrease number of notes
3	Starting note up
e	Starting note down
Mixer	
↑	Master volume up
↓	Master volume down
0 (zero)	User volume up
p	User volume down
9	Metronome volume up
o	Metronome volume down
8	Audio guide volume up
i	Audio guide volume down
Advanced	
c	Increase visual guide speed
d	Decrease visual guide speed
Shift + T	Flashing target on or off
Atl + v	Increase gaze buffer time
Alt + f	Decrease gaze buffer time
Alt + Shift + M	Metronome view on or off
Alt + Shift + D	Show or hide debug info
Shift + C	chronometer colors on or off
Alt + r	Rotate circle
b	Increase dispersion factor

Δημιουργία Παρτιτούρας

Η δημιουργία των δικών σας παρτιτούρων Eyeharp γίνεται με το MuseScore, ένα δωρεάν λογισμικό σημειογραφίας μουσικής.

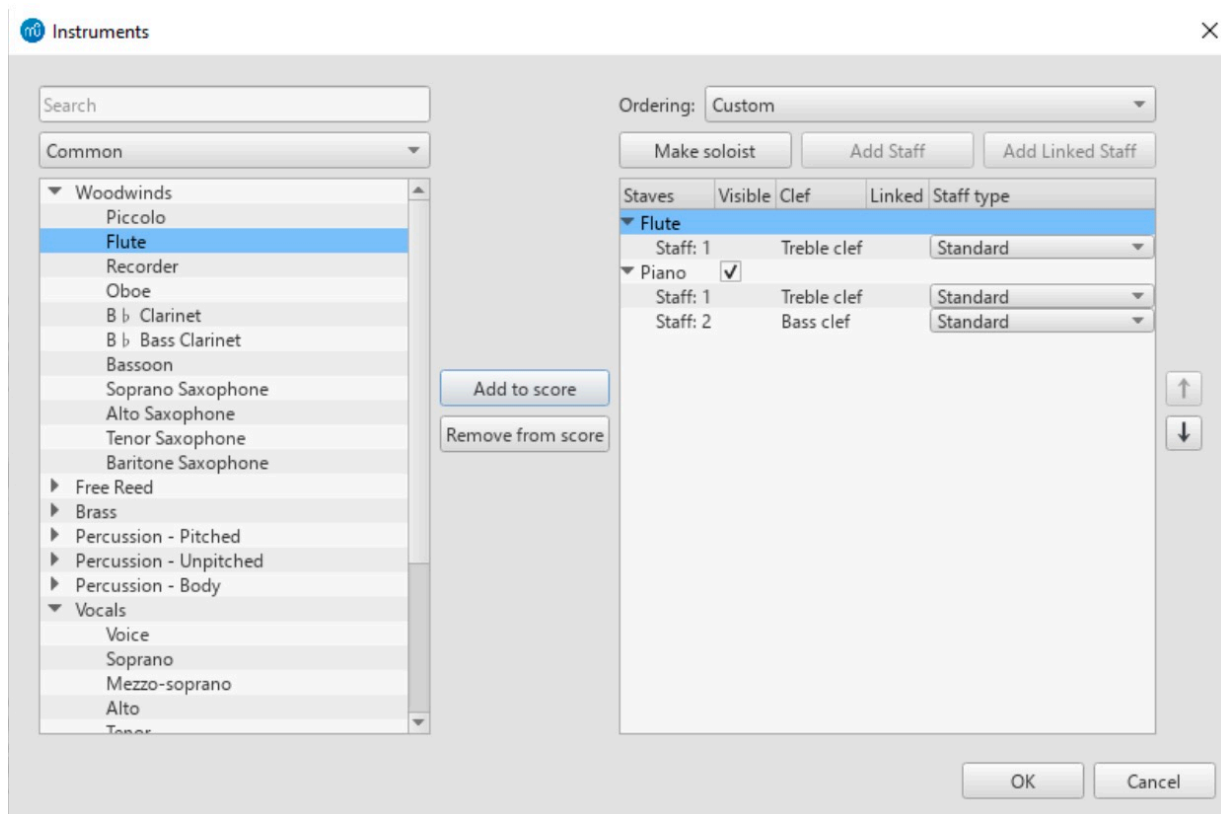
Το παρακάτω είναι ένα παράδειγμα δημιουργίας μιας παρτιτούρας Eyeharp του Twinkle Twinkle Little Star.

1. Κατεβάστε πρώτα το τραγούδι από την ηλεκτρονική βάση δεδομένων του MuseScore. Κάντε λήψη σε μορφή MuseScore και ανοίξτε το στο λογισμικό MuseScore.

The screenshot displays the MuseScore 3.10.1 software interface. The main window shows a piano score for 'Twinkle, Twinkle, Little Star'. The score is in 4/4 time, key of C major, and tempo of 72. The score is displayed in a piano arrangement with treble and bass staves. The left sidebar shows the 'Selection Filter' and 'Palettes' panels. The title 'Twinkle, Twinkle, Little Star' is centered at the top of the score area.

2. Δημιουργήστε ένα νέο πεντάγραμμο και μετονομάστε το σε "Eye". Αυτό θα είναι το μέρος που θα παίζει ο χρήστης. Για να δημιουργήσετε ένα νέο πεντάγραμμο πηγαίνετε στο edit → instruments.

Στη συνέχεια, επιλέξτε οποιοδήποτε όργανο, όπως Ξύλινα πνευστά → Φλάουτο, και επιλέξτε προσθήκη στην παρτιτούρα. Για καλύτερη οπτικοποίηση, μετακινήστε αυτό το στέλεχος στην κορυφή χρησιμοποιώντας το βέλος στα δεξιά της οθόνης.

3. Για να μετονομάσετε το τμήμα Flute σε "Eye" κάντε διπλό κλικ στη λέξη Flute ή κάντε δεξί κλικ στο πρώτο μέτρο του πενταγράμμου και επιλέξτε πεντάγραμμο/τμήμα **(Staff/Part)** ιδιότητες.

Στο πεδίο όνομα του οργάνου, αντικαταστήστε το Flute με το Eye. Προαιρετικά, αλλάξτε επίσης τα μεγάλα και σύντομα ονόματα οργάνων. Στη συνέχεια, κάντε κλικ στην εφαρμογή και πατήστε το κάτω βέλος κάτω αριστερά στο παράθυρο.

4. Αλλάξτε τα ονόματα των άλλων οργάνων σε ονόματα που αναγνωρίζει το λογισμικό EyeHarp, για το συνοδευτικό μέρος στο Eyeharp. Χρησιμοποιήστε αυτά τα συγκεκριμένα ονόματα:

- Πιάνο
- Κρουστά
- Φλάουτο
- Όμποε

- Κλαρίνο
- Τρομπέτα
- Γαλλικό Κόρνο
- Σαξόφωνο
- Βιολί (arco)
- Βιολί (πιτσικάτο)
- Τσέλο (arco)
- Τσέλο (πίτσικάτο)
- Κοντραμπάσο
- Μαρίμπα
- Άρπα
- Glockenspiel
- Ξυλόφωνο
- Βιμπράφωνο
- Όργανο
- Ακορντεόν
- Ακουστική; Κιθάρα
- Ηλεκτρική Κιθάρα
- Κιθάρα με παραμόρφωση
- Ηλεκτρικό Μπάσο
- Μπάντζο

Για καλύτερη ποιότητα, σας συμβουλεύουμε να χρησιμοποιείτε κυρίως όργανα με έντονους χαρακτήρες.

Για παράδειγμα, για να αλλάξετε το συνοδευτικό όργανο από πιάνο σε άρπα, απλώς μετονομάστε

το όνομα του οργάνου από Piano σε Harp και, στη συνέχεια, πατήστε Εφαρμογή και OK. Έτσι θα πρέπει να είναι τώρα η παρτιτούρα σας:

Twinkle, Twinkle, Little Star

♩ = 72

Eye

Harp

The musical score for 'Twinkle, Twinkle, Little Star' is presented in 4/4 time with a tempo of 72 beats per minute. The 'Eye' part is represented by five measures of whole rests. The 'Harp' part consists of two staves (treble and bass clef) with fingerings indicated by numbers 1-5. The melody in the treble staff is: C4 (1), C4 (1), E4 (4), E4 (4), G4 (5), G4 (5), F4 (4), E4 (3), D4 (3), C4 (2), B3 (3), A3 (2), G3 (2), F3 (1), E3 (5), D3 (5), C3 (4), C3 (4). The bass staff accompaniment is: C3 (2), C3 (2), E3 (2), E3 (2), G3 (1), G3 (1), F3 (2), E3 (2), D3 (2), C3 (3), B2 (3), A2 (4), G2 (4), F2 (3), E2 (1), D2 (1), C2 (2), C2 (2).

5. Αντιγραφή-επικόλληση ή δημιουργία του τμήματος Eye. Σε αυτό το παράδειγμα, το μέρος του κομματιού “Eye” αντιγράφηκε από το πεντάγραμμο με το κλειδί του Σολ του τμήματος της άρπας.

Για να το κάνετε αυτό, επιλέξτε όλες τις νότες αυτού του μέρους και αντιγράψτε τις και, στη συνέχεια, επικολλήστε στο επιθυμητό πεντάγραμμο κάποιου άλλου οργάνου

Twinkle, Twinkle, Little Star

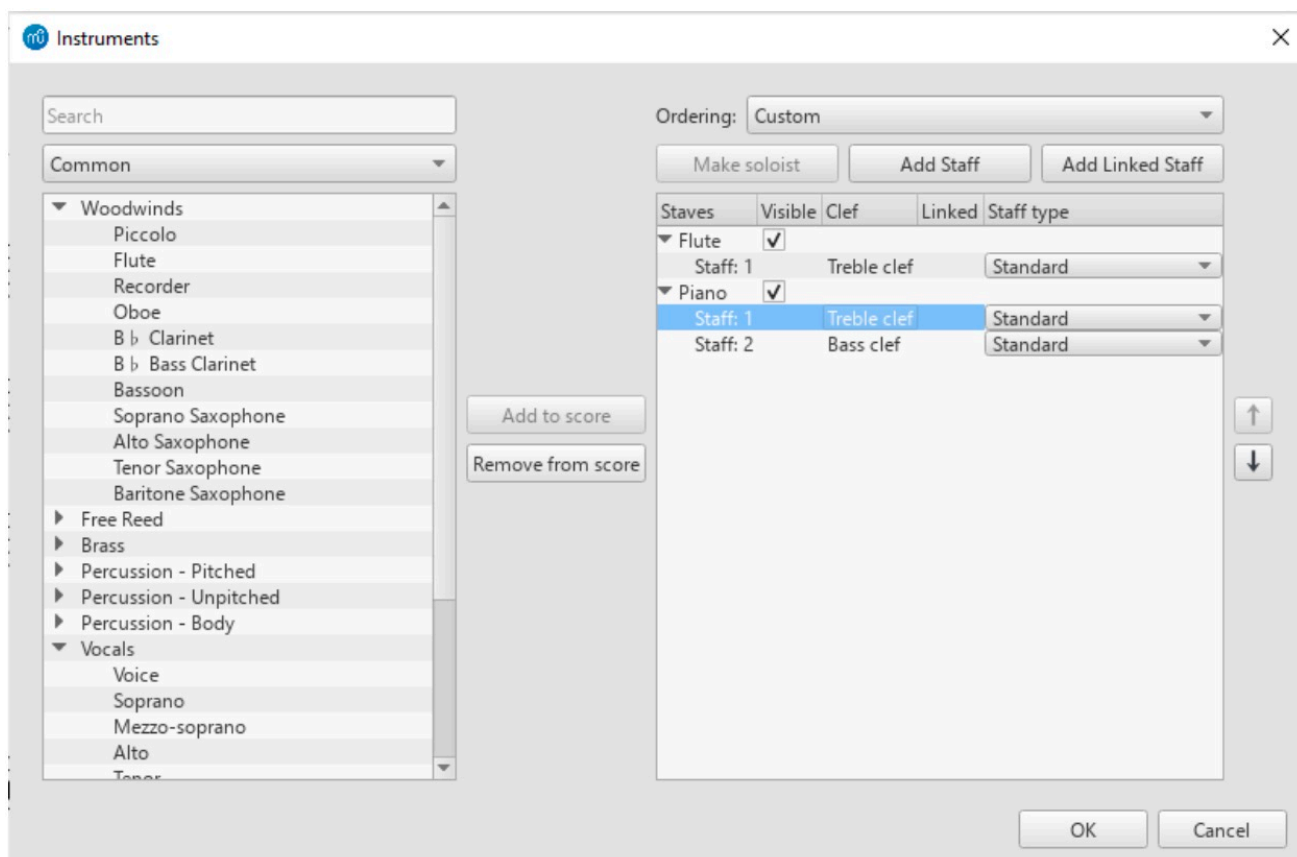
♩ = 72

Eye

Harp

This musical score is identical to the one above, but the 'Eye' part has been modified. The five measures of whole rests have been replaced with the melody from the 'Harp' part's treble staff, copied directly. The 'Harp' part remains unchanged. The 'Eye' part now contains the same sequence of notes and fingerings as the 'Harp' part's treble staff.

6. Για να διατηρηθεί μόνο η συνοδεία του κλειδιού μπάσου (κλειδί ΦΑ), μπορείτε να διαγράψετε το κλειδί των πρίμων (κλειδί ΣΟΛ) από το μέρος της άρπας. Μεταβείτε στην Επεξεργασία → Όργανα, επιλέξτε Πιάνο → Προσωπικό 1 και κάντε κλικ στο Αφαίρεση από παρτιτούρα. Στη συνέχεια κάντε κλικ στο OK.

Twinkle, Twinkle, Little Star

The image shows a musical score for the song 'Twinkle, Twinkle, Little Star'. It is written for two parts: 'Eye' (treble clef) and 'Harp' (bass clef). The time signature is 4/4 and the tempo is marked as 72. The Eye part consists of a single melodic line with fingerings indicated by numbers 1-5. The Harp part consists of a single line with fingerings indicated by numbers 1-5. The score is presented in a clean, professional layout with a dashed border around the title.

Η παρτιτούρα σας θα δείχνει έτσι τώρα:

7. Αποθηκεύστε το αρχείο στο φάκελο αποτελεσμάτων MuseScore. Μεταβείτε στο Αρχείο → αποθήκευση και πλοηγηθείτε στον φάκελο που θέλετε να αποθηκεύσετε τις βαθμολογίες σας στο MuseScore.
Θα χρειαστεί να ανοίξετε ξανά αυτό το αρχείο εάν θέλετε να τροποποιήσετε τη βαθμολογία.
8. Για την πρώτη φορά που δημιουργείτε μια παρτιτούρα θα πρέπει να κάνετε τον φάκελο C:\ProgramData\EyeHarp\ επεξεργάσιμο. Για να το κάνετε αυτό, ανοίξτε την εξερεύνηση αρχείων των Windows και μεταβείτε στο C:\. Στο μενού Προβολή, βεβαιωθείτε ότι είναι ενεργοποιημένη η επιλογή κρυφά στοιχεία. Στη συνέχεια, κάντε διπλό κλικ στο Program Data. Μόλις μπείτε στο C:\ProgramData, κάντε δεξί κλικ στο φάκελο EyeHarp και επιλέξτε ιδιότητες. Στη συνέχεια, επιλέξτε την καρτέλα ασφαλείας και κάντε κλικ στο Επεξεργασία. Κάντε κλικ στο Users και κάντε κλικ στο πλαίσιο ελέγχου πλήρους ελέγχου / Allow. Στο τέλος κάντε κλικ στο OK.
9. Δημιουργήστε έναν νέο φάκελο με το όνομα myScores στο C:\ProgramData\EyeHarp\catalog. Προσθέστε οποιαδήποτε νέα βαθμολογία σε αυτόν τον φάκελο. Για να δημιουργήσετε την πραγματική βαθμολογία EyeHarp, απαιτούνται ένα αρχείο MIDI και ένα αρχείο XML.
10. Για να δημιουργήσετε το αρχείο MIDI, επιστρέψτε στο λογισμικό MuseScore και εξάγετε τη νέα παρτιτούρα ως MIDI: Αρχείο → Εξαγωγή και στην αναπτυσσόμενη λίστα επιλέξτε MIDI και μετά κάντε κλικ στην εξαγωγή. Μεταβείτε στο φάκελο C:\ProgramData\EyeHarp\catalog\myscores και τοποθετήστε το αρχείο MIDI εκεί.
11. Για να δημιουργήσετε το αρχείο XML, ανοίξτε το πρόγραμμα περιήγησης αρχείων και μεταβείτε στο C:\ProgramData\EyeHarp\catalog\myScores. Στην περιοχή Προβολή, ενεργοποιήστε την επιλογή επεκτάσεις ονόματος αρχείου. Τώρα από την αρχική καρτέλα του προγράμματος περιήγησης αρχείων, επιλέξτε νέο στοιχείο → έγγραφο κειμένου. Ονομάστε το ως 1-Twinkle.xml. Ο αριθμός 1 υποδεικνύει το επίπεδο δυσκολίας της βαθμολογίας.

12. Ανοίξτε το αρχείο XML. Η επεξεργασία του αρχείου XML μπορεί να γίνει με το Σημειωματάριο των Windows, αλλά συνιστούμε να εγκαταστήσετε και να χρησιμοποιήσετε το notepad++ για να επεξεργαστείτε τα αρχεία XML.
13. Επικολλήστε το ακόλουθο κείμενο στο αρχείο XML:

```
<song>
    <level>1</level>
    <title>Song Title</title>
    <composer>Composer Name</composer>
    <midiFile>myMidi.mid</midiFile>
    <minimumRest>2</minimumRest>
    <mp3File></mp3File>
    <mp3OffsetMS></mp3OffsetMS>
    <tonality>C</tonality>
    <tempo>60</tempo>
    <transpose>0</transpose>
    <countDown>4</countDown>
    <metronome>
        <length>4</length>
        <loop>
            <note>2,41,0.7,100,1 </note>
            <note>2,44,0.7,80,2 </note>
            <note>2,44,0.7,80,3 </note>
            <note>2,44,0.7,80,4 </note>
        </loop>
    </metronome>
</song>
```

14. Αντικαταστήστε τα απαιτούμενα πεδία για να ταιριάζουν με το πραγματικό τραγούδι. Στο παράδειγμα Twinkle Twinkle Little Star θα μοιάζει με αυτό:

```
<song>
    <level>1</level>
    <title>Twinkle Twinkle</title>
    <composer>Wolfgan Amadeus Mozart</composer>
    <midiFile>Twinkle,_Twinkle,_Little_Star.mid</midiFile>
    <minimumRest>2</minimumRest>
    <mp3File></mp3File>
    <mp3OffsetMS></mp3OffsetMS>
    <tonality>C</tonality>
    <tempo>60</tempo>
    <transpose>0</transpose>
    <countDown>4</countDown>
    <metronome>
        <length>4</length>
        <loop>
```

```

<note>2,41,0.7,100,1 </note>
<note>2,44,0.7,80,2 </note>
<note>2,44,0.7,80,3 </note>
<note>2,44,0.7,80,4 </note>
</loop>
</metronome>
</song>

```

15. Αποθηκεύστε το αρχείο.

16. Ανοίξτε το τραγούδι σας στο EyeHarp και παίζετε.

Λειτουργίες αρχείου XML

- **Επίπεδο:** το επίπεδο του τραγουδιού.
- **Τίτλος:** ο τίτλος του τραγουδιού.
- **Midi File:** το όνομα του αρχείου MIDI που δημιουργήθηκε στο Muse Score.
- **Minimum Rest:** ένας αριθμός που καθορίζει την ελάχιστη διάρκεια παύσης στη μελωδία του χρήστη σε ρυθμούς. Για παράδειγμα, εάν το minimum Rest έχει οριστεί σε 2, τότε κάθε υπόλοιπο μικρότερο από 2 τέταρτα θα αγνοηθεί και η τιμή του θα προστεθεί στη διάρκεια της προηγούμενης νότας. Αυτός ο αριθμός μπορεί επίσης να είναι μέρος ενός beat, όπως το 0,66.
- **Τονικότητα:** ορίζει την τονικότητα του αρχείου MIDI. Οι διατονικές νότες θα εμφανίζονται ως κανονικά πλήκτρα στον τροχό EyeHarp, ενώ οι χρωματικές νότες θα εμφανίζονται ως ημιτόνια (κύκλοι στην εξωτερική περιοχή). Η τιμή βασίζεται στα αλφαβητικά ονόματα της νότας: A B C D E F G. Αυτό αντιστοιχεί στην κύρια κλίμακα της καθορισμένης νότας. Οι δευτερεύουσες βαθμίδες ορίζονται χρησιμοποιώντας τη σχετική μείζονα κλίμακα. Για παράδειγμα, εάν ένα κομμάτι είναι σε B ελάσσονα, (Σι-) η σωστή τονικότητα θα είναι D (Ρε+).
- **Transpose:** εφαρμόζει μια μεταφορά σε ημιτόνια στο δεδομένο αρχείο MIDI.
- **Αντίστροφη μέτρηση:** καθορίζει τον αριθμό των χτύπων που θα εμφανίζονται πριν ξεκινήσει το τραγούδι. Λειτουργεί μόνο στην αναπαραγωγή με λειτουργία ρυθμού.
- **Μετρονόμος:** ορίζει μια ρυθμική επανάληψη που θα συνόδευε το παίξιμο κατά την εκτέλεση με τη λειτουργία ρυθμού. Έχει δύο υποπεδία: διάρκεια και επανάληψη.
- **Διάρκεια:** ορίζει τις φορές επανάληψης ολόκληρου του ρυθμού. Αυτή η τιμή μπορεί να είναι μόνο ένας ακέραιος αριθμός.

- **Επανάληψη:** ορίζει το μουσικό υλικό της επανάληψης του μετρονόμου. Περιέχει τα υποπεδία νότες.
 - **Note:** ορίζει κάθε νότα της επανάληψης. Χρειάζονται 5 τιμές που χωρίζονται με κόμμα. Αυτά τα
οι τιμές είναι: **[Όργανο], [Νότα], [Διάρκεια], [Ένταση], [Χρόνος έναρξης]**.
- Όργανο:** Ορίζει το όργανο με έναν αριθμό με τη σειρά που εμφανίζονται στον κατάλογο οργάνων του EyeHarp (αναφέρεται παραπάνω). Η κοινή τιμή είναι 2, που αντιστοιχεί στο όργανο drum kit.
 - Νότα:** Τιμή νότας MIDI, μεταξύ 0 και 127.
 - Διάρκεια:** διάρκεια της νότας σε beats ή part beats.
 - Ένταση:** ορίζει τον όγκο (ταχύτητα MIDI) της νότας σε μια τιμή μεταξύ 0 και 127.
 - Χρόνος έναρξης:** ορίζει το σημείο εκκίνησης της νότας στο βρόχο, με ρυθμό. Χρησιμοποιήστε τιμές από 1 επανάληψη έως + 1.

Προσθήκη κομματιού υποστήριξης MP3

Είναι επίσης δυνατή η χρήση ενός MP3 ως *backing track*, που συνοδεύει την απόδοση του χρήστη.

Αυτός ο ήχος πρέπει να εγγραφεί με χρήση μετρονόμου, διαφορετικά δεν θα συγχρονιστεί με την απόδοση του χρήστη.

Τοποθετήστε το αρχείο MP3 στον ίδιο φάκελο με το αρχείο XML. Εισαγάγετε το όνομα του αρχείου MP3 στο πεδίο <mp3File>.

Το πεδίο <mp3OffsetMS> χρησιμοποιείται για να ορίσετε το σημείο εκκίνησης του αρχείου MP3 σε χιλιοστά του δευτερολέπτου. Αυτό σας επιτρέπει να αφαιρέσετε την παύση που μπορεί να υπάρχει στην αρχή μιας εγγραφής και να βεβαιωθείτε ότι η απόδοση του χρήστη ξεκινά ακριβώς με το *backing track*.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

Σύντομη μέθοδος διδασκαλίας Eyeharp

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

- Υπολογιστής με Windows 10 ή 11.
- Επεξεργαστής Intel Core 6ης γενιάς (i3/i5/i7-6xxx) ή νεότερος ή αντίστοιχος επεξεργαστής AMD 64 bit με base frequency τουλάχιστον 2 GHz, 8 GB RAM και θύρα USB.
- Μία κάμερα εντοπισμού βλέμματος tobii. Προτείνουμε το μοντέλο Tobii Eye Tracker 5. Αγορά online από <https://gaming.tobii.com/product/eye-tracker-5/>. Μέσος χρόνος παράδοσης 1 με 2 εβδομάδες.
- Το λογισμικό EyeHarp.

ΜΕΘΟΔΟΣ - ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ EYEHARP

- Είναι τελείως διαφορετική η προσέγγιση για κάθε μαθητή. Παίζει ρόλο η ηλικία και ο βαθμός νοητικής του ανάπτυξης.
- Βασικό είναι, ο ίδιος ο μαθητής να μπορεί να εστιάζει σταθερά με το βλέμμα του.
- Θα πρέπει πρώτα να γίνει η βαθμονόμηση (calibration) για τα μάτια του κάθε παιδιού.
- Ξεκινάμε ζητώντας από τον μαθητή να παίζει μια-μια όλες τις νότες. Σκοπός μας είναι να τραβήξουμε το ενδιαφέρον του με γνωστά τραγούδια όπως το Ωδή στη Χαρά, το Happy Birthday κ.α.
- Στη συνέχεια παρουσιάζουμε το λογισμικό συνολικά, και ξεκινάμε να παίζουμε και να μαθαίνουμε τραγούδια, αρχικά χωρίς μετρονόμο και με οπτική βοήθεια και σίγαση σφαλμάτων και σταδιακά βάζουμε και τον μετρονόμο.
- Στα αρχικά μαθήματα μαθαίνουμε να παίζουμε κλίμακες με μετρονόμο, ώστε ο μαθητής να συνηθίσει να κοιτάζει το χρώμα της κάθε νότας και να μετράει εφόσον μπορεί.
- Αρχικά χρησιμοποιούμε την Πεντατονική κλίμακα για την αποφυγή διαφωνιών.
- Ο πιο εύκολος τρόπος είναι να παίζουμε ένα κομμάτι, με ενεργοποιημένες τις επιλογές: **Practice without Rhythm & Silence Errors.**

- Διδάσκουμε το περιβάλλον του προγράμματος στο παιδί εκτός κι αν πρόκειται για άτομο με κάποιο βαθμό νοητικής αναπηρίας, οπότε και μπλοκάρουμε όλα τα κουμπιά χρησιμοποιώντας μόνο το mouse από εμάς. Σ' αυτή την περίπτωση διδάσκουμε το περιβάλλον στον φροντιστή (συνήθως γονέας).
- Θα πρέπει να βγάλει score πάνω από 30%

Προσθήκη Τραγουδιών στο Eyeharp

Εξάγω το μουσικό κομμάτι από το Finale ή το Musescore σε 2 μορφές.

MIDI και **XML**.

Για την πρώτη φορά που δημιουργείτε μια παρτιτούρα θα πρέπει να κάνετε τον φάκελο **C:\ProgramData\EyeHarp** επεξεργάσιμο. Για να το κάνετε αυτό, ανοίξτε την εξερεύνηση αρχείων των Windows και μεταβείτε στο C:\. Στο μενού Προβολή, βεβαιωθείτε ότι είναι ενεργοποιημένη η επιλογή κρυφά στοιχεία. Στη συνέχεια, κάντε διπλό κλικ στο Program Data. Μόλις μπειτε στο C:\ProgramData, κάντε δεξί κλικ στο φάκελο EyeHarp και επιλέξτε ιδιότητες. Στη συνέχεια, επιλέξτε την καρτέλα ασφαλείας και κάντε κλικ στο Επεξεργασία. Κάντε κλικ στο Users και κάντε κλικ στο πλαίσιο ελέγχου πλήρους ελέγχου / Allow. Στο τέλος κάντε κλικ στο OK.

Δημιουργήστε έναν νέο φάκελο με το όνομα **myScores** στο C:\ProgramData\EyeHarp\catalog. Προσθέστε οποιαδήποτε νέα βαθμολογία σε αυτόν τον φάκελο. Για να δημιουργήσετε την πραγματική βαθμολογία EyeHarp, απαιτούνται ένα αρχείο MIDI και ένα αρχείο XML.

Βαθμολογία

Accuracy	Ακρίβεια. Πόσες νότες πατήθηκαν σωστά. Επιθυμητό score >30%
Early notes	Νότες που πατήθηκαν νωρίτερα
Late notes	Νότες που πατήθηκαν αργότερα
Temporal Accuracy	Ακρίβεια στον ρυθμό
Wrong notes	Νότες που πατήθηκαν ενώ δεν υπήρχαν
Total Score	Συνολικό score σε συνδυασμό με όλα τα υπόλοιπα.

- Για να κατεβάσετε το λογισμικό Eyeharp: <https://eyeharp.org/download-eyeharp/>
- Για να κατεβάσετε το driver για το Tobii 5 <https://gaming.tobii.com/getstarted/>
- Επίσημη ιστοσελίδα: <https://eyeharp.org>
- Για να βρείτε το manual του eyeharp στα Αγγλικά: <https://eyeharp.org/wp-content/uploads/2021/03/Eyeharp-manual-EN-v1.0.31.pdf>
- Mail επικοινωνίας: zacharias@theeyeharp.org.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

Πρόσκληση και αφίσα συναυλίας

ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ – ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ – ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ / ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ

Η Διεύθυνση Πολιτισμού – Αθλητισμού σας προσκαλεί στην παρουσίαση της Διπλωματικής Εργασίας του Άρη Χρυσосπάθης φοιτητή του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου σε μια εκδήλωση με τίτλο:

«Μια συμπεριληπτική μουσική βραδιά»

Συμμετέχει ολιγομελές μουσικό σχήμα με παιδιά του Συλλόγου Γονεών, Κηδεμόνων & Φίλων Α.με.Α “Η Ανοικτή Αγκαλιά” και σπουδαστές του Δημοτικού Ωδείου.
Επιμέλεια-διδασκαλία: Άρης Χρυσосπάθης

το **Σάββατο 6 Μαΐου 2023 & ώρα 19:30** στην Αίθουσα Θεάτρου του Πολιτιστικού Κέντρου «Σπύρος Αποστόλου»

Ο Δήμαρχος Αγίων Αναργύρων-Καματερού Σταύρος Τσίρμπας	Ο Αντιδήμαρχος Πολιτισμού-Αθλητισμού Ηλίας Αποστόλου
---	--

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ
Πληρ.: 213-2039981, 210-263568

ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ – ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ – ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ / ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ

«Μια συμπεριληπτική μουσική βραδιά»

Παρουσίαση Διπλωματικής Εργασίας του Άρη Χρυσосπάθης φοιτητή του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου.
Επιμέλεια-διδασκαλία: Άρης Χρυσосπάθης

Σάββατο 6 Μαΐου 2023 & ώρα 19:30
Αίθουσα Θεάτρου του Πολιτιστικού Κέντρου «Σπύρος Αποστόλου»
Ηρώων Πολυτεχνείου 39 – Άγιοι Ανάργυροι

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ
Πληρ.: 213-2039981, 210-263568

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6

Παρτιτούρες των κομματιών που χρησιμοποιήθηκαν στη συναυλία με τη συνοδεία του Eyeharp.

Το όνειρο της Μαρίνας

Aris Chrysospathis

(♩ = 80)

B E B E B E B E

Eyeharp

Flute

Guitar

Piano

5 B E B E B E B E

Eh

5 Fl.

5 Ac. Gtr.

5 Pno.

Aris Chrysospathis © 2023

9 B E B E B E B E

Eh

9

Fl.

9

Ac.Gtr.

9

Pno.

13 B E B E B E B E

Eh

13

Fl.

13

Ac.Gtr.

13

Pno.

My Dream

Aris Chrysospathis

$\text{♩} = 80$

Eye harp

Flute

Guitar

Piano

Triangle

This block contains the first six measures of the musical score. The instruments are Eye harp, Flute, Guitar, Piano, and Triangle. The time signature is 3/4. The key signature has one sharp (F#). The Eye harp part consists of whole notes: C4, D4, E4, F#4, G4, and A4. The Flute part has rests for the first four measures, followed by eighth notes: F#4, G4, A4, B4, C5, and B4. The Guitar part has eighth notes: C4, D4, E4, F#4, G4, A4, B4, and C5. The Piano part has chords: C4-E4-G4, D4-F#4-A4, E4-G4-B4, and F#4-A4-C5. The Triangle part has eighth notes: C4, D4, E4, F#4, G4, A4, and B4.

7

eye

Fl.

Gtr.

Piano

Trgl.

This block contains measures 7-10 of the musical score. The instruments are eye, Fl., Gtr., Piano, and Trgl. The time signature is 3/4. The key signature has one sharp (F#). The eye part consists of whole notes: C4, D4, E4, F#4, G4, and A4. The Fl. part has rests for the first two measures, followed by eighth notes: F#4, G4, A4, B4, C5, and B4. The Gtr. part has eighth notes: C4, D4, E4, F#4, G4, A4, B4, and C5. The Piano part has chords: C4-E4-G4, D4-F#4-A4, E4-G4-B4, and F#4-A4-C5. The Trgl. part has eighth notes: C4, D4, E4, F#4, G4, A4, and B4.

Aris Chrysospathis © 2023

11

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

15

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

19

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

23

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

27

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

31

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

35

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

39

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

43

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

47

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

51

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

55

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

59

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

63

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

66

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

Detailed description: This system contains measures 66 and 67. Measure 66 features a vocal line with a half note G4, a flute line with a half note G4, a guitar line with a half note G4, and a piano accompaniment with a half note G4. Measure 67 features a vocal line with a half note G4, a flute line with a half note G4, a guitar line with a half note G4, and a piano accompaniment with a half note G4. The percussion line (Trgl.) has a half note G4 in measure 66 and a half note G4 in measure 67.

67

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

Detailed description: This system contains measures 68, 69, 70, and 71. Measure 68 features a vocal line with a half note G4, a flute line with a half note G4, a guitar line with a half note G4, and a piano accompaniment with a half note G4. Measure 69 features a vocal line with a half note G4, a flute line with a half note G4, a guitar line with a half note G4, and a piano accompaniment with a half note G4. Measure 70 features a vocal line with a half note G4, a flute line with a half note G4, a guitar line with a half note G4, and a piano accompaniment with a half note G4. Measure 71 features a vocal line with a half note G4, a flute line with a half note G4, a guitar line with a half note G4, and a piano accompaniment with a half note G4. The percussion line (Trgl.) has a half note G4 in measure 68, a half note G4 in measure 69, a half note G4 in measure 70, and a half note G4 in measure 71.

71

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

75

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

Lullaby

A $\text{♩} = 70$ Aris Chrysospathis

Em Am D G

Eye harp

Flute

Guitar

Piano

Triangle

5 D Am

eye

Fl.

Gtr.

Piano

Trgl.

10 B

eye A C G Em Am

Fl. G C G

Gtr.

Trgl.

15 D G Em Am D

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

20 G Am G

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

25 **C** Em Am D G Em

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

30 Am D G D Em

eye

Fl.

Gtr.

Trgl.

The musical score consists of five staves. The voice staff (eye) has a melody with notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4. The flute staff (Fl.) has a melody with notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4. The guitar staff (Gtr.) has a melody with notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4. The piano staff (piano) has a steady accompaniment of chords. The triangle staff (Trgl.) has a rhythmic pattern of eighth notes.

Ήταν 5 ήταν 6

Σταύρος Κουγιουμτζής

Intro $\text{♩} = 80$

Am Dm

Eyeharp

Flute

Guitar

Piano

5 E Am E Am

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

Verse I

9 Am F A Dm

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

13 Dm E Am

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

17 Am F A Dm

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

21 Am E Am Intro Am

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

25

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

Dm Dm E Dm

29

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

E F E Am

32

Verse II

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

Am F A Dm

36 Dm E Am

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

40 Am F A Dm

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

44 Am E Am

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

Arise, O God, and scatter your enemies, O God, and scatter your enemies.

Μια φορά κι έναν καιρό

Μάνος Χατζιδάκις

♩ = 60

INTRO 1

Eye harp

Flute

Guitar

Piano

A7 Dm C Dm A7

A7 Dm C Dm A7

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

7 Dm C Dm Dm COUPLE I A7

Dm C Dm Dm A7

13 Dm Dm A7 Dm F

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

19 C Gm C7 F A7 Dm C

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

25 Dm A7 Dm C Dm A7

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

COUPLE II

3

31 Dm C Dm Dm A7

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

37 Dm Dm A7 Dm F

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

43 C Gm C7 F A7 Dm C

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

49

Eh. Dm A7 Dm C Dm

Fl. Dm A7 Dm C Dm

Guit. 8

Pno.

49

Eh. Dm A7 Dm C Dm

Fl. Dm A7 Dm C Dm

Guit. 8

Pno.

Οδός Ονείρων

Μάνος Χατζιδάκις

♩ = 90

COUPLE 1

Chord progression for COUPLE 1: Dm A7 Dm

Eye harp

Flute

Guitar

Piano

Triangle

REFRAIN 1

Chord progression for REFRAIN 1: Dm A7 Dm Bb

7

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

Trgl.

12 C7 F F Eb

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

Trgl.

16 Dm A7 Bb

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

Trgl.

20 C7 F Eb

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

Trgl.

24 Dm A7 COUPLE 2 Dm A7

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

Trgl.

29 Dm Dm A7 Dm

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

Trgl.

REFRAIN 2

35 Bb C7 F

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

Trgl.

39 Eb Dm A7

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

Trgl.

43 Bb C7 F

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

Trgl.

47 Eb Dm A7

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

Trgl.

Measure 47: Eb, Fl., Guit., Pno., Trgl.
Measure 48: Eb, Fl., Guit., Pno., Trgl.
Measure 49: Dm, Fl., Guit., Pno., Trgl.
Measure 50: A7, Fl., Guit., Pno., Trgl.

51 Dm

Eh

Fl.

Guit.

Pno.

Trgl.

Measure 51: Dm, Fl., Guit., Pno., Trgl.
Measure 52: Dm, Fl., Guit., Pno., Trgl.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7

Οι κάρτες χρωμάτων που έφτιαξα και χρησιμοποίησα στα παιδιά για την αναγνώριση και εκμάθηση των μουσικών φθόγγων στοEyeharp.

ΝΤΟ	ΡΕ	ΜΙ	ΦΑ
ΣΟΛ	ΛΑ	ΣΙ	ΝΤΟ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8

Βίντεο παρουσίασης:

<https://youtu.be/mcfvFgMbsGY>

Βίντεο Μ:

https://drive.google.com/drive/folders/1p1QGfX1-q0b_adrFCEsNIbF6M-Zxn_ig?usp=sharing

Βίντεο Χ:

https://drive.google.com/drive/folders/141O_oaWTIV_22B0FDeTEkXAJBRxbUISX?usp=sharing

Βίντεο ομαδικά:

<https://drive.google.com/drive/folders/1c29IFdA9K54xV-C1CWSKr2W3o4ZrJuD4?usp=sharing>